

PARALIPOMENA
GRAMMATICARUM
GRÆCÆ LINGVÆ
INST.

Item,

ANIMADVERSIONES
IN QUASDAM GRAM-
maticorum Gr. traditiones.

Autore HENR. STEPHANO.

*Numeri paginarum lectorem ad eam grammatice-
cen remittunt que inscripta est De puerili
Gr. literarum doctrina.*

ANNO M. D. LXXXI.

Ob. 6, II . 3439

HENR. STEPHANVS
LECTORI GRAE-
CAE LINGVAE
studioſo s. d.

*MO qui erranti comi-
ter monstrat viam,
Quasi de suo lumine lumē
accendat facit.*

*Nihilominus ipsi lucet,
quum illi accenderit,*

inquit apud Ciceronem Ennius. Quòd si ab ethnicis hominibus inhumanum meritò fuit iudicatum, nolle, monstrando viam, tanquam de suo lumine lumen accendere, non dubium est quin multo magis damnādi sint inhumanitatis Christiani qui vel hoc officium præstare grauantur. Ego certè hac in parte si peccarem, non tantùm inhumanitatis meritò damnarer, sed etiam degener optimo iure appellarer, omnium ore quibus noti sunt

literarii parentis mei labores. (pauci autē sunt qui eos minimè notos habeāt) Quid quòd à meipso etiā degenerare dici possem ab iis qui mea scripta vel à limine salutarunt? Præsertim verò meus Thesaurus Græcæ linguæ testatur, quàm alienū à meo ingenio hæctenus fuerit viam errantibus nolle monstrare. Fateor quidem certè me ab eo tempore de nōnullis questum esse, quibus quum idem postea cōficiendum iter esset, rectam viam sibi ostensam tenere noluerūt, vel potius, quòd nō satis magnam cautionem adhiberēt, non potuerunt. Hoc in numero est Scapula quidam, in sua mei illius Thesauri epitome: quam tamen Lexicum Græcolatinū nouum inscripsit. Est etiam is qui Lexicon quoddā ad calcem illorum Bibliorū adiecit, quæ Antuerpiæ tribus linguis edita fuerunt, Hebraica, Græca, & Latina. Omnia enim ferè illa vocabula quæ ego in Thesauri mei prolegomenis ex errore & fœda ignorantia nata esse ostenderam, ideòque procul amandaram partim ab hoc, partim ab illo reuocata fuerunt. Qua in re perinde profectò fecerūt acsi aliquis, quum iam purgatū Her-

culeo labore Augiæ stabulum esset , purgamenta illa in ipsum reportanda curauisset.

Verumenimvero quĩ paucorum crimen in omnes transcribere nõ oporteat, & propter eos qui bene monentibus non parent, etiam parentes lubentissimè & gratias illis agentes, auersari: committendum non putauĩ vt mutati illius ingenii accusari meritò à quopiam possem.

N V N C igitur, quum etiam de quibusdam monere vellem in quibus errãt grãmatici, & à plerisque omnibus erratur cum grammaticis (quam enim viam tenerent discipuli nisi quam ostendunt præceptores?) hunc tandem non tam lõgum quàm molestum laborem suscepi: & mei instituti specimen saltem edidi. Quum autem, vt suis singula locis annotarem, ad paginas grammaticas alicuius, quæ simul exhiberi à me possët, remittendus lector foret, & aliquot huius (quæ De puerili Gręcarum literarum doctrina inscribitur) superesse exemplaria viderem, eius ordinem in meis annotationibus sequens, in qua quidque pagina quærendum esset, admonui.

Iam verò quum à vulgaribus grāmaticis prætermiſſa etiam eſſe non pauca, & quidem nonnulla neceſſaria, animaduertiſſem, eadem opera adiciere hæc placuit, & *Grammaticarum linguæ Græcæ institutionũ paralipomena*: alteram autẽ partẽ, *Animaduersiones in quaſdam grammaticorum traditiones*, appellare. Sed hæc quanuis inſcriptionibus ſepararim, minimè tamẽ ſeparatim tractaui, ſed, velut alternis, modò de iis quæ emendanda, modò de iis quæ adiciẽda eſſent, admonui. Illam tamen inſcriptionem, *Grammaticarum Græcæ linguæ institutionum paralipomena*, priorem ſibi vendicare locum permiſi, quòd magis *ὁ ἀεὶ σωπός* (neſcio an fallar) eſſe videretur.

Verùm accidit vt hoc opus inchoatũ dũtaxat edere neceſſe habuerim. Quum enim me hoc ipſo menſe illud editurum promiſiſſem, malui, eius repræſentando partem, fidem meam ex parte ſaltem liberare, quàm procrastinando vt totum ſimul opus exhibere poſſem, promiſſi mei immemor aut etiam contemptor videri. Vale. XIII. Cal. Octobr. Anno M. D. LXXXI.

HENRICI STEPHANI
DE CAUTIONE AD-

hibenda in legendis grammaticis
quorundam scriptis, AD-

MONITIO.

MIrabuntur fortasse nonnulli quâ fieri possit ut
quum tot Grammaticarum Græcæ linguæ in-
stitutionum scriptores habeamus, illius studiosi meo
earum supplemento meisque in eas animaduersioni-
bus opus habeant. Verum, quemadmodum queri-
tur Horatius quod scribant indocti doctique poema-
ta passim, ita & nostrum seculum habere sciant quod
queratur non tantum poemata sed etiam quævis a-
lia ab indoctis non minus (ne dicam magis) quam à
doctis scribi. Præsertim verò ad Grammaticas in-
stitutiones scribendas tam Græcas quam Latinas ple-
rique accedere audent, exigua etiam huius vel il-
lius linguæ cognitione instructi, (quasi vel à rudibus
talia scribi rudimenta possint:) & quum multos præis-
se videant, saltem non nisi cum multis erraturos se
confidunt: quos ita sequuntur ut plerunque ordine
tantum eorum quæ illi scripserint mutato, de noua
quadã logè utilissima methodo à se excogitata gloriën-
tur. Quid quod nonnulli (pudet ab pudet dicere) eodẽ
ferè tempore Græcam Grammaticen scribere quo &
grammatico cuiquam operam dare cœperunt? A-
lioqui si non doctrina minor maiorque audacia (vel
potius temeritas) posteriorum quam priorum scripto-
rum huius artis fuisset, omnia iam & fideliter & ple-
nè quæ ad linguæ illius institutionem pertinent, tra-

dita esse possent. Tantum enim mihi non arrego, ut nullas huiusmodi obseruationes cuipiã in mentẽ aut venisse aut venire potuisse existimẽ. Verum ex paucis quos eadem à Grammaticis omissa (aut aliquã saltem illorum partem) obseruasse, & nõnulla etiam ex ijs in qua animaduersiones scripsi suspecta habuisse credibile est, alius fortasse aptus ad talem scripturam non fuit, qua in spinoso (ut ita dicam) argumento versatur: alium fortasse tempus in ea ponere piguit. Quod quum dico, de meo certè sensu iudico: quum me diu bonas in ea horas collocare piguerit, ac vix tandem hoc tempore id à me potuerim impetrare: ne nunc quidem tamen impetraturus, nisi mihi quotidie, inter infinitas curas & occupationes, aliãque longè diuersa studia, excidentibus quotidie multis eorum qua pridem huc pertinentia obseruaram, periculum esse vidissem ne memoria tandem adeo mala fide mecũ ageret, ut iam non aliud quàm eorum desiderium superesset.

Eorũ porro quos dixi maiore audacia vel potius temeritate quàm Græca lingue cognitione instructos ad scribendam Grammaticẽ accessisse, antesignanum dicere non dubitauerim Petrum Antesignanum: quippe qui non solum in Scholijs qua in Clenardum scripsit, sed in Praxi quoque (ut ipse nominauit) multa scripserit qua commenta potius quàm commẽtationes vocare decet, nonnulla verò qua etiam homine mediocriter huius lingue perito indigna esse mecum fatebuntur qui vel paucas horas in ijs seriò examinandis posuerint.

Sed quam tibi primum eius grammatices partem

*examinandam proponam? Si quampiam in qua sit errorum sylva, tuos oculos primo aspectu non reformidaturos putas, incipiam ab illa enumeratione nominum foemininorum in os, quam us subiungit quæ Clenardus de tertia declinatione scribit. Subiiciemus itaque (*inquit*) ordine alphabetico, primum foeminina: deinde cōmunia, quæ passim legendis autoribus occurrunt. Quæ verò hîc non enumerabuntur, masculina censeantur.*

Fœminina.

Αἰγυλος, Abscessus inter nares & maiorem angulum oculorum. Α'νατος, Navis genus. Α'μαθος, Arena, Pulvis. Α'μμος, Arena, Sabulum. Α'μοδος, Biuium. Α'νοδος, Ascensus, Locus inuius & difficilis accessu. Α'σφαλτος, Bitumen. Αὐλειος, Vestibulum. Βάτος, Rubus. Βένθος, Toga. Βίβλος, Papyrus, Iuncus, Charta. Τέρανος, Grus. Δρυός, Trabs, Tignum. Δόκος, Cōsideratio. Εἰκός, Imago. Εἶρεος, Remigatio, Remigium. Εἴσοδος, Introitus, Ingressus. Ε'πάνοδος, Reditus. Ε'ρημος, Eremus, Solitudo. Ζυγός, Iugum libræ. Η'πειρος, & Doricè ἀπειρος, Continens. id est Terra firma. Item Annulus. Ἰππος, Equitatus. Pro equo verò est masculinum. Κάροπος, Arca panaria. Κιβωτός, Arca. Κῦφος, Vas concauum & exculptū, quod dicitur Nauicula. Λαοφόρος, &c.

Omitto enim cetera, quum vel hæc sola satis amplam mihi materiam inuehendi in eius audaciam pariter & ignorantiam (aut certè audacem ignorantiam) suppeditent.

PRIMO enim, nisi audacia, & ea quidem longè maxima, ad summam ignorantiam accessisset, nūquam polliceri ausus fuisset se omnia substantiva fœminina vel communia in os enumeraturum.

SECUNDO, nisi tyro fuisset, etiamsi multa præterisset, at non ea saltē quæ sunt vulgaria. Cuiusmodi sunt, δρόσος, πύελος, τάρφος, κάρμιος, μήρινθος, βάλανος, νάρδος, βῶλος, δέλτος, μιλτος. Nam ἀσάμωθος, ἄσβολος, ἄκολος, (ut à litera α non discedam) aliquis inter vulgaria minimè esse ponenda, responderet fortasse. Ac certè ἄσβολος, sicut & βῶλος, scio etiam esse qui inter communia ponant.

TERTIO, etiamsi hæc illum fugissent, at fugere non debebāt quæ σύσειχα erant eorum alicui aut aliquibus quorum mentionem faciebat. Exempli gratia, quædam ex ὀδὸς deriuata recensens, recordari horum etiam debebat, ἀφοδος, ἔφοδος, ἔξοδος, κάρδοδος, πάροδος, πρόσοδος, σωώοδος. Hæc enim aut saltem horum pleraque, hominem vel mediocriter in Græca lingua exercitatum non fugissent.

Quòd si saltē imperitiæ suæ conscius sibi fuisset, non contrà valde peritus sibi visus fuisset, post ὀδὸς addidisset. Et omnia substantiua quæ ab hoc nomine originem habent.

QUARTO, nisi magna eius inscitia fuisset, togam a Græcis non βένθος sed τέεινος appellari sciuisset. at βένθος, poetis potius quàm soluta orationis scriptoribus vsitatum, fundum seu profunditatem significare, & neutrius generis, non fœminini, esse. declinari enim ut τεῖχος.

Sed nec κῦφος (ut omittam, suspectum esse posse ne

pro σκύφος irrepperit) neutrius esse generis, non autē
fœminei, ignorauisset.

¶ In εἶπος item minimè deceptus fuisset, & in εἰκός:
in hoc, quòd imago à Græcis non εἰκὸς dicatur, sed
εἰκὼ, εἰκοῦς, vel εἰκῶν, ὄνοσ, & quidem vsitatus: in il-
lo, quòd remigationem Græcos eo appellasse vocabu-
lo ne verisimile quidem sit.

Nec tribus modis in Ἐένθος falsus fuisset: primùm,
fœminei esse generis, deinde togam significare existi-
mando: postremò cum βρένθος etiam confundendo, &
non solum togæ sed & anatis significationem illi tri-
buendo.

Atque adeo in ipso huius enumerationis limine
non tam fœdè lapsus esset, ut ἀγυλος, cum vulgari-
bus superioris temporis lexicographis, abscissum es-
se inter nares & maiorem angulum oculorum, exi-
stimaret: sed ἀγίλωψ & ἀρχίλωψ, ut apud medi-
cos omnes hac in significatione occurrūt, ita illi quoq;
cognita fuissent: quū ἀγίλος (& quidem per ι, non
υ) sit frutex cuius esu capræ delectantur.

QVINTO, alia tam multa peccans, in hoc sal-
tem nõ peccasset, quòd illa etiam quæ adiectiua sunt
pro substantiuis habeat. Nec verò dubium est quin
sicut τροχήλατος (ut cetera omittam) substantiuis
immiscuit, ita etiam quæ huic σύσειχα sunt, ἰππήλα-
τος, χαλκήλατος, ἀργυρήλατος, χρυσήλατος, θεήλατος,
immiscuisset, si ea quoq; dici sciuisset. Vnum quidem
certè nouo more & substantiuum & adiectiuum fa-
cit. Nam ἄνοδος quum exponitur Ascensus, substā-
tiuum sit oportet: at quum dicitur esse 7nuius & dif-
ficilis accessu, adiectiuum: nihilo minus quàm δύσο-

δος & illis cōtrarium εὐδος. Verūm, quòd substantiuum esse putaret, non dixit simpliciter Inuius, sed *Locus inuius.*

SEXTO, etiamsi in hac foemininorum enumeratione tot modis errasset, at nō idem in altera, quae est communium, siue incerti aut dubij generis, idem illi euenisset, sicut euenisse videmus. Nam κόπος, sicut & κάμινος, & κάπετος, & μήειθος, & ἄρος, & ψάμαθος, & ἄβυσσος, foeminino passim genere vsurpantur: at verò βᾶδος, στρατός, χιλός, κλήρος, quinetiam λιμός, masculino passim genere occurrunt.

Dicerem debuisse illum de ijs etiam monere quae Attica vel alia dialectus non eodem genere quo Communis vsurpat. Sed quis ea quae maiora sunt ab eo requirat qui nec multo ijs minora, & quae verè sunt minima, prestare potuit?

INTERIM tamen dissimulare nolo, cum alios quosdam scriptorum grammaticorum Antesignani locos, tum verò hunc interpolatum fuisse in ea editione quae nuper è Germania prodiit: ideòque aliter eum legi quàm in omnibus superioribus (quae non paucae sunt) vnde eum depromptum attuli. Neque verò is sum qui magnam Friderico Sylburgio habendam esse gratiam negem (tam bene Graeca lingua cognitione instructo ut nullo magis discipulo possim gloriari, nec alius alio vllò possit fortasse) ab ijs praesertim qui non alij praecptori quàm Antesignano operam dare volent. huius enim & alios plerosque locos sanauit. Sed siue festinauit, siue vnus animaduertere omnia non potuit, ipsa eum velut obruente multitudine, plures certè ignorãtia morbo laboran-

res reliquit. Ac profectò si omnes accuratè exami-
narentur, & medicina omnibus qui ea opus habent
adhiberetur, eadem postea de hac Antesignani grã
maticæ exoriretur controuersia, quæ agitur apud
iuriconsultos de navi quæ tota per partes est refe-
cta, manente eadem carina, an eadem esse nauis di-
cenda sit. Sed hoc esset profectò Augiæ stabulum ex-
purgandum suscipere. Neque tamen magnus ex hac
expurgatione fructus perciperetur, quò multa An-
tesignanus planè supernuacanea congesserit, & quo-
rum cognitio partim sit inutilis, partim eiusmodi quæ
usu potius à studiosis Græcæ linguæ sit acquirenda.

Exempli gratia, ad enumerationem illam redeun-
tes, fingamus, eum nobis verè, exactè ac plenè recen-
suisse substantiua in os quæ fœminini sunt, generis:
quem tamen magnum ex hac enumeratione fructũ
lector perciperet? an illum suam memoriam in ea oc-
cupare consultum esset? Nequaquam profectò.

Quomodo igitur hîc se gerere grammaticus de-
buisset, qui & exercitatus in Græca lingua esset, &
iudicio valeret? Monendus ab eo lector fuisset, mul-
ta esse substantiua in os fœminini generis: ut ὀδός, &
omnia deriuata: quin etiam quæ sunt synonyma illi
nomini ὀδός: ut τριβός, ἀτραπός siue ἀτραπιτός, &
οἶμος. (licet ab Hesiodo cum μακρός iuncta hac vox
inueniatur) Sic ἄμμος fœmininũ esse, paritérg, eius
synonyma: (quæ etiam voce illi affinia sunt, utpote
ab eo deducta) sic τάφος, & synonyma, quorum est
κάπετος: sic νότος, & synonyma, quorum est μίνθος.
Deinde ad magis generalia veniendo, monendus le-
ctor fuisset, regionum item, insularum, urbium nomi-

na in ος, magna ex parte esse fœminina. Sic etiã ple-
raque arborum nomina. Sed & alia quadam gene-
ralia, aut ferè generalia, obseruare iubendus eras le-
ctor, non in longa enumeratione, per ordinem alpha-
beticũ (quo scilicet valde hĩc erat opus) digesta, me-
moriam suam fatigare.

VERVM libetne te, ex hac errorum sylua e-
gressum, in aliam ducam, adeò magnam ut illã præ
hac syluulam sis appellaturus? Si hoc libet, eamus
illam partem versus in qua de ratione inuestigan-
di thematis agitur. Magnus enim ibi est catalo-
gus thematum, quæ quum ille vsitata esse dicat, sed
parum, contra tamen, paucissimis exceptis, omnino
sunt inusitata: adeò ut tu quum tuo preceptori fidem
adhibens ea vsurpabis, ridendum te iis qui vel mi-
nimũ in Græca lingua sunt exercitati, sis propina-
turus. Nam ibi cum alia nobis proponit, tum verò
ista, Ἀγάγω, Αἰδέομαι, Ἀμαρτέω, Ἀμφιέω, Ἀνα-
νέω, (obserua quàm multa è barytonis circumflexa
faciat, sicut & in aliqua eorum quæ sequuntur parte)
Βάφω, Βλάβω, Βλέω, Γάμω, Δαρθέω, Διδάχω, Δρα-
μέω, Εθέλέω, Ελεύθω, seu Ε'λθω, Ε'λομαι, Ε'χθέομαι,
Θεύω, Θρέφω, Θρέχω (utrumque per θ) Καύω, Κλή-
γω, Καλύβω, Κρύβω, Λάμβω, Λάγγω, Λήβω, Μαχέο-
μαι, Μόργω, Πεπιθέω. Cuius dialecti sunt hæc verba?
Antesignanica. Quid? illa dialectus ex barytonis
circumflexa facit? Facit certè, ut vides. Literam υ
interijcit? Ita: ut vides in θεύω & καύω, pro θέω &
καίω. sed videbis in pluribus, si ulterius pergas. nam
itidem πλεύω & πνεύω inuenies, pro πλέω & πνέω.
Habere verò eam & alia multa sibi peculiaria, tum

ex his cognoscet, tum ex reliquis quæ tibi apud eum videnda relinquo.

Quid est lectorem decipere, si hoc nõ est? quæ nusquam apud Græcos scriptores extant, ea in usu, sed minus frequenti, esse dicere? Nam contingit certè plerunque ut parum v̄sitata, pro elegantioribus, tanquam raritate ea commendante, habeantur. At nõ decipit lectorem ille, nisi prius deceptus. hæc enim aliquo in usu esse putavit. Fateor: verum grammaticos præfertim, non ea quæ putant, sed ea quæ sciunt, scribere oportet. Alioqui hoc modo scribere, nihilo magis fuerit grāmaticas institutiones quàm somnia sua scribere. Ac eum quidem qui tam rudis sit Græcæ linguæ, nõ dicere, Sciebam hæc aliquo in usu esse, sed Putabam, mirum non est: sed eum velle etiam suâ ignorantia doctorẽ alijs esse, hoc verò mirum est.

Quòd si ab illis syluis ad dumos & arbuta veniamus, sub his quoque multa huiusmodi (præter illa quæ sparsim hoc in libello annotavi) latere comperiemus. Η̄ δ̄ιος (quodam inquit loco) & Doricè ἄδ̄ιος: à quo fœmininũ ἄδ̄εια. Alibi, ἐτήτυμος poeticũ est, inquit, pro ἥτυμος. Alibi, Duas (inquit) h̄ic omisit terminationes Clenardus: υτος & υθος: ut ὁ ἀκμυς, υτος, indefessus. Alibi, Διασαφέω (inquit) est à nomine ὁ καὶ ἡ διασαφής. Perinde videlicet ac si quis verbũ διαφανέρω inueniẽs, & διαθρόω, & διαβεβαιέω, etiã διαφάνερος, & διαρθρος, & διαβεβαιος dici, atq; ab his nominibus verba illa originem habere contenderet. Alibi κολασὸς dici putat, ex quo fieri ἀκόλασος. Hoc certè est Græcæ linguæ fines propagare: quod facit & quum ἀει-

ποταται una voce admittit. Eodem modo Græca lingua fines extendit quum non solum μάντις, μάντις, sed etiam μάντης μάντου declinari ait. Poeticæ autem licentiæ terminos dilatat, quum κεκορησάμηνος scribit, ut si quis τετυφάμηνος scribat. nec animaduertit particulam poeticam κε pro αν, seiungendam esse, quum aliò feratur. Alibi, hoc in versu Hesiodi, Ωρη γάρ τ' ὀλίγη πέλεται νεκρέων τ' ἀγορέων τε, Ωρη quod Curam significat, putat declarare Tempus. In limine Ἔργων eiusdem poetæ turpiter impingit. Nam hos versus,

Δεῦτε δὲ ἐνέπετε, σφέτερον πατέρ' ὑμνεύσαι,

Ὅν τε διὰ βροτῶν ἀνδρες ὁμῶς ἀφατοί τε φατοί τε,
ita interpretatur, Adeste, narrete per vestrum patrem cantantes, Quare mortales viri sint pariter obscurique nobilesque.

Ex his autem aliisque huiusmodi erroribus quidam in illa duntaxat quæ nuper è Germania prodijt editione (cuius antea mentionem feci) emendati fuerunt, sed plures relictæ in emendati. Unicus est quem iam ante illam correctum fuisse compererim, ἐτήτομος pro ἥτομος.

Neque verò ad obtrectandum Antesignano, sed ad lectores, quorum misereor, admonendos, hæc detegenda existimaui. Alioqui enim ego, si quisquã alius, famam illius sartam tectam cuperem. Vale.

L I T E R A E G R A E C A E
sunt X X I I I I . & c.

Pag. 3. priori parte.

V I D E grammaticæ tractant, iure optimo à literis (quã hæ sint illius velut primum fundamentum, & ars ista nomẽ suum ab his acceperit, quippe quæ à Græcis Grammata vocentur) initium sumere consueverunt. vnicum enim noui qui aliunde sumere maluerit. Sed quædã sunt ad eas pertinẽtia, quæ quã neque hic neque alius quisquam tractauerit, & paucissimi sint fortasse qui, si velint, possint: id à me lubenti animo & bona fide præstabitur. Qua in re magis me studiis amatorum Græcæ linguæ consulturum existimo, quàm si, cum plerisque, litem de illarum pronuntiatione moueam, vel potius, iam pridem motam renouem. Hæc enim eiusmodi est vt nec componi queat (adeo vt de alia nul-

la huius Grāmatices parte iustius dicturus sit aliquis, *Grammatici certant, & adhuc sub iudice lis est*) & componi si posset, magis, quum aliquando tandem ex tali nos labyrintho extricassemus, curiositati nostræ satisfieret, quàm via ad maiorē Græcæ linguæ cognitionem patefieret. Equidem multa multorum de hac pronuntiatione legi scripta, in quibus quum pleraque essent quæ poteram ἐλέγχειν, in mentem illud veniebat, quod elegantissimè dixit Galenus, ἐλέγχειν σπουδῆ τὰ μὴ σπουδῆς ἀξία, τῶ ἀτόπων ἐστὶ.

Cur ita crediderim (nisi quid te detinet) audi. Quid de vllius literæ Græcæ pronuntiatione scriptum est quod validioribus nitatur (niti quidem certè videatur) argumentis quàm quæ de secūda litera βῆτα

De litera B. scripserunt ij qui pronuntiationem ut B Latinorum contenderunt? Ac ecce, sua & illis sunt argumenta qui alteram pronuntiationem retinere volunt. Non tam multa, nec tanti ponderis, inquires. Id fateor: sed quæ saltē ut lis adhuc sub iudice maneat, efficere possunt. Interim tamē Antesignanum Clenardo scribenti *Vita*, non *Beta*, assensum esse miror: quum etiam a-

Disquisitio
de Græcarum
literarum pronuntiatione
per Græcæ
linguæ cognitionem. δ

puḍ Martialem Beta legamus, lib. quinto,

*Quòd alpha dixi, Codre, penulatorum
Te nuper, aliqua quum iocarer in charta:
Si fortè bilem mouit hic tibi versus,
Dicas licebit Beta me togatorum.*

Sic certè pro Græco ἀναλφάβητος scribē-
dum Latinè fuerit (vt. & scriptum fuit)
Analphabetus, nō Analphavitus. Eadem
porro opera de aliis literis commonefa-
ciam, quæ litera e, non i, scribendæ erant,
nam pro ζῆτα, ἦτα, θῆτα, magis consen-
taneum rationi erat, vt Zeta, Eta, Theta,
quàm Zita, Ita, Thita scriberetur: aut fal-
tem de hac scriptura (alteram autori suo
relinquendo) lector ab Antesignano ad-
moneretur.

VERVM ne illa diutius expectētur ad
literas pertinētia, de quibus me tractare
malle dixi, scire ante omnia lectorem ve-
lim, cauendum sibi esse ne fallatur ea quā
nōnullæ in plerisq; veteribus libris habēt
figura. Meminerit igitur, quum in Græ-
cos libros iam olim scriptos incidet, in iis
plerūque, aut, si mauis, in eorū plerisque,
pro figura literæ Beta quādam esse literā
quæ hāc Latinā u (nisi quòd magis oblōgo

*De Literarū
nonnullarū
figura in ple-
risq; veteribus
libris.*

ventre, & aliquantum caudata est) præ se ferat. Ac ne vique ad scriptos olim libros te remittam, in quibusdam ab Aldo excusis libris eam habes: & nominatim in Theophrasto, in fine paginae 72, (parte priori) in voce *βελτίους*.

Vnde & Graecum sit verbum per u Latinum.

An autem credibile sit quod olim mihi in mentem venit suspicari, nimirum talem illius secundæ literæ figuram, tam prope ad Latinam u accedentem, aliquid de simili etiam pronuntiatione persuasisse, aliorum esto iudicium: alius quidem certè à me obseruatus est error què quæ eadem figura inuexerit, vix dubitare audeo. Quum enim aliquot locis u pro β positum obseruarim, hūc errorem inde ortum esse, quòd illam literæ huius figuram aliquis librarius pro u habuerit, propemodum mihi persuadeo. Sic sanè *αῦρα* pro *ἀβρα* extat apud Pollucem, in Aldina etiã editione, libri quarti capite nono, in quo de comicis personis tractatur, ἡ δὲ *αῦρα* *περίκουρος*, *θεραπεινίδιον ἐστὶ περινεχαρμένον*, *χρῶνι μόνῳ ὑπεζωσμένῳ λευκῷ χρώμενον*. Quis *αῦραν* aliud planè significare, at verò *ἀβραν* esse ancillã, famulã, *θεράπειαν*, siue *θεραπεινίδιον* (vt à Polluce sub-

ἀβρα sigt an-
cillam, famu-
lam.

ungitur) ignorat? Neque verò dissimulavi in meo Thesauro, *ἀβρα* ibi scribendum mihi videri: sed quid huius erroris occasionem præbuisse putarem, non adieci.

In eodem opere admonui, meum vetustissimum exemplar Homeri habere *λαβρότατον* (sicut & excudi) non *λαυρότατον*, Iliad. π, -ὄτε *λαβρότατον χέει ὕδωρ Ζεὺς*. Sed & Odyss. ο, legimus *λάβρον*. quam per β scripturam quum Eustathius magis à se probari non neget, vult nos, si alteri quoque locum demus, iis assentiri qui ab *αῦρα* deriuant. Verùm eadē ratione *λαυροσομεῖν* pro *λαβροσομεῖν* scribendum esset. At ego vt cōtrā hanc scripturam per β utrobique retinendam putem, & alteram illam per υ ex errore natā arbitrer, adducor cum aliis locis, tum quodā Plutarchi, in quo *ῥαυδοφόροις* itidem pro *ῥαβδοφόροις* legimus. Is est in Pompeio, pag. 207, Ald. editionis, priori parte: & 316, Florentinæ, parte posteriori, *καὶ τοῖς ὑπηρέταις ἀμα καὶ ῥαυδοφόροις*. In eiusdem scriptoris opusculo de Iside & Osiride, habent multæ editiones, *αὔδηρίτης* non *ἀβδηρίτης*, de Hecatæo. Memini autē in aliis scriptorum locis υ pro β obseruasse, non mi-

nus manifesto errore.

MONEO item, duplex Tau in bona veterum librorum parte ita scribi vt non ττ sed τγ esse multi credere possint.

Quid dico, multi credere possint, aut credituri sint? imò verò iam crediderint. Ex quibus fuit (quod summopere miror) præstātissimus ille vir Theodorus Gaza: eúmque hoc mouit vt quiddā quod inter grāmatica paradoxa primū tenere locū posset, crediderit, videlicet ὀρύτρω potius quàm ὀρύττω scribendum esse: idémque eius de aliis huiusmodi verbis iudicium fuerit. Εὐλογώτερον μὲν τοι (inquit in fine libri tertij suæ grammatices) ἐπὶ τοῦ ὀρύττω, καὶ τῶν ὁμοίων, τὸ γράφειν ὀρύτρω, καὶ θάπερ καὶ τῶν παλαιότεροις τῶν ἀντιγράφων ὀρώμην. Quasi verò τὰ παλαιότερα τῶν ἀντιγράφων scripturā hanc in verbo tātūm illo & similibus, ac non in quibuslibet aliis verbis, quinetiam in quibusuis nominibus, haberent: adeo vt nihilo magis ὀρύτρω in illis legi dici posset, & πέτρω, & φράτρω, & πλήτρω, & πλάτρω, & αἰμάτρω, & ταρατρω, loco horum, ὀρύττω, πέττω, φράττω, πλήττω, πλάττω, αἰμάττω, ταραττω: quàm γλώττω, & θάλαττω, & μέ-

λιτγα locum ibi obtinere n ostrorum (id est, in nostris libris vsitatorum) γλωττα, θάλαττα, μέλιττα.

TER TIVM autem quod lectorem ex me intelligere, antequam à literis discedat, volo, ad illam ipsam literam γ pertinet. Quum enim in plerisque olim scriptis libris, & iis præsertim qui literis maiusculis aut saltem maiusculas nostras imitantibus scripti sunt, obseruauerim ἈΝΓΕΛΟΣ, non ἈΓΓΕΛΟΣ, itidémque ἈΝΓΕΙΟΝ, non ἈΓΓΕΙΟΝ, simi- lémq̄ in similibus scripturam, adducor vt credam ex errore natam esse alteram illam quæ ita inualuit scripturam vt passim in vsu sit: non parum certè ponderis addente eiusdem Theodori Gazæ auctoritate: cuius hæc sunt verba, Τοῦ ν, οὔτε πρὸ τοῦ γ, ἢ χ, ἢ κ, ἢ ξ, σώζεται σωτιδέμενον, ἀλλὰ τρέπεται εἰς τὸ γ. Sed huic Theodoro alius respondēs Theodorus (qui certè dignus est quem omnes κατ' ἐξοχὴν hoc solo nomine appellent) Quæso verò, inquit, qua ratione dici potest, ν conuerti in γ, vt deinde ipsum γ sicut ν pronuntietur? Nam certè potius ipsum ν seruari, & γ, si occurrisset, in ν conuerti oportuerat.

Addo autem, ad eius quod dicit confirmationem, aliud à me obseruatum, quod huc pertinet: nimirum, quum olim nonnulli librarij literas tachygraphiæ ergo colligare vellent, etiam quæ colligatione non admitteret, ν quoque cum γ ita colligasse vt duo gammata esse viderentur. Sanè si ν cum γ ita iungere velis vt cohereant, & ventri ipsius ν eandem propemodum latitudinem quam ventri ipsius γ dare, vix lector tale Ny & tale Gamma à duplici Gammate discernere poterit.

Sed quid verbis opus est in re quæ locupletissimis testibus probari potest? Locupletissimos voco testes libros veteres, qui, vt dixi, ΑΝΤΕΑ Ο Σ , & ΑΝΤΕΙ Ο Ν , ΑΤΤΕΑ Ο Σ & ΑΤΤΕΙ Ο Ν , similèmq; in similibus scripturam (vti dixi) exhibent. Ac ne testes citare dicar qui nusquã cõpareant, dico, exemplar ex quo Glossaria illa vetera excudi quæ meo Græcæ linguæ Thesauro adiungi solent, & eo nunc sunt in loco vbi multis inspiciendi copia fit, talem scripturam passim habere.

QUARTVM, quod te celare nolo, est, inueniri literam ω in nonnullis veteribus libris ita scriptam vt \circ duplex esse vi-

deatur: neque tamen dubitandum esse quin illam ipsam literam repræsentare lectoris oculis voluerint. suspicandum quidem fortassis esse, hoc scripturæ genus ex quorundam opinione manasse, existimãtium, id quod ω mega vocatur, id est magnum, aliud nihil esse quàm duo σ parua in vnum conflata: vt $\Theta\epsilon\rho\mu\sigma\acute{o}\delta\omega\nu$ in $\Theta\epsilon\rho\mu\acute{\omega}\delta\omega\nu$ mutatũ esse videmus. Fit alioqui ab Eustathio & cuiusdam ω $\mu\epsilon\gamma\acute{\alpha}\lambda\omicron\upsilon$ mentio, duorum $\upsilon\upsilon$ formatam repræsentantis: quam ob figuram cuidam poculo nomẽ hoc ω $\mu\acute{\epsilon}\gamma\alpha$, datum fuerit.

QVINTVM est, literam ι in vetustis exẽplaribus non subscriptã literis α , η , ω , (quæ cũ hac subscriptione α , η , ω , diphthõgi improprie vocantur) sed lateri adiunctã inueniri. Vnde videri potest accidisse vt non solũm $\kappa\acute{\nu}\epsilon\phi\alpha$ apud Xenophontem, sed etiam $\kappa\acute{\nu}\epsilon\phi\alpha\iota$ legatur.

SEX TVM, non mihi placere vt $\epsilon\psi\lambda\omicron\nu$ dicamus esse E tenue: sed potius E simplex, vt sit appellatum $\psi\lambda\omicron\nu$, ad differentiam illius quod adiunctum habebat ι . Constat enim vetustissimos Græcos $\epsilon\iota$ nõ ϵ , in vsu habuisse. Multi tamẽ $\psi\lambda\omicron\nu$, id est tenue, appellatum scribunt, quòd celeri-

ter & raptim pronuntietur : vt contrà η,
(quod est E longum) tardius.

SEPTIMUM, etiam consonantes li-
quidas (quæ & immutabiles) interdum
quoddam duplicium priuilegium obti-
nere, producendi videlicet vltimam præ-
cedentis syllabam. Sic Iliad. ε, Πολλά λισ-
σομένη, χρυσάμπυκας ἤτεν ἵπποις. & Il. ρ,
Πληθεῖσ' ἔλχει τε μεγάλῳ κὲ χειρὶ παχείῃ. Et
statim ρὸστ, Πατρόκλοιό πύδα μεγαλήτορος
ἦκε χαμαῖζε. Ac vicissim tamen syllabam
in qua mutæ coniuncta liquida sit, non
minus corripì quàm produci : quod pas-
sim videre est in τέχνη. Sic certè Theo-
gnis, Καὶ δάκνομαι ψυχῶν, καὶ δίχα θυμὸν
ἔχω. Quod autē magis mireris, etiā præ-
cedente liquida id sibi permisit Callima-
chus, in φέρβε, in fine hymni in Cererem,
Φέρβε βύας, φέρβε μάλα, φέρβε σάχυν.

DE DIALECTIS quoque præfandū
aliquid, & quæ in illis est circa vocalium
præsertim vñum varietas, nō λεπτομερῶς
sed ὡς ἐν τύπῳ proponenda est.

Primum igitur , præcipuas esse tres
sciendum est, Atticam, Ionicam, Doricā:
atque inter hæc, maximè (vt ita loquar)

præcipuam esse Atticam, & cum hac potius quàm cum Dorica, aliquid communionis in quibusdam habere Ionicam. Vfitatissimam post has esse Æolicam, atque huic in quibusdam cum Dorica convenire. Communis verò lingua ex singulis aliqua sumit, sed præcipuè ex Attica: adeo ut illa in multis nullo ab hac discrimine separetur.

Quum autem dialectorum differentia NB.
circa vocalium vsum consistat potissimum α
 (aliis alia vocali in eodem vocabulo utentibus) potissimam tamen constituunt, meo quidem iudicio, α & ε. Nec mirum est certè has vocales, quum inter se maximè differant, maximam omnium quæ inter dialectos sint differentiam efficere. Dores α, Iones ε (sicut & η) amarunt. Dores
 Hinc fit ut apud Dores Α'ρταμῖς pro Α'ρτεμῖς, & πιάζω pro πιάζω, & τράχω pro τρέχω, & φρασῑ pro φρεσῑ, quinetiā γα pro γε, & ηα pro ηε, legamus. // Æoles autem, Aeoles.
 quibus societatem quandam cum Doribus intercedere dixi, etiam μουσάων & πασάων & ώράων, similiaque dicunt. // Iones Iones
 μουσέων & πασέων & ώρέων eodemque cætera modo dicentibus: tanto discrimi-

NB.
 ε in Genitivo
 plurali semper
 πατιώντων
 ὄμβριν, ἡε
 εἰ δὲ οὐκ ἔστι
 νηδὶς. V. ille
 pag. 13.

mine, vt illud *a* nunquam, hoc ε semper
 σωίζησιν (apud vetustiss. præsertim poë-
 tas) patiatur. Qua de re mirum est tacere
 Antesignanum, sicut cæteros (quos qui-
 dem legerim) quum de ea non admoni-
 tus lector, ex multis poetarū locis, quod
 ad dimensionem versus attinet, se expe-
 diturus non sit: non admonitus, inquam,
 perinde metiendum esse versum in μου-
 σέων & πασέων, ac si absque ε scriptum μου-
 σῶν & πασῶν esset. Sic in vno eodémque
 epigrammate Anthologix, pag. 93, meæ
 editionis, bis μουσέων maluit autor quàm
 μουσῶν dicere:

Ἀλλ' ὄλον ἐκ μουσέων κίρνα μέλιτι.
 & tribus interiectis versibus,

Ἐσήκει μουσέων λάτρις ἐφαπτομένη.
 quibus simile est apud Homerum πολ-
 λέων, Iliad. β, Πολλέων ἐκ πολίων ἐγχέσπα-
 λοι ἀνδρες εἰσιν. Huius certè exemplum
 sequentes vtuntur his potius quàm illis
 genitiuis poetæ: quum etiam ἀπασέων idē
 dicat. Nec tamen in his aliisque huiusmo-
 di genitiuis duntaxat, sed in participiis
 quoque id fieri videmus. Sic eodem eius-
 dem Anthologix libro, pag. 74, scribit
 Antipater,

Αῖρον λιποψυχέων ἔρρεεν εἰς αἶδ' ἰω,
 haud dactylum esse volens ποψυχε (iuxta
 quorundam dimensionem, syllabam ψυ
 interim in voce ψυχή & deriuatis suo
 productionis velut iure fraudātium) sed
 spondeum, non aliter quàm si scriptum
 esset λιποψυχών.

Talem huius vocalis σωίζησιν siue
 σωεκφώνησιν habemus & in χρυσέω, in
 principio Iliadis: in quo pariter imitati
 sunt illum posteri. Nam sic Antiphilus
 eodem Anthol.libro, pag. 75,

Ἦν ὄντως μερόπων χρύσειον γλῶσς, εἴγ' ἀ-
 πὸ χέρσου &c.

Et libro tertio, pag. 199,

Αἴλιος Αὐσονίης στρατιῆς πρόμος, ὁ χρυ-
 σέοισι Στέμμασι &c.

At multi qui σωίζησιν his subesse locis
 non animaduertunt, eandem illam iniu-
 riam literæ υ in hac etiam voce vbiq̄ue
 faciunt: quum vt illic χρύσειον pro χρυ-
 σουῶ, ita hîc χρυσέοισι pro χρυσοῖσι, in di-
 mensione verius, habere oporteat.

Idem & de σφέας p̄alsim apud Home-
 rum dicendum est: vt in hoc versu, qui
 sæpe occurrit,

(σηύδα.

Καὶ σφέας φωνήσας, ἔπια πτερόεντα προ-

nam vox *σφείας* pro monosyllaba in metiendo versu habetur.

Sciendum est autem, sicut hanc istius pronominis scripturam, ita & illius adiectivi (necnon similiarum) quinetiam illorum genitiuorum, *μουσέων, πασέων, ὠρέων*, aliorumque huiusmodi, non in carmine tantum sed in soluta quoque oratione (Ionicum quidem certe scriptorum) locum habere: quinetiam *Περσέων & Σκυθέων & πολιπέων*, atque adeo *αὐτέων, τουτέων*, aliaque dicere Herodotum: apud quem & participium *ὄρέων*, atque alia, eodem modo quo *λιποψυχέων* in versu paulo antè citato.

Vt autem vicissim de illis Dorum genitiuis, *μουσάων, πασάων, ὠράων*, verba faciam: eos certè non, ut Ionicos, voluptatis causa (nimirum propter soni certam quandam mollitiem, quam nec imaginari aures nostræ possunt) sed cogente necessitate mutuabatur à Doribus Homerus. Non enim ut *πασέων & ἀπασέων* ibi quoque dicebat ubi *πασῶν* vel *ἀπασῶν* locum habuisset, ita etiam *πασάων*: sed tres illi syllabas efficit *πασάων*. ut *Odyss. ζ,*

Πασάων δ' ὑπερ ἠγε κάρη ἔχει ἠδὲ μέτωπα.

nam hîc πασέων dicendo stare versus nō potuisset. Sic quum dicit idem poeta,

Ἡ δὴ πολλάων πολίων κατέλυσε κάρηνα.
Sic etiam Hesiodus initio τῆς ἡμερῶν,

Πληιάδων ἀτλαγυέων ἐπιτελλομυάων
Ἀρχεσθ' ἀμφοῦ, ἀρότοιο δὲ, δυσομε-
νάων,

dicere non potuisset ἐπιτελλομυάων, nec δυσομυάων. Tantum autem sibi Homeri posteri in hoc genitiuorum vsu permiserunt, vt Callimachus νησάων quoque dicere ausus sit. Neque tamen dubium est quin illis Dorum genitiuis, etiam non co gente versu, vsi fuerint. Quemadmodum enim vbi ornatui & mollitiei studebatur, aptior erat dialectus Ionica : ita vicissim conuenientior erat Dorica vbi grauitas & maiestas quædam requiri videbatur: quòd sonus literæ α quendam ὄγκον habeat. Exempli gratia, si hunc Callimachi versum, qui Dorica dialecto scriptus est,

Τὸν δὲ χλωσαμυά περ ὁμῶς προσέφα-
σεν Ἀθάνα,

Ionicum ita facias,

Τὸν δὲ χλωσαμυή περ ὁμῶς προσέφη-
σεν Ἀθῶνη,

exilem quendam præ illo sonum habere dices. Quinetiam vbi vnica dūtaxat vox Doricæ vel Æolicæ dialecti versui inferitur, ad grauitatē non parum facit: præsertim quum aliquis est genitiuus similis superioribus illis, *πασάων & πολλάων*. Sed enim hæc grauitas adiunctum quendam *πλατειασμόν* habet, ob quem irrisi fuerūt Dores, vt videre est apud Theocritum: nec minorem certè hîc Æoles (qui & alia multa cum Doribus communia habent) sui irridendi occasionem præbuisse videri possunt. Tum autem præsertim odiosam fuisse illam literæ *α* interpositionem verisimile est, & ibi potissimum dictos fuisse *πλατειαζειν*, quum vocabulis longis interiiciebatur: vt videre est in illis Hesiodicis *ἐπιτελλομνάων & δυσόμενάων*. Sed illo quoque maior est *πλατειασμός* vbi ponitur bis *α*, vt in *ἀλλάων*: maximus vbi ter, vt in *μαρναμνάων*.

NON minus autem, imò etiam maius constituit discrimen inter has dialectos vsus vocalium *α* & *η*: quum Doricæ placeat *α* quamplurimis in locis vbi Ionica amat *η*: ita vt dicentibus Doribus, *Μούσα, Θεά, Φιλία, Ίσორία, Αμέρα, Σελάνα, Αθήνα, Φάμα,*

πλατειασμός
Doricam irrisi,
Suis. simil. lib. 1.
Cap. 9.

Φάμα, Πλαγὰ, Μαχανὰ, Ἀδονὰ, Μᾶλον, Μά-
 ττηρ: Ionica dialectus ubique η illi α præfe-
 rens dicat Μούση, Θεή, Φιλίη, Ἰσορίη, Ημέ-
 ρη, Σελήνη, Ἀθήνη, Φήμη, Πληγή, Μηχανή, Ἡ-
 δονή, Μῆλον, Μήτηρ: Atticis interim in qui-
 busdā vocabulis Dores, in aliis Iones se-
 quētibus. Latini autem plerunque Dores
 imitari quàm Iones maluerunt: quippe
 Malum ex μᾶλον, non Melum ex μῆλον
 fecerint: sic Mater, non Meter, dixerint.
 Sic denique Fama ex φάμα, nō Feme ex
 φήμη, & Plaga ex πλαγὰ, non Plege ex
 πληγή, suo in sermone vsurparint. Nisi
 potius, cum quibusdam, hæc non ex Do-
 ricis illis esse deriuata, sed Doricæ diale-
 cti reliquiæ esse existimanda sunt, qua o-
 lim Græcia magna utebatur.

SE D obseruatione & consideratione
 in primis dignū hoc est, vnam candem-
 que literam displicere alicui dialecto vbi
 aliis placet, & vicissim placere vbi illa a-
 liis displiceat. Ionibus certè in deliciis
 propemodum esse literam ἰῶτα conii-
 ciat aliquis ex eo quòd non solum dati-
 uis pluralibus primæ, secundæ, & tertiæ
 declinationis eam adiiciunt, sed etiam
 multis vocabulis interiiciunt, dicentes,

*Ionibus in de,
 sicis est
 ἰῶτα.*

ξείνος pro ξένος, (vnde & ξενίζειν apud Herodotum, & compositum Τιμόξεινος pro Τιμόξενος) σεινός pro σενός, & κεινός pro κενός: itidémque εἰρωτῶ pro ἔρωτῶ, & εἶως pro ἔως, aliáque eodem modo plurima: (quam consuetudinem poetæ latius etiam extenderunt) sed ecce tamen, vt in illis vocibus literam iωta tantopere amant, ita in plerisque aliis odisse videtur: quippe qui ex iis hanc detrahant. Neque enim tantum ἐπιτήδεος, quàm ἐπιτήδειος, & χρύσεος quàm χρύσειος, & μέζον quàm μείζον (vt pag. 292 Herodoti, κέρδος μέζον) dicere malunt: sed etiam θηλέη quàm θηλείη (vt θηλέης Herodot. pag. 256) denique ἀπόδεξις pro ἀπόδειξις, aliáque huiusmodi, quæ nouum lectorem in errorem etiam im pellere possunt: vt circa finem huius tractatus declarabo.

Sic quum iidem Iones amare se literã ε ostendant in eo quòd ἀδελφεός pro ἀδελφός, & ἑών, παρεών, pro ὦν, παρών, nec non μνέα pro μνᾶ, & ὀρέω pro ὄρω, & χρεώμενος pro χρώμενος, itidémque Περσέων, νυμφέων, δεσποτέων, pro Περσῶν, νυμφῶν, δεσποτῶν, quin etiam ἀληθεώς pro ἀληθῶς dicunt: in eo denique quòd εω pro ου, in δε-

σποτέω, & εα pro *λω*, in *δεσπότεια*, & εος pro *οις*, in *πλήθεος* efferunt: hanc tamē ipsam literam, quam sibi adeo esse charam præ se ferunt, ex *ὀρτή*, ex *ὠρων*, aliisque huiusmodi propè infinitis, necnō ex *κείνος*, subtrahunt. Nec tantum in ε initiale (ut vocant) hoc sibi iuris tribuunt, sed etiam in id quod aliam sedem habet: veluti quum pro *ἱερὸς* dicunt *ἱρός*.

Quid quod iidem Iones hoc ipsum *σοι χεῖρον* Æolico α passim præferentes, alicubi contra illo expulso hoc in eius sedem migrare iubēt? Nam quum *ὠρέων* & *νυμφέων* & *πασέων* pro Æolicis *μουσάων* & *ἠεράων* & *νυμφάων* & *πασάων* dicant, quin etiam *γάμμα* ex *γάμμα* faciant, τέσσαρα in τέσσερα, itidemque *τέσσαράκοντα* in *τεσσεράκοντα* vertant, quum *φοιτέουσι* apud ipsum quoque Herodotum, non *φοιτάουσι*, legamus, pag. 72, quum illis pro *ἄρσιν* placeat *ἔρσιν*, quum non *κέραα* & *γέραα* sed *κέρα* & *γέρα* dicant, nec *τέραα* & *τέραος*, sed *τέρα* & *τέρεος*: tamen α quod hīc reiiciunt, alicubi ita amplectuntur ut sibi peculiare habeant: veluti quum *μέγαθος* pro *μέγεθος*, & *τάμνω* pro *τέμνω*, & *τρέπομαι* pro *τρέπομαι*, & *ἐπιτρέπω* pro *ἐπιτρέ-*

πω (vt apud Herodotū pag. 255) itidémque πιάζω pro πίζω dicūt. ex Herodoto enim affertur.

Vicissim autem Æoles, qui illis in *a* genitiuis pro Ionicis in *ε*, tantopere gaudēt, alicubi propriū sibi habere *ε* volunt: veluti in θέρσος pro θάρσος, & κρέτος pro κράτος. Quinetiam *a* in fine quarundam vocum mutant in *εν*. veluti quum τυπτόμεθεν pro τυπτόμεθα, & λεγόμεθεν pro λεγόμεθα dicunt: necnon άρεν pro άρα. Hoc autem Ionum quoque est: quum Ælius Dionysius *ιαγα* esse tradat *ειπεν* & *ειπειτεν*, legique apud Herodotum pro *ειτα* & *ειπειτα*. Iidem Æoles quū litera *ω* tantopere delectentur, vt *μωσα* malint quàm *μουσα*, itidémque *ιδωσα* & *λειπωσα* quàm *ιδουσα* & *λειπουσα*, dicere: tamen reiiciētes ex *ερας*, *ζελως*, *ιτε ανδων* & *Σαρπηδων*, necnon *ωρα*, & *ωτειλη*, in eorum locum substituere dicuntur *ερος*, *ζελος*, & *ανδων* *Σαρπηδων*, itidémque *ορα* & *οτειλη*.

Quid Dores? quum passim literam *a* ponant vbi Iones vtuntur litera *η*, tamen eos *ορης* non *ορας* dicentes audimus, eodémque modo *πεινης* & *διψης*: quibus *ζελης*, *βοης*, aliáque huius generis addun-

tur. Certè vt ὄρῆς pro ὄρᾶς ab illis dici aiebam, sic etiam ποδορῆ apud Theocritum & ὄρη pro ὄρα in vno eodémque versu extant qui in Ἀδωνιαζούταις extat, -ὄρη γυῖα ὡς ποδορῆ πύ. Vice autem vería Iones literam illam tantopere sibi gratā alicubi relinquentes, ad α se conuertunt: veluti quum τόλμα & τίθα quàm τόλμη & τίθη dicere malunt, quinetiam νύμφα, ita quidem vt α sit breuē. Nam hæc Ionibus quosdam adscribere autor est Eustathius: eodémque modo participia λελακῆα & μεμακῆα & τεθαλῆα pro λεληκῆα & μεμηκῆα & τεθηλῆα illis adscribi scimus, illud α ex η factum, pro breui itidē habentibus. Sic λελαμμῆος & λαμφθεις apud Herodotum pro λελημμῆος & λιφθεις legimus. Sed & δίχα, τείχα, τέτραχα, pro διχῆ, τριχῆ, τετραχῆ, sunt qui illis tribuant. ¶ Admiratione autem præter cæteras ea mutatio digna est quæ fit in verbo χρᾶσθαι. quum enim Communis etiam lingua α hîc in η vertat, id sibi concedens quod Doricam in aliis quoque sibi permittere, modò ostēdi: α quod hîc suæ etiam dialecto erat ingratum (nam α Doricam dialectū vocare suā posse vide-

De Verbo
Χρᾶσθαι

tur) Ionica, cui velut peregrinum est, in locū sui *η* tanquā magis gratū, substituit. Apud Herodotū enim *χρᾶται*, pag. 150, & *ἐχρᾶτο*, 167, & *χρᾶσθαι*, 155, legimus.

Atque adeo (quod vix credibile videatur) interdum in vocabulis planè similibus, id est, quæ eiusdem omnino sunt formæ & naturæ, mutatione contraria dialectus aliqua utitur. Hoc enim de Æolica perhibere possumus, si verum est eam *ἄρεν* pro *ἄρα* (sicut *τυπτόμεθεν* pro *τυπτόμεθα*, & *λεζόμεθεν* pro *λεζόμεθα*) & tamē *πρόσθα*, *ὀπίσθα*, *ἄτερσθα*, pro *πρόσθεν*, *ὀπίσθεν*, *ἄτερσθεν*, dicere.

Quid quòd est quæ in alienam etiam possessionem inuadere audeat? Hoc certè facere dico Ionicam, quum *ἐμῶ* vsurpat, quod vno omnes consensu Doribus adscribunt. Et tamen ipse quoque Herodotus isto *ἐμῶ* utitur.

Α Τ Τ Ι C I verò harum mutationū non tantūm spectatores, sed velut arbitri in quibusdam alteram illarum dialectorum sequi, nonnulla etiam suo & ipsi modo suoque pro arbitrio mutare sibi permittunt. Exemplum certè eius quod priore loco dixi, habemus in illis quæ ex amba-

bus proposui pag.17. Verùm & in Δάμη-
 περ. nã hoc quanuis per Doricã mutatio-
 nẽ ex Δήμηπερ factum sit, vsurpare tamẽ
 minimẽ dubitant: & quidẽ ibi præsertim
 vbi vocẽ exclamationi cum admiratio-
 ne aptam quærunt. Sic autem κάλλι pro
 κήλλι, itidẽmque καλήτης pro κηλήτης, te-
 ste Ælio Dionysio, necnon ἀχέτης pro ἡ-
 χέτης dicunt. Quinetiam vicissim hanc li-
 teram α in nonnullis vocabulis vertunt
 in ε: (quam mutationem placere Ionibus
 in quibusdam vocibus, antea ostendi) eo-
 rúmque è numero est ἕελος. Eodem certẽ
 modo facit ε ex α, quum νεώς pro ναός &
 λεώς pro λαός, item ἱλεως pro ἱλαος, dicit:
 multa etiam magis in nominibus pro-
 priis hac libertate vtens: vt videmus in
 Μενέλεως, Πρωτεσίλεως, Ἀκουσίλεως, aliis-
 que à nomine λαός originem habētibus.
 hæc enim ex Μενέλαος, Πρωτεσίλαος, Ἀκου-
 σίλαος, facta esse constat. Verùm & in nõ-
 nullis quæ aliam originem habent, id fie-
 ri videmus. nam & Ἀμφιάρεως pro Ἀμ-
 φιάραος dicunt.

Atticus sermo Doricum imitatur &
 in generum enallage. Nam licet Home-
 rus Doricẽ dixisse cẽseatur κλυτὸς Ἴππο-

κάλλι δὲ ἀπὸ καλλί-
 νος ἑωσὶν ὄψις,
 ἡ καλλιὰ ἐν παλαιᾷ
 ἴσεντι. ἴσεν τὸν ἴσεντι,
 ἴσεν τὸν ἴσεντι ἴσεντι,
 ἴσεν τὸν ἴσεντι ἴσεντι.
 Θε. Αἰὶ ῥαμνίης
 λαμνί νουαὶ πολυτ.
 ἐτ κηλήτης ἡ οὐ
 κηλὸν λαβοναί. Ημερ.
 ιωσῆ.

δάμεια, & φωνάων ὀλωτάτος ὀδμή, atque alia huiusmodi, tamen & apud Atticos scriptores talia passim extant: præsertimque apud tragicos. ut apud Sophoclem Trachiniis, pag. 345, meæ edititionis, dicitur Deianira, *ἢ γὰρ οὐ σιγηλὸς εἶ*, pro *σιγηλή*. Sic pag. hanc sequente eadem dicit *μεμπτός εἰμι* pro *μεμπτή εἰμι*. Suntque & alia huiusmodi multa apud hunc tragicum: (quorum sunt, *θυράϊος*, *βίαϊος*, *ραγδαῖος*, item *μάταιος*, pag. 297. præterea quoddam alius formæ, & quod magis quis miretur, *πληκοῦτος*, pag. 109) sed non pauciora apud Euripidem. nec enim dicit tantum *Κύπρις οὐ φορητός*, in Hippolyto coronato, sed etiam *φαῦλος οὔσα*, ibidem, paulo antè, *Νυῦ δ' ἐννοῦμα φαῦλος οὔσα*. Eiusdem esse puto & *ἀγγελθεῖσά μοι γηναῖος*. Nec verò terminationē masculinam duntaxat tribuit fœmininis Atticus sermo, sed etiam articulo masculino quædam animalium nomina fœminina iungit: quippe qui τὸν *ἄγχα* & τὸν *ἀνδόνα* dicat.

Nec verò *δωρίζουσι* tantum vel *ἰωνίζουσι* Attici in quibusdam, sed *αἰολίζουσι* etiam. Exempli gratia: sicut *Æoles*

subtrahunt è quibusdam nominibus, dicentes *ἔταρος* pro *ἑταῖρος*, eodémque pacto *ἀχας* & *πάλας* pro *ἀχαιός* & *παλαίος*: ita ipsi è quibusdā verbis illam vocalem eximunt. Sic enim pro *κλέειν* & *κείειν* dicunt *κλέειν* & *κείειν*. Quinetiam in quibusdam nominibus id faciunt: ex quibus est *αἰτός*. Sed & aduerbium *αἰεὶ* ita iidem ex *αἰεὶ* fecisse existimātur. Quòd si Iohanni Grammatico fidem adhibere velimus, etiam *ἑταρον*, Atticorum & Dorum, non minus quàm *Æolum*, esse dicemus.

Atticorum, sicut *Æolū*, esse hoc quoque putarunt quidam grammatici, syncope in barytonis verbis vti: qualis est in *ἔγρω* pro *ἐγείρω* (à cuius passiuo *ἔγρομαι* est *ἔγρετο* apud Homerum) itidémque in *ἀγρω* pro *ἀγείρω*. à cuius voce passiuā *ἀγρομαι* habemus *ἀγρόμυθος* apud eundem poetā. Hoc autem propter ὄφλω potissimum ab illis grammaticis dictū videtur: quod ita ex ὄφείλω factum est.

Eosdem certè *ει* in *η* non sine exemplo mutare constat. Sicut enim *ἱππῆς* & *ιερῆς* & *βασιλῆς*, pro *ἱππεῖς* & *ιερεῖς* & *βασιλεῖς* dicunt, ita dialectus *Æolica* nec non

Dorica in infinitiuis hac mutatione utitur. Dorica autem πλήων etiam & μήων pro πλείων & μείων atque alia quædam dicit.

Attici denique θ in φ alicubi mutare sibi permittunt, Æolum exemplo. ut enim Æoles φήρ pro θήρ, (vnde Latinis Fera) sic φλαῖν pro θλαῖν ipsi dicunt.

C V M Ionica tamen præcipuè lingua communio Atticæ intercedit. Nam (ut incipiam ab exemplo ad illud de quo dictum modò est pertinente) Attici, nõ minus quàm Iones, vocalem ι eximere gaudent ex illis ipsis vocabulis vnde ab his eximuntur. quum vtrique, teste Eustathio, χρύσεος & ἀργύρεος, & χάλκεος, pro χρύσειος, ἀργύρειος, χάλκειος, dicant.

Non.)

Idem alibi, ἀκούετο, quo utitur Homerus Iliad. δ, actiua significatione, pro ἠκούε, non minus Atticum esse existimat quàm Ionicum. Intellige autem, si in ἠκούετο mutetur. Sic ἐσώζετο pro ἐσώζει ex Sophocle affert, quem alia huiusmodi habere infinita, addit. Idem alio quodam loco, genere fœminino uti in quibusdam nominibus (animalium præsertim) ut in νεβροῖ, in κώες, in ἵπποι, in οἶς, in ἡμίονοι,

in βόες, & in quibusdam aliis, Atticum æquè ac Ionicum esse tradit. Quod tamen non immeritò fortasse quis miretur: quò eandem illam dialectum Atticam masculinum contrà genus sibi peculiare in quibusdam aliis animalium nominibus habere scribat: veluti quum τὸν αἶμα & τὸν ἀνδύνα dicit. Ellipsin quoque illam qua infinitivum pro imperativo poni videmus, vt Iliad α, Ἀλλὰ σὺ τὸν γ' ἐπέεσσιν ἠεὶ δάπτεις μαλακοῖσι, pro ἠεὶ δάπτεις, sic ma esse quod Atticis, sicut & Ionibus adscribendum sit, idem existimavit.

Quòd si aliquod in iis etiam quæ leuiora sunt, afferendum est exemplum, idem μῶν (quod initio Iliadis legimus) pro μῶνιδα, vtrisque in vsu esse scribit. λ(ον)

Iam verò & adiectione literæ ι ad plures datiuos, non Iones modò sed Atticos etiam vti, & quidē non tantum poetas, fatēdum est, aut Platonem ex horum esse numero negandum: apud quem τοῖσι, & αὐτοῖσι, & τούτοισι, nec non ἡδίσοισι & ἰδίσοισι, & παρωνυμίοισι, siue παρωνύμοισι, (adiecta in quibusdam litera ν ipsi ι) pro τοῖς & αὐτοῖς & τούτοις & ἡδίσοις & ἰδίσοις, & παρωνυμίοις siue παρωνύμοις: iti-

démque in ἡμέρασι, & ἀλλαγσι, & παντοδαπαῖσι, & alia huiusmodi legimus. Ac plura fortassè legeremus si plerisque in locis mutata à librariis scriptura non esset. Hoc enim suspicandi occasionē præbere possunt quidā loci qui & in iis quorum facta nobis copia est vetustis exemplaribus aliter scripti inueniuntur. Sic certè quarto De leg. libro pro τοῖς ποιμνίοις habēt τοῖς ποιμνίοισι: & statim pòst, αὐτοῖσι pro αὐτοῖς. Sed animaduertèdum est, Platonem τοῖς ποιμνίοισι non κῖσι ποιμνίοισι ibi dicere, itidémque παντοδαπαῖσιν ἐπιβουλάς, lib. 6, De leg. pag. 758, meæ editionis, non παντοδαπαῖσιν ἐπιβουλάσι, itidémque ἐν ἱεροῖσι πατρώοις, pag. 821, nō ἱεροῖσι πατρώοισι, & τοῖσι δήμοις, pag. 691, non τοῖσι δήμοισι, dicit, eandémque & a libi rationem sequitur: quum poetæ vtrique datiuo talē adiectionem tribuant, vbi id versùs requirit. De Atticis autem poëtis, tam comicis quàm tragicis, hîc loquor.

COMMVNIS autē lingua inter has dialectos quomodo se gerit? Atticam certè potissimum sequitur, & quidem ita vt in multis vnā ab altera discernere vix

possimus. Exempli gratia, quis ἀετὸς & αἰεὶ linguæ Communis esse non putat? ac sunt tamen Atticæ, vnde illa sumpsit, ex ἀετὸς & αἰεὶ facta, per exemptionem literæ ι. (& quidem hoc ἀετὸς apud Herodotū legimus) sed Communis lingua ex aliis omnibus vocabulis subtrahere literam illam sibi non permisit, è quibus Atticam id sibi permisisse scimus.

Sic etiam quum Attici secundas omnium passiuorum personas (in verbis barytonis) in εἰ efferant, Communis lingua tantum libertatis sibi non concessit: sed in duobus sola præsentibus, βούλει & οἶεἰ, & in vno futuro, ὄψει, id sibi licere voluit. Nam hæc tantum ab enarratore Aristophanis annotantur in illum Pluti locum, Πεύσσει. σαφῶς γὰρ ὁ θεὸς εἶπέ μοι τοσούτῳ. Additque, illi ea de causa hæc ita scribere placuisse, quòd actiuas eorū voces inuitatas esse videret. Sed tamen (eius pace dixerim) vt credo Communem linguam sibi libertatem illam haud passim concessisse, ita eam ad hæc tria respexisse, haud faciliè mihi persuaserim. præsertim quum etiam apud Lucam euangelistam futurū παρέξει ea forma dictū reperiam: vt suo planum faciam loco.

Eodem fanè modo, quum Attici multa & varia nomina adiectiua tertiæ declinationis sub fœminino etiam genere vsurpēt, (sicut antea de *σιγηλὸς, μεμπτὸς, φορητὸς, φαῦλος, γυναῖος*, & aliis, dictū fuit) Cōmunis lingua hoc sibi tam liberū esse noluit, sed præter *ἐρημος* & *χρήσιμος*, atque alia nonnulla, præfertim composita, tātūm *ἀργὸς* ita efferre sibi licere voluit: ideo (vt opinor) quòd sequente genitiuo *γῆ*, nimiam *κακοφωΐαν* nobis exhibuisset earundem syllabarum concursus in *ἀργὴ γῆ*.

Neque verò Communis lingua *λαγὸς* *λαγοῦ* dicit declinatione tertia, sed *λαγὸς* *λαγῶ* declinatione quarta (quæ Atticorū est propria) aut certè *λαγῶος*: (quum Herodotus, quem *ἰωνίζειν* scimus, *λαγὸν* dicere non dubitarit, in Melpomene, pag. 167, meæ editionis) sic tamen vt sibi necesse non putet *εὐγεως* eadem declinatione efferre, sed *εὐγειος* admittat. Quod autem de *εὐγεως*, idem de *νεῶς* & *λεῶς*, deque ex hoc compositis, *Μενέλεως*, *Πρωτεσίλεως*, *Ἀρκεσίλεως*, atq; aliis, dico. In huiusmodi enim Cōmunis lingua declinationi Atticæ minimè se adstrinxit: at ve-

rò apud Herodotum, quem Ionico vti sermone nouimus, quum declinatio Attica nominis Σπυσίλεως pag. 235, & nominis Ἀρκεσίλεως in multis pag. 174 & 175 locis extet, (sicut genit. Ἀμφιάρεω, & datiuus Ἀμφιάρεω, necnon accusatiuum Ἀμφιάρων pag. 11 & 12 legimus) tamen pag. 173, vtraque habetur.

Atque vt illa declinatione Attica vti-
tur interdum Communis lingua, sic etiã
illa genitiui primæ declinationis termi-
natione quæ à plerisque Dorum propria
existimatur: adeo vt nec Θωμά, nisi Do-
ricum sequendo morem, posse dici cre-
dant.

Non igitur ita in Atticæ linguæ seu
dialecti cōsuetudinē iurauit Communis
vt nihil aliud de sumere audeat. Ecce enim
rursus, ζῆς, ζῆ, & ζῆν pro ζᾶς, ζᾶ, & ζᾶν,
item χρῆ, χρῆται, χρῆσθ, pro χρᾶ, χρᾶται,
χρᾶσθαι, ex Doribus sumpta, aut saltē ad
quorundam Doricorum formam efficta.
Imò verò dices, Attica dialectus ista est à
Dorica mutuata, postea communis ab
Attica. At ego, ne hoc credam obstare
dico quòd videmus, eos qui illo commu-
ni vtuntur sermone, non itidem semper

cum Atticis, $\piεινῆς$ & $διψῆς$, $\piεινῆν$ & $διψῆν$, sed interdum etiam $\piεινᾶς$ & $διψᾶς$, eodémque modo $\piεινᾶν$ & $διψᾶν$ dicere.

Apertius autem eius quod dico habemus argumentum in quibusdam verbis, quæ ex Dorica vel Ionica dialecto súpta vsurpantur à Comuni, quum in nullo esse apud Atticos vsu dicantur. Horum autem è numero est $\muάζω$, (cuius suprà mentionem fèci) quanuis enim Doribus adscribatur, tanquam ab iis in locum $\tauου$ $\muέζω$ substitutum, tamen & Testamenti noui scriptoribus in vsu esse videmus.

Neque certè Eustathius Communem linguam $\piτήσω$ ab Attica sumpsisse scribit, sed $Αἰτῖκὸν$ & $κοινὸν$ esse $\piτήσω$, at verò Ionicum $\piτώσω$. Idem $φάμλοισι$ scribit $κοινὸν$ esse $Αἰτῖκῶς$: quum $φάντες$ vox sit qua delectantur poetæ.

Sic, quum esse Ionicum velit Corinthus $χθές$ pro $ἐχθές$, (id est, Ionicam $αφη$ resim passum, qualem videmus in $κείνος$ pro $ἐκείνος$) tamen nemo est qui eo Communem quoque linguam vti nesciat.

Ac quanuis idem Iones $εἶπας$ non $εἰπῶν$ dicere scribat, & re vera passim apud Herodotum non participium illud duntaxat

taxat, sed verbum quoque legamus, hæc & in Communi lingua atque adeo apud sacri Euangelii scriptores frequenter occurrere constat. Iam verò quum illa quoque apherefis quæ est in *πεποιήκεισαν*, videri Ionica possit, (quanuis & Attici ea vtantur) tamē cum apud alios plerosque scriptores qui Communi lingua vtuntur, tum apud illos ipsos eam habemus. vt Marci cap. 15, *φόνον πεποιήκεισαν*. Huc autem pertinet & *παρέξει*, cuius paulo antè memini. Quid quòd apud Græcos Bibliorum interpretes legimus etiã nonnulla, ipsis, quod ad inflexionis attinet formã, propemodum peculiaria? Eiusmodi quidem certè quæ non temerè apud alium scriptorem simus inuēturi. Neque enim *ἔδωλιούσαν* tantum habemus apud eos, sed *εὔροσαν* quoque & *εἶδωσαν*: quæ Bœotica siue Chalcidica à nonnullis existimantur.

Verum, vt ad maiora veniam, quasdam me voces obseruare memini apud illos Veteris Testamenti interpretes, licet Cōmuni lingua vtentes, quæ alicui dialecto peculiare sint, aut saltem certum quendam vsum, qui alicui dialecto peculiaris

est habeant. Talis est vox *εὐοδῶσαι*, vt in meo Thesauro videbis: verum Herodotum non eo solum sed eius quoque simplici *ὀδῶσαι*, cum alibi, tum pag. 168, vti, ibi non admonui. Scimus autem, ex vet. Testamenti interpretibus multa in nouis vocabula venisse, ex quibus est *δῶμα*, eo quidem certe in vsu quo accipitur pro *δωμάτων*, vt vocant cum alii, tum verò Lyfias.

IAM verò & de hoc monendus est lector, quædam apud hunc vel illum scriptorem extare, ex eorū numero qui Attici vocantur, quæ siue ex Ionica siue ex alia dialecto sumpta, sunt illi peculiaris. Sic Ionicam adiectionem literæ *ι* ad plurales datiuos, in multis extare Platonis locis ostendi: quæ tamē haud temerè apud aliū (eorū qui soluta oratione vtuntur) inueniemus. Arque adeo huius terminationis apud illum ignorantem, quibusdā locis deprauationem attulisse credibile est: de vno quidem certè cui hoc contigisse suspicor, admoneo in Annotationibus quas meæ editioni Platonis subiunxi: nimirum in quadam quæ est in paginam 759.

Huc pertinent *πείνη* & *δίψη*. has enim in vocabulis istis terminationes idē Plato præ aliis amavit.

Sic Ionicum *κείνος* Xenophonti (soli fortasse ex scriptoribus Atticis) placuisse dicendum est, non autem mendosè apud eum scribi pro *ἐκείνος*, ut quidam annotarunt: nō annotatur, certè, si in tot illius locis obseruassent in quot obseruatum à me fuit.

Non vnus autem siue ex Atticis scriptoribus, siue iis qui lingua Communi vsi sunt, præteriti passiuæ tertiam personam pluralem Ionicè efferre est ausus. Cuiusmodi esset si pro *τετυμμημένοι εἰσὶ* diceres *τετύφαται*. Memini certè me talia quædam apud Dionem quoque historicum legere: ex quibus est *παρσηνευάδαται*.

At grammaticorum vulgus nobis pro Communis linguæ vocibus eas quoque obtrudit quas nusquam apud eos qui hac vtuntur, inuenire quisquam possit. Atque hoc in nominibus præsertim facit. veluti quum illius linguæ esse dicit *πόλιος*, *φύσιος*, item *βασιλείος* per *ο*. Hoc certè si verum est, Herodotus potius quàm quisquam alius eorum quos habemus scri-

ptorum, Cōmuni lingua vtitur: ac vicissim, si soli Attici πόλεως & βασιλέως dicunt, ipsi etiam Euangelistæ Attico sermone sunt vsi. Et tamē (quod mirum est) multi hoc verè à grammaticis dici, adeo sibi persuaserunt, vt tum etiam quū Græcè aliquid scribere volunt, & non alio quàm Communi sermone vti, aliter loqui non audeant. Quid quòd in ipsis quoque librorum titulis, qui à doctis viris & magna cum attentione scribuntur, talem ignorantiam inuenias? Sic certè Homero cum Didymi scholiis Basileæ per Io. Heruagium excuso titulum hunc præfixum habes, Ομήρου Ὀδύσεια μετὰ Διδύμου τοῦ παλαμοτάτου ἐξηγήσιος. Visne ô tu huius tituli scriptor (quicumque es) Ionicè loqui? Nequaquam, sed Cōmuni lingua vti. Cur ergo ἐξηγήσεως non dicis? Quia grammatici non hoc, sed illud, esse eorū dixerunt qui κοινῶς loquuntur. Quid? an etiam omittere articulum τῆς ante Διδύμου, te docuerunt? Sed frustra posterius hoc quærerem, quum talia ad articulorū vsū pertinentia, sicut alia quamplurima, omnino ab illis prætermittantur. Ad illud autem ἐξηγήσιος quod attinet, verè à

me dici, Ionicæ potius quàm Communis esse linguæ, suo ostendam loco.

Communis igitur lingua quænam sit, considera lector quàm bene à grammaticis docearis: quum multa illius esse velint, quæ nullo ipsa modo agnoscit, atque adeo (vt paulo antè dixi) apud neminem eorum qui illa vsi sunt, inueniuntur. Quasi verò (excipiet fortasse quispiam) aliquis ea sit vsus: & mihi Caninius nō assentitur, scribens Communem dialectum dici non qua natio aliqua aut scriptor quispiam vtatur: sed verba quæ ab aliis non immutantur, ea Communē ad dialectum referenda esse: vt ἀρτος, χρυσός, λέγω, γράφω, aliæque generis eiusdem. Fateor ego hoc scripsisse Caninium, virum haud vulgariter Græcæ linguæ peritum, sed ea in re iudicio valuisse nego. Absit tamen vt

*Caninius
quomodo Dia-
lectum Com-
munem de-
finit.*

Antesignano potius quàm illi assentiar, dicenti Demosthenem & Aristophanem, licet Atticè loquuti dicantur, communi sermone scripsisse. Imò verò Atticè scripsit vterque: sed Aristophanes in nonnullis etiam quæ leuiora sunt, sermonis Attici consuetudinem magis seruat quàm Demosthenes. Exempli gratia, literæ, ad

c. iij.

*pag. 11.
lin. 21.
19. 20. 21.
et seq.*

quasdam voces adiectio frequētiōr apud Aristophanem quàm apud Demosthenē est. Passim enim apud illum occurrunt (exempli gratia οὔτοσι, τουτουῖ, τουτωῖ, τετονί: & in Acharnensibus post οὔτοσι subiungitur τυννουτοσι, (in isto versu, Ὁ δὲ ἀνὴρ ὁ λέξων, οὔτοσι, τυννουτοσί) at verò apud hunc initio orationis Pro corona legimus quidem τουτονί, sed tamen valde paruo interuallo τούτω non τουτωῖ, & οὐτῶ non οὔτοσί. Sed nec ipsum Aristophanem semper illis vti dixi: sicut nec ὅπῃ vbiq̄ue eum dicentem audimus pro ὅπι: nec verò vbiq̄ue datiuus adiicientem litteram illam ι. nam dicit quidem τοῖσι χρησοῖσι in Pluto, & τοῖσιν ἀνθρώποισιν, eodémque alia nonnulla modo: sed tamen ibidem τοῖς τυφλοῖς & τοῖς Αἰγυπτίοις.

Hic verò perpendere operæpretium est, Atticā dialectum ita Ionismum hunc ad se transtulisse (esse enim Ionicam talem πρόσθεσιν literæ ι, vel ex Herodoto patet) vt tamen ex Atticis alii aliis magis eo vsi sint: sed & aliqui omnino vsu eius abstinerint. Vsus est Aristophanes, non vbiq̄ue tamen: vsus est etiam Plato, sed multo etiam rarius quàm Aristophanes:

eius autem vsu abstinuerūt omnino cum alii multi, tum verò is qui alioqui in Atticæ linguæ leges minimè peccare volebat: nimirum Demosthenes. Haud igitur propterea non scribere Atticè dicendus est. Libet autem hîc exemplo vti è nostro sermone petito, & quidem, quia de Atticis literam vnã adiciendis loquimur, quod itidem sit adiectionis alicuius literæ. Quum igitur multi norint, ex Parisinis (iis præsertim qui nunquam aut nõ diu alibi commorati fuerint) multos *Ainsin* pro *Ainsi* pronuntiare: & quidẽ ex illis etiam qui alioqui vitia vulgi fugiẽtes, satis purè loquuntur: fingamus esse plurimos ex iis quorum elegans est & verè Frãncicus sermo, quibus illud *Ainsin* inter sermonis Gallici elegantias ponere, eoque vti placeat: an Francicè non loqui diceretur qui *Ainsi* non *Ainsin* diceret? Imò quemadmodum qui *Ainsin* dicerent, curiosius quàm rectius loquerentur, ita non dubium est quin multa vitauerint qui Atticè scribere volebant, quibus tamen alii utebantur: quòd illi curiosæ cuidam vulgi imitationi, aliive curiositatis generi ea imputarent, in quibus

hi aliquid elegantiae situm esse existimabant. Hinc videmus apud Lucianum quosdam qui multa quae alioqui ἀττικώτατα viderentur, cōsectari solebant, tanquam affectato sermone vtentes, irrideri. Nec dubium mihi est quin anus illa quae ex paucis verbis Theophrastum esse peregrinum iudicauit, ob animaduersam affectationem quampiam id de illo iudicium tulerit: (nihil enim affectatione est putidius, auribus praesertim natio sermoni assuetis) quam tamen in pronuntiatione potius quam alia in parte fuisse crediderim.

Verum ad Communem linguam vt reuertar, quid illa hinc (vt in eo quod attuli exemplo maneam) in tali scriptorum Atticorum discrepantia agit? Atticos potius illos imitatur qui Ionismum valere sinentes, illa literae adiectione non vtuntur. Viciissim verò quum Atticos vno omnes cōsensu πόλεως dicentes audit, nullum cum Ionibus πόλιος aut πόλεος, libenter illos, non hos, sequitur. Sed alius erit de Comuni & Attico sermone differendi locus.

PRIVS autem quam huic de dialectis sermoni finem imponam, monendus

est lector, non omnia quæ alicui dialecto sint propria, vsurpari ab vnoquoque illorum qui ea vtantur: sed à quibusdam, vel quòd ea poetis magis conuenire putent, vel alia de causa, abstinere. Sic certè, quãuis genitiuum tertiæ declinationis Ionicum in *οιο* esse constet, tamen Herodotũ altero passim vti videmus (etiam in ipso historiae suæ limine *Ἡρόδοτος* dicentem, non *Ἡρόδοτιο*) at Homero valde placere Ionicum.

H v c pertinet quòd Eustathius de quibusdam accusatiuis Doricis loquens, obseruatum à nonnullis dicit, multos apud Hesiodum esse, etiam si apud Homerum non sint.

Loquitur autem ibi de accusatiuis quorum mentio minimè prætermitti ab iis debuit qui de dialectis scripserunt: quum alioqui illi qui Theocriti lectioni assueti non sunt, multos locos nõ immeritò suspectos sint habituri. Ex quibus est hic, idyllio quinto. *Πᾶσας ἐγὼ λουσῶ Συβαρίτιδος ἐνδοθι κράνας.* Et iste, in sexto, *-αὐτὰρ ἐγὼ κλασῶ θύρας, ἐστε κ' ὀμόσῃ &c.* Et alibi, *-κὴ ὁ Τίτυρος αὐτὰς ἐλαύνῃ.* Loquitur, inquam, Eustathius, de accusatiuis qui

istis, quantum ad quantitatem syllabicā, similes sunt. Quorum exemplum ex Hesiodo nullum affert: sed in promptu est hoc, ex Ergois, -νότιό τε δεινὰς ἀήτας. Hoc quidem certè addit, accusatiuos, quorum nominatiui in *αι* desinunt, corripere *a*: at verò illos qui nominatiuos habeant in *εις* exeuntes, producere, contrà quàm in cōmuni dialecto.

Hoc quoque obseruandum diligenter fuerit, quod satis negligenter illi docuerunt: quæ dialectus sit *ψιλωτική*, quæ contrà *δασωτική*: quæ *βαρωτική*, quæ *προπαροξωτική*, quæ *πρόπεριπαστική*. quæ denique *ὑποκοπτική* sit pariter & *συγκοπτική*.

IN E O tamen potissimum adhibenda est diligentia vt eam dialecti cuiusque proprietatem, ex qua vocabulum quodpiam significationem à consueta diuersam accipit, & notam habeamus & memoria semper teneamus. Exempli gratia, Iones interdū *ι* pro *ει* ponere: & hinc fieri vt *ἀπόδειξις* apud Herodotum cum alibi tum in principio libri primi habeamus, pro eo quod alii scribunt *ἀπόδειξις*: eodémque modo *ὑποδεχθέντα* ibidem,

pro ἄποδειχθέντα. Sic alibi ἔργων ἀπόδειξι, itidémque ἔργα ἀποδέξασθαι apud eum legimus: necnon γνώμη ἀποδέδεκτο. & pag. 118, ἐπίτροπον τῶν οἰκητίων ἀπέδεξε. Eodémque modo alia composita διέδεξαν & καταδέξαντες apud eum inueniuntur. At quisquis Ionicam istam ὑπεξάρεσιν literæ ignorabit, non mirum erit si ἀπόδειξις ab ἀποδέχομαι esse putet.

Sic qui nesciet Æolum morē in præfigenda litera β certis quibusdam vocabulis, is βράδιον quod pro ῥάδιον dicunt, planè aliud significare existimabit: utpote à βραδύ esse credens.

Accidet illi similiter qui Æoles, sicut & Dores (multa enim hæ dialecti inter se communia habent) tertiæ declinationis genitiuos litera ω claudere ignorabit, ut hæc legēs Alcei, Μηδὲν ἄλλο φυτεύσης πρότερον δένδρον ἀμπέλω, aduerbiū istud cōtra morem datiuo iungi existimet. Neque enim dubitabit quin illi ω subscribi debeat: sicut Matthæus Debares, qui Indicem in Romanam Eustathij editionē confecit, adeo istud pro certo habuit, ut hoc quoque in eo annotarit: his verbis, Πρότερον δοτικῆ σιωτασ ὀμλῆμον ἀντιπῖτωτι-

κῶς, οἶον ἐν τῷ, Μηδὲν ἄλλο φυτεύσης πρό-
 τερον δένδρον ἀμπέλω. At nihil tale cogi-
 tanit Alcæus : sed nec Eustathius, quum
 datiuo illi ἀμπέλω (malè enim ἀμπέλω
 ibi legitur, subscripto ἰ ipsi ω) subiungit,
 ἤγρου ἀμπέλου. Admonere enim vult le-
 ctore esse genitiuum Æolicum. Sed nec
 Io. Grammaticus nec Corinthus vllam
 huius Æolici literæ ω talibus in locis v-
 sus, mentionem fecerunt.

Sic verò & alia multa vterque præter-
 misit: non pauca confusè, quædam etiam
 aliter quàm vsus testetur, plurima certè
 imperfectè tradidit. Veluti quum scribit
 Corinthus, Iones datiuis pluralibus desi-
 nentibus in οἰς addere ι: & subiungit exē
 plum ex Herodoto, τοῖσι Σαμίοισι: atque
 hinc ad aliud, nimirū ad κληῖσθέντες pro
 κλεισθέντες, & Πηληϊάδεω, pro Πηλεΐάδεω,
 transit. Quasi verò talibus dūtaxat da-
 tiuis literam illam adderent, & non in
 primæ & secundæ etiam declinationis
 datiuis eandem adiectionē sibi permitte-
 rent: mutando quidem simul αἰ in η. Nec
 verò minus imperfectè id ab Ioanne Grā
 matico traditur: quum tamē ea quæ sub-
 iungit, admonere illum & potuerint &
 debuerint.

In hoc præterea multū ab utroque, ac præsertim à Corintho, peccatur, quòd per plures ab eo disperguntur locos quæ eòdem pertinent. Sic certè ille quum in vno eodémque loco horum trium facere mentionem debuisset, *ἰμέρρων* pro *ἰμείρων*, & *φθέρρω* pro *φθείρω*, & *χέρρωνα* pro *χείρωνα*, contrà hæc tria tribus diuersis in locis lectori proponit.

Omnium verò maximè periculosum est quod dixi, quædam etiam esse quæ illi contrà quàm vsus testetur, tradant. Quædam autem illa, non pauca esse, addo.

Sed quum ex duobus illis vnus malè quæ ad dialectos pertinent, alter peius tradidisset: Antesignanus (nam hac etiã de re monèdus lector est) pessimè id præstitit. *Ξυμφέρον* (inquit in dialecto Attica) pro *συμφέρον*, *utile*. *Istud habet locum in compositis à præpositione σὺ*. quum prius docere debuisset Atticos præpositionē *σὺ* in *ξὺ* mutare. Et in dialecto Dorica de mutatione quæ fit in *ευ* ita verba facit vt excludat *Θεύγνιδος* pro *Θεόγνιδος*, & similia. Quid quòd pauciora propemodum sunt quæ dicit iis quæ omittit?

Nec tamen tantam vicissim his in re-

bus λεπτολογίαν probauerim, vt (exempli gratia) disceptandum putem de vocatiuo ποιμᾶν apud Theocritum, an mutari in ποιμῶν debeat, sequendo eam quæ ab Herodiano traditur regulam, & fidem interim omnibus illius poetæ exemplaribus derogando.

Verùm, alia ex parte, magna hîc cautio adhibenda est, ne vllius dialecti idiomata lōgius quàm par sit extēdamus. qua in re à multis peccari video. Verbi gratia, quoniã Attici multa quæ in lingua Comuni desinunt in ος, efferunt per ως: an ideo dices cum Vincentio Obsopœo, ἐλέω esse genitiuum Atticum, ab ἐλεωσ? Certè si hoc cum illo dices, cum illo ridebere. quid enim magis ridiculum iis qui in multis quidem hoc ab Atticis fieri, sed non in omnibus, norunt, & quæ illa multa sint, meminerunt? Ne quid autem tanto viro affingere videar, illud ab eo dictum fuit Annotationibus in tertiũ Græc. epigrammatum librum, in quodã εἰς ἰχθύας scripto, versu tertio,

Ἄλλ' ἐπὶ μὲν γάμης ἐλέω τόπος.

Hîc enim quòd in aliqua editione (Badiana opinor) vocem ἐλέω ita scriptam, iota

videlicet non subscripto literæ ω, aut etiã ε'λεω, cum accentu in antepenultima, inuenisset, à nominatiuo Attico ε'λεως esse annotauit. Tanti est, tanti, quibus cancellis grammatici singula circumscribãt, meminisse.

Nisi dicendum potius fuit, meminisse quibus cãcellis grammaticæ singula circumscribat. tam latè enim patere hæc potest, quàm latè sermonis Græci vsus patet: (sic tamen vt quæ paucis præter aliorum, qui multi sũt, consuetudinem, sunt in vsu, separentur) at verò grammaticos de quibusdam quæ apud primarios etiam linguæ Græcæ scriptores extant, tacuisse dico. Quis enim in Opratiuo talem tertiæ personæ singularis formã nobis proponit qualis apud Euripidem est κείνοιεν? in Heraclidis,

Τίς ἂν δίκτω κείνοιεν, ἢ δοίη λόγον;
& quidem hanc lectionem agnoscente etiam Stobæo. Verùm & hoc & alia quæ grammatici non obseruarunt, suis singula locis examinabuntur.

Communes, α, ι, υ. nam litera C, communes significat: vt B, breues: L, longæ.

Pag. 3. posteriori facie.

IN errorem multos hoc induxit, nec pauciores inducit quotidie, qui se scribendis versibus exercent, quòd grammatici has vocales, α, ι, υ, communes siue ancipites esse scribentes, id est, modò breues, modò longas: (vnde à Græcis φωνήεντα δίχρονα appellantur) non addant (addere autem quidam quod non obseruarant, minimè poterant) haud eodem vbique modo esse ancipites: sed in plerisque vocabulis nomen illud habere, quòd in eorum nonnullis producantur, in nonnullis corripiantur: at in certis quibusdam appellationem illam sibi vindicare, quòd interdum productæ, interdum cōtrà correptæ in iisdem inueniantur.

Malè igitur quidam in Clenardum, (vbi scribit, *Ancipites, α, ι, υ, quæ & communes dicuntur, quòd modò sint longæ, modò breues*) annotat, ita vocari quòd in hac voce producantur, in illa corripiantur: non autem, quòd in vna eademque voce & produci possint & corripi. Hoc enim ita sine
 exce-

exceptione dictum, multis poetarum locis cum aliorum, tum verò priscorum, Homeri & Hesiodi, refellitur. Addere igitur debuerat, Præterquam in certis quibusdam vocibus. Nam *α* in vna eademque voce *Αῖρης*, necnon in *ἀνήρ*, & *δαήρ*, apud ipsum etiam Homerum : sic *ι*, in vno eodemque nomine *φίλος* : sic *υ* in vno eodemque vocabulo *ὑδωρ*, modò longum, modò breue cernimus. Neque tantum in iisdem vocibus & apud eundem poetam illa quantitatis syllabæ diuersitas (quã *διφορήσιν* quidã vocarunt, sicut tales vocales *διφορεΐσθαι* dixerunt) sed interdum (quod magis mirum est) in vno eodemque versu spectatur. Legimus enim apud Homerum *Il. ε.*, duobus in locis,

*Ἄρες, ἄρες βροτολογεῖ, μαιφόνε, τειχεσι-
πλήτα.*

quam libertatem velut admirans simul & inuidens Græcis poetis Martialis, dixit, *Et queis ἄρες ἄρες licet sonare.*

Nec verò posterii huius libertatis hæredes esse noluerunt. Ita enim Callimachus, *Καλὰ μὲν ἦέξεν, καλὰ δ' ἔτραφεν οὐράνιε Ζεῦ.*

Ita etiam Theocritus, *Idyllio v 1, -καὶ γὰρ*
d.j.

ἔρωτι Πολλάκις, ὦ Πολύφαμε, τὰ μὴ καλά,
καλὰ πέφανται.

Idem Id. 8, sibi plus permittēs quēm Ho-
merus, Λευκὸν καρὸν ἔχρισαν, ἴσον κἀτῷ, ἴσον
ἀνώθεν.

Sed quanuis hæ vocales in quibusdã
vocabulary ita sint ancipites, contrà tamẽ
in plerisque tales non esse cõstat. Neque
enim (exempli gratia) *a* vnquam breue
voluerunt esse poetæ, præsertim veteres,
in λαός, aut iis quæ ex eo sunt deriuata:
neque in ἀρά & ἀράδι, neque in φασί, ne-
que in κίχάνω & κίχάνω Homerus. Sic *i*
corripiendum non censuerunt in ἴλιον, in
ἰχώρ, in τίω, τιμή, vel deriuatis: neq; in νί-
κη, neque in πῖαρ & πίων, neque in ἰθύς
& ἰθύω, in ἰάσαι siue ἰήσαι, vel oriun-
dis ab eo ἰητήρ & ἰητρός: neque in ἴμερος
(quanuis in verbo ἰμείρειδι hinc deducto
nonnunquam corripitur) neque in ἀνία,
neque in obliquis casibus nominis μά-
σιξ. Sic *υ* raptim efferre illis non pla-
cuit in ὑμεῖς, in ἕλη, in ψυχή, in χρυσός, in
θυμός, in μῦθος, in μυείος, in μύρομαι.

Vicissim autem nõ visum illis est pro-
ducere *a* in ἀναξ, vel deriuatis, in ἄρω &
ἀρός, in ἀρών, in πατήρ, in ἀκούω, in φάτο:
quanuis in φασί longam esse vellent, vt

dixi) ac ne alterutrum quidem in *μάλα*, *ἀμα*, *ἀρα*. Sic etiam, non iudicarunt esse producendum in *ίμας*, in *ίωη*, in *ίωηξ*, in *ιαη*, in *ιαώ*, in *ιάπτω*, in *ιαίνω*. Denique & quod ad *υ* attinet, grata illis minime fuit eius productio in *ύες*, in *ύπαρ*, in *ύπατος*, in *ύφαίνω*, in *μυχός*, in *γυωή*, in *φυγή*, vel aoristo *έφυγον*. quod & de cæteris huiusmodi aoristis dicendum est. Alia autem perpetuæ in vnaquaque illarum vocalium vel productionis vel correptionis exempla lectori obseruanda relinquo.

Verum hinc de quadam re monendus est, de qua monitum à nemine esse puto: quum tamen ob eius ignorationem in multis poetarum locis hæsurum illud verisimile sit. Sciat igitur Homeri posteros libertatem quandam circa vocum quarundam quãtitatem sibi tribuisse, ab Homero discedentes: præcipuè autem iam-bicos. Hi enim in comparatiuis, producere, quod veteres poetæ corripuissent, non dubitarunt: vt in *κακίων*, in *καλλίων*, in *ήδίων*, in *ταχίων*, & similibus: eodemque modo in *κάκιον*, *κάλλιον*, *ήδιον*, *τάχιον*, (siue neutra nomina, siue aduerbia sint) & similibus. Sic certè *κάκιον* apud Sophoclem

pag. 151, & *καλλιον*, pag. 170, habes. Verum ne hoc quidem soli tragici & comici poetæ sibi permiserunt, verum & in epigrammatibus idem videre est. Legimus enim Epigr. lib. 1, p. 91, in quodam Philippi, *Οὐρανὸς ἀερα τὰχον δ' ἀποσβέσει*. Et lib. 2, p. 127, & *τὰχον* & *βράδιον*, producta litera *ι*.

Apud eosdem poetas, tragicos & comicos inquam, (præsertimque illos) vice versa correptam literam *ι* in *ῖος* passim inuenias, quæ ab Homero semper, ab aliis veteribus poetis plerumque producat. Tantum Plerumque dico, quod alicubi ab Hesiodo corripitur meminerim: ut à Theocrito, supra, pag. 50.

Quod autem apud tragicos *ἡμιν* siue *ἡμῖν*, itidemque *ὑμιν* siue *ὑμῖν*, legimus plerisque in locis, correpto *ι*, quod in *ἡμῖν* producit, id certè commune cum Homero habent: sed apud hunc *ἡμιν* potius scribitur, apud illos autem altera quoque scriptura frequens est. Inuenies enim *ἡμῖν* apud Sophoclem, cum alibi, tum pag. 150, bis, & p. 153. Sic *ὑμῖν* pag. 192, & alibi.

Cæterum recentissimos quoque scriptores libertatem maximam in usu vocalium quæ communes siue ancipites vocantur, sibi concessisse constat. Nam ut de

Gregorio Nazianzeno taceam, videmus Agathiam ausum esse producere *υ* in φύσις, pag. 110 Anthologiae epigrammatum. Quòd si quis non minus licentię dicat esse in productione literæ *α* in ἀζών apud Sophoclem, is derogandam exemplaribus fidem esse sciat. Nam in OEdipo Coloneo, malè in plerisque scriptum est, Χά'πως μὲν ἀζών ὄδ' ἤρέθη, pro Χά'πως ἀζών μὲν, vt in mea editioe legitur. Quod autem ad hunc extreme Electræ verum attinet, Νῶ' ἐστὶν ἀζών· ἀλλὰ σῆς ψυχῆς πέρι, ego ὁ ἀζών veram scripturam esse suspicor.

Que tres priores, cum ei, eu, & ε, immutabilibus, propriae sunt. Pag. 3. poster. facie.

Imò verò diphthongi *ει* & *ευ* non vbi que sunt immutabiles, quum *νύχ' μιν* & *ἠ' ἡάζον* Attici interdum dicant: quorum themata sunt *εὐχ' μαί* & *εἰνάζω*. Hoc tamē & cæteri grammatici de ista diphthongo *ει* perhibent: atque adeo idē verbum à Clenardo affertur ad confirmandum illud (tacēte interim Antesignano) quod ego attuli ad refellendum. Aptius certē est hoc exemplū, quàm vel *ἠ' ειν* vel *ἠ' δειν*,
d. iij.

quum horum themata habeant quidem illam diphthongum & ipsa, verum in soluta oratione locum non habeant. sunt enim εἶω & εἶδω.

Tres posteriores, cum υ, α, & ωυ. ita enim scribendum.

Ita sicut sex diphthongos proprias, totidem vult esse improprias, α, η, ω, υ, ηυ, ωυ. ac multis certè & aliis grammaticis idem placet: non tamen omnibus. Gaza enim quatuor tantum constituit, α, η, ω, υ: Chrysoloras autè, (vt cæteros prætermittā) mediā inter Gazam & illos viam tenens, quinque enumerat, α, η, ηυ, υ, ω. Ac malim certè huic quàm illi assentiri: vt ωυ tantum reiiciatur, quòd Ionibus sit peculiaris. (ab illis enim qui idè de ηυ quoque dicunt, planè dissentio) Nisi quis malit ita sex enumerare vt tamen hanc ab aliis seiungat, & seorsum tanquam peregrinæ, det locum.

Sunt porro qui has diphthongos improprias, *καταχρησικὰς* vöcent: sed malim dicere, *καταχρησικῶς λεγοµέναις*. Ac putāt quidem nonnulli, has ideo dici esse improprias, seu impropriè vel per catachresin appellari diphthōgos, quòd mutatio-

ne fiant (veluti quum ex βοάει fit βοᾶ, itidémque ex βοάειν, βοᾶν: quum ex αἶρω fit ἦρον, & ex αἶρῶ, ἦρω: quum ex οἰκῶ fit ὄκω: ex οἰκίζω, ὄκισον: ex βοάοιμι, βοᾶμι: ex αἰοιδῆ, ὠδή: itidémque quum ex ὄδω fit ὄδον, quum denique ab Ionibus ex ὄ αὐτός fit ὠτός) sed si hoc spectetur, poti⁹, meo quidem iudicio, aduentitiæ seu ascititiæ, quàm impropriad, nominandæ fuerint: vt omittam non ita in η, vt in aliis, rationem hãc valere. Ac ne hoc quidem admiserim, dictas esse improprias, quòd sint κακόφωνοι: at illæ quæ propriæ dicantur, sint εὐφωνοι. Nam vt hæc εὐφωνία & illa κακόφωνία concederetur, huius duo genera cōstituenda essent: quum hæ tres, α, η, & ω, εὐφωνοι etiam à nonnullis dicantur. Satius igitur fuerit hanc appellationem ad earum naturã referre, & improprias appellari existimare, quòd non ad latus habeant, verùm sub vocali scriptum: vnde fit vt illa vis τοῦ διφθουγεῖν amittatur.

Tenues, Mediæ, Aspiratæ. Ibidem.

Quæ hîc vocantur Aspiratæ, nominantur etiam Crassæ, necnon Densæ: sicut nimirum à Græcis δασέα γράμματα. Oppod. iiii.

fitæ autem illis dicuntur ψιλὰ: quod Tenues reddi solet, seu Exiles. Respiciunt autem ad pronuntiationem hæ appellationes, quod hæ parum, illæ multum spiritus ad pronuntiationem requirant.

Dicuntur porro hæc elementa, θ, φ, χ, esse ἀντίστοιχα illis, τ, π, κ: quasi dicas Opposita elementa, seu cōtraria. Ex quo quidem nomine grammatici fecerunt ἀντιστοιχία & ἀντιστοιχεῖν. Quum autem hi pro ἀντιστοιχίας exemplo afferant eam quæ in coniugationibus cernitur mutationem, qualis est quum ex δύω fit τέθυκα, ex φρονῶ fit πεφρόνηκα, ex χαράττω fit κεχάραικα, ego alia ἀντιστοιχίας, & quidem illustriora, esse exempla dixerim. Primum in ea mutatione quæ fit propter apostrophum, ut quum dicitur νύχθ' ὄλλω pro νύκτ' ὄλλω, item τίφθ' οὕτως pro τίπτ' οὕτως. Deinde in formationibus aoristorum, vel præteritorum. ut quum ex τύπτομαι & ρίπτομαι & βλάπτομαι formantur ἐτύφθην & ἐρρίφθην & ἐβλάβθην: quum ex ἐρρήκται, πεφοίνικται, πέπληκται formantur ἐρρήχθαι, & πεφοινίχθαι & πεπληχθαι. Postremò in nonnullis compositionibus, cuiusmodi sunt, καχῦποπτος, καχήμερος;

καχέκνης & καχεξία. Nam hîc quoque est ἀντισοιχία, quum σοιχεῖον χ locum τοῦ κ accipiat. Sic in αὐθαδεια θ locum τοῦ τ accipit, est enim pro αὐτάδεια: quod, si ἀντισοιχία non interueniret, per syncopen ex αὐτοάδεια fieret.

Hæc tamen σοιχεῖα (id est elementa) ἀντίσοιχα, vocantur etiam σύσοιχα, non considerando diuersam aut etiam contrariam eorum naturam: verum quam talis permutatio dare illis videtur cognationem.

Tres duplices, ζ, ξ, ψ. Estque ζ pro δς.

Pag. 3. par. poster.

Scio in hac opinione esse & quosdam alios: sed hanc refellere videntur ea verba quæ in dialecto Dorica nō δς, sed σδ, pro ζ habēt. vt συείσδω pro συρίζω, & φράσδω pro φράζω, & ἀγοράσδω pro ἀγοράζω, & ἐσδομαι pro ἐζομαι. itidemque nomina in σδς: ex quibus est μασδς. nam pro μαζός ab illis dicitur.

Quinetiam Æoles literas illas σδ in locum huius duplicis substituunt: & quidem in ipso etiam principio. Affertur enim à Corintho σδυζός pro ζυζός. Sed-

enim apud Ioannem Grammaticum νόσδουρον, verum δσουρον, legimus : itidemque δσεύς (non σδεις) & μελίδσειν (νόμελίδσειν) tanquam ab Æolibus vsurpata pro ζουρον, & ζεις, & μελίζειν.

Vice tamen versa litera ζ vtuntur iidem Æoles pro δ. dicunt enim (teste Io. Grammatico) ζιαβάλλειν pro διαβάλλειν, & ζιάνυκτός pro διά νυκτός. Verum ζαβάλλειν etiā & ζανυκτός legimus. pro qua scriptura facit quod Zabolus νό Ziabolus passim apud Phœbadium occurrit : itidemque ex Hilario non hoc sed illud affertur.

Inuenitur ζ vim etiam amittens duplicis, Anthol. epigr. p. 181, Βαπτίζεται δ' ὑπνω γείτονι τοῦ θανάτου.

Ψ pro πσ, βσ, φσ. Ibidem.

Que madmodum non videtur dubitandum esse quin ζ pro σδ, ob tā multa verba quæ σδω apud Dores pro ζω, & quædam etiā nomina quæ σδς pro ζος, habet : (vt interim de Æolibus, propter illam controuersam scripturā, taceamus) ita quin ψ sit pro πσ, nullam nobis dubitationem relinquunt πέλοπς & κύκλωπς : quæ scriptura Æolico sermoni tribuitur. Eam

autem Latini sequuntur.

At verò huius literæ ψ dissolutio in βσ & φσ, haud itidem esse Æolum traditur: sed Latini vel potius ex Latinis ii qui scripserunt Obsonium, non Opsonium, dissoluerunt ψ in βσ. Annotarūt quidem certè nonnulli grammatici verti φ in β, quum dicitur τέτυμμα: (quippe quod sit pro τέτυμμα, factò ex τέτυμμα) sicut in τέτυψα vertitur in π: quippe quòd sit pro τέτυπσα. Sic verò & in tertia τέτυπτα.

Liquida quatuor, λ, μ, ν, ρ. Ibidem.

Malè quidam elementum λ dictū putarunt ὑγρόν, quasi λείον: quum ρ quoque dici ὑγρόν audiamus, quod tamen cōtrariæ omnino est naturæ: adeo ut potius Τραχὺ, ad hanc respiciendo, sit appellandū: sicut Ovidius asperam literam vocavit, & vicissim L, literam lenem. Illa igitur in appellatione aliò respici crediderim: nimirum ad eum quem vnaquæque habet plerunque vsum apud poetas, quum mutæ subiungitur. Scimus enim frangi & velut liquefcere earum sonum.

Spiritus vel tenuis est vel densus.

Pag. 4. parte pr.

Pro tenui sunt qui lenē dixerint, & vicissim pro dēso, asperum: sicut ab Ouidio literam L, lenem: contra R, vocari asperam videmus. Sed de huiusmodi lenitate & asperitate minimè hīc agitur: ideóque appellationes illas quidam meritò reprehendunt: quòd spiritus non lenitati vel leuitati (id est λειότητι) aut contra asperitati literarum significandæ reperti sint, verùm vt ad rarum vel contra copiosum spiritum pronuntiationem accommodeamus. Apud Latinos aspirationis tantùm fit mentio: at sermo Gallicus ambos illos spiritus habere videtur, in certis quibusdam vocabulis: ita vt in horū vno vnus, in altero alter sentiatur: sed ex ore illorū qui bene pronuntiant. Sunt enim alioqui non pauci qui pronuntiatione distinguere hos minimè norunt: & quorum pronuntiatio nullum spiritum ostendat, vbi tamen non planè nullus sed tenuis tantùm ostendi debet: at verò vbi densus est opus, ibi tenui sint contenti.

Sunt verò & qui pro dēso spiritu cras-

sum dicant : ac certè quidem tenui crassus opponitur , sed Græco *δασεῖ* melius respondet densus.

Aspiratum etiam quin vocemus spiritū, nihil obstat, quū H, aspirationis apud Latinos notam, passim locum eius subire videamus. Scribit autē Athenæus , se putare priscos Græcos spiritum densum figura literæ η indicasse : vnde factum esse vt Romani eam omnibus vocabulis quæ illo spiritu notantur præfigant.

Sciendum est verò, isti spiritui hoc concedi ab Homero vt præcedentē producere syllabā possit. Latinos certè poetas hanc vim aspirationi suæ itidem tribuisse, sed rarò, versatis in illorum lectione minimè est incognitum. Legunt enim apud Maronem, *Ille latus niueum molli fultus hyacintho*. Eodémque modo in Gallicis rhythmis (quos vulgo appellamus *rymes*) aspirationis hanc vim esse videmus vt elisio ea sequente non fiat , præterquā à poetis rectæ pronuntiationis ignaris.

Miretur porro aliquis , legens apud Chrysoloram & quosdam alios qui institutiones grammaticas Græcè scripserūt, *πνεύματα* diuidi in *ψιλῶ* & *δασεῖαν*. Po-

tius enim expectet (nec immeritò certè) ψιλὸν & δασύ. Sed cū illis fœmininis subaudiri προσωδίαν volunt: sicut & quum duos χρόνους esse tradunt, τὴν μακρὰν καὶ τὴν βραχεΐαν. Dicendum tamen potius erat illic Τὸ ψιλὸν καὶ τὸ δασύ: & hīc τὸ μακρὸν καὶ τὸν βραχυύ. De iis autem quibus propriè appellatio προσωδιῶν debetur, dicitur infrá.

Cæterùm morem priscis fuisse Græcis, vocales non tantùm quæ essent in principio vocum, sed & quæ in alia earum parte, πνευματίζεν, ex Athenæo patet. vbi dicit fieri apud Atticos & Iones non posse vt in vocabulis quæ vnā excedunt syllabam, vltima à vocali incipiens densum spiritum recipiat: sed omnino tenuari oportere. affertque in exemplum, πρᾶός, & κείός, & υῖός, & λαός, & πηός, & γός, & ζωός. necnon λαγωός. itidémque νεώς, & λεώς, & τρωδάρεως. Sed ista & alia apud Athenæum, ex quo Eustathius hoc ipso ordine affert, spiritu minimè sunt notata: apud hunc autem malè spiritus in penultima positus est, cuius sedes in vltima est. Videri autem queant contra hanc regulam facere ea vocabula Græca quæ

quum huiusmodi sint, habent tamen apud Latinos aspirationis notam. veluti Dahæ. Perinde est enim acsi scriberetur δάα, non δάα. Sed responderi potest, Latinos in eiusmodi scriptura, non Græcos, sed suum ipsorum aut certè suorum maiorum morem sequi. Solebant enim veteres Latini aspirationi inter vocales locum dare. vnde sunt Vehemens & Prehendo.

Idem Eustathius alibi de alio vocabulorum genere loquens, πνευματιζομένων, itidem affert in exemplum, tenuatarum quidem, Εὐάμων, & Φίλιππος, ac Μελάνιππος, & Εὐνάλιος: aspiratarum verò, πάνόρμος, & μελιθήδης, & ἀέκων. Quinetiam placuisse nonnullis ait, genitium ἀλός in nominibus propriis ex eo genitio per compositionem factis, tenuem spiritum accipere: vt in Εὐρύαλος, & Ἀσύαλος: at verò in epitheticis, alterum. vt in ἀμφιάλος, in ὑφάλος, in παράλος. Eademque ratione quosdam voluisse grammaticos Φίλιππος scribi nomen proprium: at verò epitheticum, φίλιππος.

Scribit idem scholiastes, moris habuisse Græcos tres suas consonantes tenues

spiritu tenui, tres aspiratas spiritu denso notare. Huc autem pertinet mutatio verbi $\phi\acute{\alpha}\omega$ in $\acute{\alpha}\omega$. si enim verum est $\phi\acute{\alpha}\omega$ verum esse in $\acute{\alpha}\omega$, certè aspirata litera in aspirationē transiisse dici queat. Quod tamen ille exemplum non affert, sed $\acute{\alpha}\zeta\omega$ ex $\chi\acute{\alpha}\zeta\omega$ factum.

Iam verò & literã ρ alibi etiã quàm in principio solitos fuisse priscos illos $\pi\nu\epsilon\upsilon\mu\alpha\tau\acute{\iota}\zeta\epsilon\iota\nu$, ex eodem discimus: qui etiã tradit $\tau\alpha\lambda\acute{\alpha}\upsilon\acute{\rho}\iota\nu\omicron\varsigma$ Aristarchum scripsisse cū tenui: at Tryphonem $\tau\alpha\lambda\acute{\alpha}\upsilon\acute{\rho}\iota\nu\omicron\varsigma$ cum dēso: quòd hic compositam esse vocem ex $\tau\alpha\lambda\alpha\omicron\varsigma$ & $\acute{\rho}\iota\nu\omicron\varsigma$ existimaret, ille pro simplici eam haberet. Talem verò alibi & de voce $\acute{\epsilon}\zeta\acute{\epsilon}\sigma\acute{\iota}\alpha$ controuersiam inter Aristarchum & Neoptoleum Parianum commemorat. Illum enim $\acute{\epsilon}\zeta\acute{\epsilon}\sigma\acute{\iota}\alpha$ scripsisse veterem sequendo morem: at hunc $\acute{\epsilon}\zeta\acute{\epsilon}\sigma\acute{\iota}\alpha$ um tenui, tanquam ab $\acute{\epsilon}\zeta\acute{\iota}\acute{\epsilon}\nu\alpha\iota$.

sed illorum Græcorum posteritati neque hunc literæ ρ neque illum illarum vocalium $\pi\nu\epsilon\upsilon\mu\alpha\tau\acute{\iota}\sigma\mu\omicron\nu$, iam inde à longa annorum serie placuisse, vel ex eo coniectere possumus, quòd in vetustissimis omnium quæ venire in vllius manus queunt exemplaribus, nullū eius vestigium cernimus.

nimus. Ideoque minimè de pleniore huius consuetudinis cognitione laborandum esse dixerim.

Nam principio dictionum semper sic pingendum est υ, & ρ. Ibidem.

Non in principio duntaxat vocum sed in alia etiam parte earum literam ρ solitam fuisse à priscais πνευματίζεσθαι, paulo antè docui. At verò ex earum numero quas posteris in principio πνευματίζειν libuit, excipi aiunt ῥάφος, ῥαδίον, & ῥαριας: necnon ῥωρός: ob vnius eiusdemque literæ in his vocabulis propinquitatem.

Addunt verò quidam, ρ simplex pro duplici (ita poscete versu) positum, tenui spiritu notatum inueniri in optimis exemplaribus. vt in ἀῤεκτον pro ἀῤῥεκτον. Atque hoc certè dicendum itidem de ἀμφίρυτος esset. Verùm ego ista optima exemplaria quænam sint, scire velim.

Ad υ autem quod attinet, propemodùm superuacaneum est, ὑμμες, & cæteros itidem huius pronominis casus excipere: quæ Æolicæ linguæ sint peculiare: quæ adeo spiritum densum auersatur vt quæ

cæteri Græci isto notant, illa tenui notare soleat.

Acutus, Grauis, Circumflexus ex utroque.

Ibidem.

Hæc tantùm tria propriè προσωδία à Græcis vocantur: quo tamen nomine & ambo spiritus comprehendi posse nō negauerim: vt sint quinque προσωδία. Eustathium certè cōprehendisse, ex eo coniciēdum videtur quòd *ψιλῶ & δασείαν* dicit. Sunt tamē septem apud quosdam grammaticos quæ hoc nomen obtinent: apud nonnullos, etiam decem. Verùm vtrique, differentiæ causa, præter illud nomen aliud tribus istis accentibus dare coguntur, & *τόνοις* appellare. Nam qui septem προσωδίας enumerant, in tria has diuidunt, in *τόνοις*, & *χρόνοις*, & *πνεύματα*: qui in decem, his addunt quartum, *πάθη*: hoc nomine complectentes Apostrophon, Hyphen, & Diafctolen. Ac Eustathius certè hanc *παθῶν* appellationem tribus istis & ipse tribuit: qui non hæc tantùm, vt opinor, sed etiam *χρόνοις* (quos & cum adiectione *χρόνοις συλλαβικοῖς* quidam nominarunt) illa *προσωδιῶν* appel-

latione excludit. Ad hanc tamen respicientes grammatici plerique, genere fœminino χρόνων illorum nomina efferunt, dicentes μακράν ἢ βραχεῖαν, non μακρὸν ἢ βραχυῶ. Ineptè profectò: sicut & quū post δύο πνεύματα, non δασὺ ἢ ψιλόν, sed δασεῖαν ἢ ψιλῶ subiungunt. Quauis enim hi spiritus sub προσωδιῶν appellatione contineri queant (vt antè dictum est) tamen quærenti πόσα πνεύματα, respondendum erat eodem genere, neutro nimirum, non fœminino.

Vereor autem vt προσωδία, nō solūm Accentus, sed etiā Soni appellari à nobis possint (vt hic & quidam alii nominarunt) quum potius indices sint sonorum quàm soni.

Quemadmodum porro ex duobus spiritibus vnum vim habere dictum est quæ alteri nō infit, producendæ videlicet præcedentis syllabæ, ita etiam accentui acuto, non item graui, hanc vim inesse sciendum est.

Ad circumflexum quod attinet, Herodianus de ἀκρήϊος & ἀχρεῖος loquens, dicit acutum & grauem accentum σιωίζοντας; circūflexum efficere: quod ratio-

e.ij.

ne minimè carere videtur. Contrà autè, Moschopulum dicere non dubitem nugari, quum ex litera λ, duas in partes secta, acutum & grauem fieri dicit: at verò circumflexum, ex parte vna literæ θ, tripartitæ. Rationem enim reddēs cur propriè προσωδία sint tātummodo septem: apostrophus autem, & hyphen, & hypodiasbole, non nisi per catachresin: Quia (inquit) cæteræ profodiæ ex elemētis fiūt. Nā λ sectum in duas partes, acutū & grauem facit. At verò θ sectum tres in partes, facit longam, breuem, & circūflexā profodiam. Spiritus autem ex litera η bipartita fiunt.

Eaque vel ultima, ut ποιω: vel penultima. Ibidem.

Inuenitur quidē circūflexus & in antepenultima: sed in vocabulis quæ nō habent primam syllabam cum sequentibus natura coherentem: veluti quum ab ὄστις scribitur οὐστίνος: eodémque modo ᾠστις & οἴστισι. Sic autem, quanuis vnum idémquē vocabulum duos habere accentus non possit, tamē οἴόςτε, οἴοίτε & οἴόντε scribitur, quòd τε natura cum illis voca-

bulis non cohæreat. Quòd si feiungens
vocaliam encliticam τε scribas οἶός τε, &
dicas, οἶός τε εἰμί, potius significabis Qua-
lísque sum, quàm Possum, δυνατός εἰμί.

Nisi extrema sit brevis: ut ἄνθρωπος.

Ibidem.

Sicut ἀΐθρωπος, ita etiam ἀνθρωποι: sic-
ut Οΐμπος, ita etiam Οΐμποι scribitur: sed
híc vltima syllaba pro breui censetur: ut
in voce δοῦλοι breuem in ratione accen-
tuum haberi, modò dictum fuit.

*Apostrophus nota est reiecta à fine dictio-
nis vel vocalis, α, ε, ι, ο, vel diphthongi αι, & οι.*

Pag. 4. parte post.

Etiam vocalem η fuerunt qui ab Ho-
mero per apostrophum fuisse reiectã siue
elisam crediderint, & (si bene memini) à
Callimacho.

Sed priusquam de illius vocalis reie-
ctione (quorundam iudicio) differam, alia
de apostropho multa dicenda sunt, quæ à
grammaticis fuerunt præterita: quum ta-
men præteriri minimè debuerint.

Primum fortasse quorū monere lecto-
rem debuerant, hoc erat, aliquam fuisse à

pronuntiante interpositam moram, quæ elisionē posset indicare. Vnde verò hoc colligitur? Ex Aristophane quendam in suis Ranis histrionem irridente quòd dixisset, *Ἐκκυμάτων γὰρ αὖθις αὖ Γαλήν' ὄρω*. quasi auditorum aures incertas reliquisset vtrum *γαλήν' ὄρω* (pro *γαλιωὰ ὄρω*) an *γαλιῶ ὄρω* dictum esset. Est porro Euripidis in Oreste ille versus: in quo pronuntians fertur histrionē *ἐπιλείψαι τὸ πνεῦμα*, ideóque ita *συνελεῖν τὴν συναλοιφίαν*. Sed apud enarratorem Aristophanis *προσάντος τοῦ πνεύματος*, non *ἐπιλείψαντος*, legitur. Non dubito autem quin & poetæ ipsi irriderentur de locis, quibus aliquid ridiculi subesse poterat, si quis apostrophisationem in pronuntiatione non haberet. Mouit certè itidē risum hic Epicharmi versus, *Ὁ Ζεὺς μ' ἐπάλεσε Πέλοπί γ' ἔρανον ἐσιῶν*: quasi auditor statim vocem *ζέρανον* audire videri sibi posset.

Secundū erat, monere de locis in quibus videndum est, è duabus elisionibus vtra sit conuenientior. Exempli gratia apud Sophoclem *Electra*,

*Ἐπειθ' ἐλεῖ γε θάτερον, ἢ φρονεῖν κακῶς,
Ἡ τῶ φίλων, φρονοῦσα, μὴ μνήμῳ ἔχειν,*

aliquis elisionem literæ *α* esse dixerit, ut sit pro *ἐπειτα*: alius elisionem diphthongi *οι*, ut sit pro *ἐπίτοι*. qua certè sum ego in sententia, quū paulo etiam antè legatur,

Πέποιθ', ἐπεὶ τ' ἂν εἰ μακρὰν ἔζων ἐγώ.

Triclinius tamen illud *Επειθ'* esse vult pro *ἐπειτα*: quem sequēdo *ἐπειθ'* esset scribendum.

Tertium, non tantum ἐν τῇ ἀκολουθία τοῦ λόγου solitam fieri hanc elisionem, sed etiam post hypostigmen, quinetiam (sed rarius) post teleian stigmen. In illo certè Sophoclis versu quem attuli vltimum, post *πέποιθ'* habere locum videmus hypostigmen, aut etiam (prout diuersis diuersa est interpungendi ratio) teleian stigmen. Sic apud Lucianum in Charonte, Νῆ Δί'. οὐ γὰρ ἐσιν αὐτῶ ἐν Δελφοῖς ἀνάθημα οὐδὲν τοιοῦτον. Alicubi verò & sequente nota interrogationis spectatur hæc elisio.

Quartum, accentum vocabuli cuius vocalis aut diphthongus eliditur, plerunque in anteriorem partem retrahi. ut, οὐκ ἀνεκτ' αὐτὰ εἶναι λέγων, pro οὐκ ἀνεκτὰ αὐτὰ εἶναι. Sic ἐλεείν' ὑποβλέπων, pro ἐλεεινὰ ὑποβλέπων. Sic χαλέπ' ἀλγῆα pro χαλεπα
e.iiij.

ἀλγεα. Sed inuenitur in quibusdā dissyllabis post elisionē accētus grauis syllabæ posterioris in circumflexū prioris trāsisse, vt τὰ χρῆς' ἐλέξε, pro τὰ χρῆσα' ἐλέξε. Malim tamen χρῆς' ibi quàm χρῆς' scribere. Sed plerunque etiam relinqui sine accentu talia uocabula quæ elisionē passa sunt, uidemus. Hoc quidem certè mihi nō placet (quanuis nō pauca eius exēpla reperiuntur) vt pro τινά scribatur τίν', accētū in anteriore partem retracto. ueluti apud Sophoclem OEdipo tyranno, Πόσον τίν' ἤδη δῆθ' ὁ Λαίος χρόνον; Ideo autem hæc scriptura non placet, quòd τίς interrogatiuum cum altero confundit.

Quintum, duas elisiones in duabus cōtiguis uocibus, interdum & tres in tribus fieri. Homerus, Ἐνθ' αὖτ' ἀγγελίῳ ἐπὶ Τυδῆϊ σείλαν Ἀγαοί. Et paulo antè, Οἶρα τότ' ἐσρατόωνθ' ἱερά πρὸς τείχεα Θήβης. Trium quoque elisionum aliquot apud eum exēpla habemus. Quorum vnum est hoc, Π.ε, Ἐξ ἀνδρῶν, χαλέπ' ἀλγε' ἐπ' ἀλλήλοισι τιδέντες.

Sextum, etiam si propter sequentem uocalem aspiratam consonans præcedēs quæ tenuis est, mutetur in aspiratam (di-

cendo καθ' οὐ non κατ' οὐ, pro κατὰ οὐ: & ἀφ' οὐ non ἀπ' οὐ, pro ἀπὸ ἕ: & πῦθ' ὑπενόουω, non τοῦτ' ὑπενόουω: & ἀνθρωφ' ἱκετεύω, non ἀιθρωπ' ἱκετεύω) quin etiam ambæ consonantes præcedentes quæ tenues sunt, mutantur itidem in aspiratas (dicendo νύχθ' ὄλλω, non νύκτ' ὄλλω, pro νύκτα ὄλλω: itidemq; τίφθ' ἔπως, nō τίπῃ' ἔπως, pro τίπτει ἔπως) non tamen vicissim eam consonantem quæ aspirata est, mutari in tenuem, quòd sequatur vocalis tenuis. Sophocles Electra, ἢ μαθ' ἐξ ἐμῶ. Ibidē, Πέποιθ' ἐπέτ' ἀν' ἕ μακρὰν ἐζών ἐγώ. Sic in isto Platonis loco, ἐν οἷς τλώ τε παρθένον ὠόμεθ' εἶναι τὸ καλόν. In locis tamen nonnullis, ex huius rei ignorance (vt certè hodièque multis, à quibus observata non fuit, vix digna fide videatur) erratū fuit. vt apud eundem, De leg. lib. 1, pag. 203, Aldinæ editionis, ἢ μεῖς δὴ μηδὲν ὀνόματι διαφερώμεθ' αὐτοῖς. Licet enim hîc præcedat θ, substituendum non fuit αὐτοῖς in αὐτοῖς, (quo idem significaretur quod ἑαυτοῖς) mutando spiritum tenuem in aspiratum.

Septimum erit illud cuius initio mentionem feci, de vocali η, quam, sequendo

quosdam, adicere illis oporteret quæ elisionem seu reiectionem patiuntur. Afferunt enim istum Homeri versum ex Il. β, Τληπόλεμος δ' ἐπεὶ οὐδ' τράφ' ἐνὶ μεγάρω ἐϋπήκτω, hîc τράφ' esse pro τράφῃ scriptum dicentes, elisa per apostrophum vocali η. Sed qui elisionem illam nolunt admittere, Homerum τράφ' haud pro τράφῃ sed pro τράφε dixisse respondent, id est ἔτραφε, loco τοῦ ἐτράφῃ. Ac fateor certè Callimachum ita verbo illo usum esse, hymno in Iouem, Καλὰ μὲν ἠέξευ, καλὰ δ' ἔτραφες ἑράνιε Ζεῦ: sed addo, poetam hunc quædam sibi permisisse quæ Homerus sibi permittere ausus non fuerit. Videndum tamen an ἔτραφέτω, quod legitur Iliad. ε, ab ἔτραφον esse dicendum sit, non ab ἐτράφω: quum, grammaticos sequendo, ab ἐτράφω (vnde est ἐτράφημῶν, Iliad. ↓) dicendum fuisse videatur ἔτραφήτην: & legatur apud hunc poetam ἔτραπεν dictum itidem pro ἐτράπη, seu ἐτράπετο, vt quidē nonnulli putauerunt: quin etiam Hesiodus passiuam itidem significatione dixerit περὶ δ' ἔτραπον ὄρα.

Verùm & aliud elisionis literæ η me mini me exemplum obseruasse: nec certè

à ratione alienum videtur, hanc quoque literam alicubi per apostrophum elidi, quum toties apud Homerum ante εχ tale quid patiatur : illo in multorū versum principio his verbis vtente, Η' εχ ἀλῖς. vt Iliad. ε, Η' εχ ἀλῖς ὅττι γυναικας ἀνάκτιδας ἠπεροπέυεις ;

vbi Eustathius dicit esse σιωζῆσιν duarū longarum in vnam longam. Eodemque modo legimus Iliad. ι, Η' λάθετ', ἢ ἐκ ἐνόησεν, ἀάσατο δὲ μέγα θυμῶ.

vbi scribit idē ἢ & ἐκ pro vnica longa haberi. Hanc autem libertatem Sophocles ex Homero mutuatus, dixit itidē ἢ ε' siue ἢ ἐκ per σιωζῆσιν, pag. 175, & 192. Quinetiam legimus apud Aristoph. in Ranis τὸ μὴ ἐκ in fine versus, ita vt ἐκθλιψεν pati hanc literam esse videatur necesse. Sed eius quoque elisionis quæ per apostrophi notam fit exēplum habemus in quibusdam exemplaribus apud Euripidem & Sophoclem. Nam apud hunc legimus in OEdipo tyranno, -ὥστε μ' ἐκμαθεῖν τοῦ μὲν γῆρος. In quibusdam dico exemplaribus: quoniam minimè consentiunt inter se exemplaria, cum aliis in locis, tum verò in hoc. Quædam enim (quibus assentitur

mea editio) habent, ὥστε μὴ ἔκμαθεῖν.

Octauum de quo monere debuerant grammatici (nisi sedem minus hac remota merebatur) hoc erat: non ita necessariam esse quæ fit per apostrophum elisionem ut alicubi non possit omitti. Multi enim, si hac de re moniti à grammaticis fuissent, multos vitiosè scriptos locos pro integris non haberent. Exempli gratia, quum in ea Homeri exemplaria inciderent omnia ferè quæ meam editionem præcesserunt, in quibus legitur, Iliad. ζ,

Ὡς φάτο. τὸν δ' ἀνακτα χόλος λάβεν, οἶον
ἀκουσε,

apostropho usum hîc Homerum esse negantes, scribendum contenderent,

Ὡς φάτο. ἃ δὲ ἀνακτα χόλος λάβεν, &c. quum alioqui primam nominis illius ἀνακτα syllabam esset corripere necesse, quæ pro breui passim ab eo atque ab aliis haberi videmus. Et tamen omnes fere editiones (ut dixi) mea priores, τὸν δ' ἀνακτα habet cum apostropho: quasi quiduis potius quàm denegandus hîc notæ apostropho esset locus. Quid Omnes ferè dico? Cedo vel vnam quæ de altera illa lectione cum mea consentiat. Nam & in

ea quæ ex officina Adriani Turnebi longè doctiff. viri prodiit, legitur, τὸν δὲ ἀνακτα. Quinetiam in textu commentariis Eustathij inserto: atque adeo apud ipsum Eustathium, dum ad versus mensuram non attendit.

Idem verò & de versu illo dicerent, Iliad.ξ,

Ἀλλ' ἄποπτανέουσι, ἐρωήσουσι δὲ χάρις,
nimirum haud bellè se habere scripturam istam, in qua locus datur apostropho: quanuis ea duorum etiam a cōcurfus vitetur. Ac certè in Platonis etiã versum hunc citãtis vulgaribus editionibus non aliter legitur. Et tamen ipse Homerus se hîc illa elisione minimè vtentem, Ἀλλὰ ἄποπτανέουσι scripsisse iuraret.

Nec minus istum Hesiodi locum,

Θῆτ' αἰοικον ποιείδαι, καὶ ἄτεκνον ἔριθον
Δίξεται κέλομαι,

emendandum esse diceret, in mea etiã editione (dissimulare enim non libet) scribendo Θῆτα αἰοικον.

Quinetiam initio Iliadis (ad Homerũ vt reuertar) hanc lectionem,

αὐτοῖς δὲ ἐλώρια τεῦξε κωέουσι,

minimè auersaretur: præsertim quum in

quibusdam etiam locis quorum contro-
uerſa minimè ſcriptura eſt, *α* ne ante al-
terum quidem *α* elidi videamus. Quorū
è numero eſt hic Iliad.ε, Πρὸς χρυση̃ πρῶ-
ν ῥὴ καταμύξατο χεῖρα ἀργυρῶ.

Nonum eſt, nonnullos eſſe qui poſt
quaſdam particulas hanc notam ponāt,
quum alii ponendam eſſe negent. Ex his
ſunt ἀρ & ἔχ. Sunt enim qui ἀρ' eſſe ſcri-
bendum putent, tanquam eliſa ex ἀρα vo-
cali *α*: alii ἀρ ſcribere malunt, quaſi voca-
liſ illa ſit adieſtitia. Sed huius quidem vo-
culæ vtraque ſcriptura habere aliquid ve-
riſimilitudinis videri fortalſe queat: at ve-
rò ἔχ cum apoſtropho nota ſcribere quis
ineptiſſimum eſſe negabit? qui quidem
conſiderauerit primum eſſe οὐκ, ex quo
fieri ἔχ, mutato κ in ſuum ἀντίστοιχον: ex il-
lo autem ἔχ fieri etiam ἔχ', adieſtione li-
teræ ι. Et tamen Moſchopulus in ſua grā-
maticæ vbi de apoſtropho agit, in exem-
plū eliſionis vocaliſ ι, affert ἔχ' ἔτως pro
ἔχ' ἔτως. Ita enim in libro manuſcripto
legitur.

Cur verò poetæ hanc per apoſtrophū
eliſionem vbique obſeruent, quum ne
in ſoluta quidem oratione vbique obſer-

uetur? Præsertim verò vbi prima sequē-
tis vocabuli syllaba aspiratur. Quo minus
dubitandum est quin scribere etiam (exē-
pli gratia) *νύκτα ὄλω* liceat.

Decimum est, quosdam esse locos in
quibus iudicio sit expendendum an eli-
sio ista sit necessaria. De iis autē loquor
vbi vox aliqua occurrit ex illis in qui-
bus vnam ex tribus vocalibus quæ anci-
pites dicuntur, modò produci, modò cor-
ripi videmus. Siquidem in horum quo-
que nonnullis fieri potest vt vna lectio
alteri nō absque ratione præferatur. Exē-
plum habemus in hoc versu Iliad. β, Ε'μ-
μυα. ἀχίσορ δ' ἀνὴρ ὑπὸ Ἴλιον ἦλθε. nam
ferri quidem hæc lectio potest, in qua e
per apostrophum eliditur: verùm consi-
derādum est, versum cum altera melius,
propter dactylum, sonare.

Vndecimum, esse contrà necessariam
quibusdam locis, qui tamen nihil minus
quàm ea opus habere videntur. Necessa-
riam, inquam, non propter mensurã ver-
sus, sed quòd alioqui scriptorem alio vt
vocabulo velimus quàm quo vti volue-
rit. Sic certè quum Homerus verbo ἀρ-
χέειν vtendum sibi censuerit Il. β, v. 345,

(sicut & alibi eum uti videmus) qui ἄρχου, non ἀρχεῦ, adiecta hac nota, scribunt, eum verbo ἀρχεσθαι uti volunt, pro ἀρχεῖν, contra suam consuetudinem: ut docui in Annotationibus quas subiunxi editioni poetarum qui in heroico carmine principes fuerunt.

Duodecimum, interdum literam τ, ubi per apostrophū est facta ἔκθλιψις, malè iungi cum voce præcedēte, quasi ad eam pertineat. Exempli gratia: in editionibus Homeri quæ meam antecesserunt, scriptum est initio Iliadis, Στέμματ' ἔχων ἐν χερσὶν ἐκκιβόλου Ἀπόλλωνος, quasi Homerus σέμματ' ἔχων pro σέμματα ἔχων dixerit: quum tamen σέμμα paulo post ab eo id vocari videamus, ideóque σέμμα τ' ibi disiunctè legere necesse sit. Sed vicissim alicubi hæc litera seiuncta inuenitur ubi quædam exemplaria cum præcedente vocabulo iunctam habēt. ut Iliad. β, Ἐκπάγλως κοτέοντο νεμέσῃθεν τ' ἐνὶ θυμῷ. nam pro νεμέσῃθεν τ' in quibusdam legitur libris νεμεσῃθέντ', ut sit pro νεμεσσιθέντε, duali locum pluralis occupante.

Eadem litera aliam quoque affert scripturæ diuersitatem, quæ ad hunc de apostropho

stropho sermonem pertinet. Exemplum eius est Iliad. α, pag. secunda ab initio, καὶ γὰρ τ' ὄναρ ἐκ Διός ἐστιν. Nonnulli enim scribere maluerunt, καὶ γὰρ τὸναρ.

Decimum tertium, videndum diligenter esse quibusdam in locis ne vna vox pro altera elisionem sit passa: aut ne vnica, quum ambæ pati eam debuerint: aut ne aliqua particula, à cuius fine vocalis elidi solet, erroris causam præbuerit. Sic hæ literæ ἐπ', tanquam pro præpositione ἐπι' positæ, quædam Hesiodi versum multos per annos corruptum tenuerunt: hūc videlicet, Τοῦ δ' ἐπ' ἐκ σώματος ῥεῖ μέλιχα. Ita enim in Ald. Flor. Gall. Germ. editionibus, mea prioribus, scriptus est, nullo sensu, ac ne stante quidem versu: quū scribi debeat, Τοῦ δ' ἐπε' ἐκ σώματος ῥεῖ μέλιχα.

Decimum quartum, non vltimam præcedentis vocabuli syllabam interdum elisam fuisse, sed primam sequētis: vt ἡ γαθή, pro ἡ ἀγαθή: & ἡ ῥετή, pro ἡ ἀρετή, apud Euripidem. sic, apud eundem in Phœnissis, μὴ πλάμβάνου, pro μὴ ἐπλάμβάνου. Et apud Sophoclem OEdipo tyranno, ὦ μὴ' σὶ δρῶντι τάρβος, ἐδ' ἔπος φοβεῖ. pro
f.j.

μή ἐστὶ. Ibidem, Οὐδὲ ἰκόμην ἐγὼ γ' ἄν, εἰ μὴ
 σὺ κήλεις. pro ἐκήλεις. Ibidem, Δαιμον ἄ-
 μεινον ἢ μὲ φρουρήσας τύχοι. pro ἢ ἐμέ. Et
 in Electra, ἄ γὰρ pro ἄ ἐγώ. Aristophanes
 in Equitibus, Ἄλλ' ἄλφειτ' ἠδὴ σοὶ ποριῶ
 σκευασμῶνα, pro ἐσκευασμῶνα. Et verſu v-
 nico interiecto, Καὶ τοῦψον ὀπτόν. μηδὲν
 ἄλλ' εἰ μὴ ἴθιε, pro ἔθιε. Et paulo antè,
 καὶ μοι ἴδοκει ἢ θεὸς αὐτῇ Ἐκ πόλεως ἐλθεῖν,
 καὶ γλαυξ αὐτῇ πικραθήσεται, pro ἴδοκει & ἐ-
 πικραθήσεται. (Sic etiam ὦ ἴναξ pro ὦ ἀίναξ.)
 Ac multo certè maior huius elisionis v-
 ſus apud iambicos quàm epicos poetas.
 Nam & in epigrām̄ate Crinagoræ iam-
 bis ſcripto, Anthol. lib. 4, pag. 330, ὦ πίβου-
 λε, pro ἐπίβουλε. Eſtque alia eliſio & ſta-
 tim poſt. At verò in epigrammatis quæ
 hexametris & pentametris ſunt ſcripta
 verſibus, rara ſunt huius ἐκθλίψεως exē-
 pla.

Eius eſt uſus in ſoluta quoque oratio-
 ne, præſertimque in dialogis: non tamen
 omnibus in locis ubi à poetis illis adhi-
 betur. Eſt certè ὦ γαθεῖ pro ὦ ἀγαθεῖ vnū
 ex iis quæ in ea quoque dicuntur: & ποῦ
 ἴσῃ, vel ποῦ ἴσῃ (diuerſa enim hīc ſcriptura
 eſt) pro ποῦ ἐſτῃ.

Decimumquintum, interdum vnum idémque vocabulum duas elisiones pati, vnam in principio, in fine alteram. Sic in Crinagoræ epigrāmāte, cuius antea mētionem feci, Οὐκ ἔσθ' ὁ λύσων· μὴ λείν' ὑπόβλεπε. pro ἐλεεινός. Sic apud Aristophanem ἑ' pro ἐσί: in Ranis, Dionysus quærit Πρῦ ποῦ ἑ'. respōdet autem Xanthias, Ο' πιθεῖν. Vbi obserua simul id de quo antea quoque monui, elisionem interdum in fine sententiæ fieri.

Decimūsextum, nōnulla esse in quibus sine periculo vtrius elisio fieri possit: vt ὦρα ἑίν, vel ὦρ' ἐσί. Itē, malè interdū collocatā inueniri apostrophi notam ad elidendam vltimam præcedentis quum potius elidenda sit prima sequentis: vt in Aristophanis Equitibus, Κα' ἄγωγ' ὅτε δὲ ἡγνων τοῖς βολίτοις ἡττημένος. pro ὅτε δὲ ἡγνων.

Decimumseptimū distingui debere elisionem quæ fit per apostrophum ab ea quam facit crasis: & cauendum ne vna locum alterius occupet. Quod certè cum apud alios tum apud Aristophanem aliquot locis contigisse videmus. vt in Concionantibus, Κατὰ χολῶν παρὰ τ' ἀνδρὸς
f.ij.

ἐξελεθεῖν μόνη. nam παρά τ' ἀνδρός idem valeret quod παρά τε ἀνδρός: quum Aristophanes intelligi velit παρά τοῦ ἀνδρός: ideóque scribi debeat παρά τᾶνδρός: vt etiam τᾶνθρώπου pro τοῦ ἀνθρώπου. Talis error est in eiusdē Nubibus, Εἰ δ' ὦν χαμαὶ τ' ἄνω κἀνωθεν ἐσκόπουω. nam τ' ἄνω est pro τε ἄνω, quum tamen Aristophanes τὰ ἄνω intelligat, ideóque τᾶνω scribendum sit. Multum autem interest, quod ad syllabariam quantitatem attinet, vtra scriptura talibus in locis vtaris: quum scribendo τ' ἄνω, maneat *a* breue in ἄνω: at verò si scribas τᾶνω per crasin, *a* ex breui longum reddatur. Sic certè scribendo τὰ κείνου siue τὰ κείνων, breue est τὰ: contrà autem, longum, si τὰ κείνου siue τὰ κείνων scribas: vt initio mearum in Sophoclem annotationum ostendi, de peruersa superioris temporis editionum scriptura admonens. Sic profectò Anthol. epigr. lib. secundò, titulo εἰς φειδωλοῦς, perperam legitur in editionibus quæ meam præcesserunt, in fine versus, οἱ δὲ τὰ κείνυς, pro οἱ δὲ τὰ κείνυς, vt τὰ sit breue. Putet autē aliquis τὰ κείνου, scribendum præfixa illi genitiuo apostropho nota, quæ elisionem literæ *ε* indicet: sed

omittere, hanc præstat, quia κείνος, sicut & ἐκείνος, in vsu, apud poetas præfertim, esse scimus. Quum tamen scribitur τὰ κείνου per crasin, illius ε ratio habetur: quòd α & ε per crasin in α longum coalescant. Idem dicendum & de τὰ μὰ ac τὰ' μὰ. nam in τὰ μὰ longa est prior (vt Anthol. epigr. lib. 2, -τὰ μὰ δὲ σὺ τό μὰ σσι) at verò in τὰ' μὰ brevis esset.

Decimumseptimum, esse etiam vbi & elisio per apostrophum & crasis sine vllò discrimine locū obtinere possint: atque adeo nōnullis in locis quædā exemplaria hanc, quædam illam habere. Exemplum inuenies apud Aristophanē in Ranis, μὴν & μὴ'ν (hoc in versu, Μάλιστα μὲν λέοντα μὴν πόλει τρέφειν) Itidémque in Anthol. epigr. pag. 94, μὴν διγα, vel μὴ'ν διγα. Sic in τοῦ μοῦ & τοῦ' μοῦ: τοῦ φεσίου & τοῦ' φεσίου: (sic tamen vt τοῦ μοῦ & τοῦ φεσίου frequentiore esse scripturam existimem) nec non aliud apud Sophoclem in OEdipo tyrāno. nam οὐ πῶρισι scriptum est pag. 194, quum in quibusdam libris οἱ' πῶρισι legatur: quæ scriptura & in Aristophanicis extat Ranis, Πῶς ἐνθάδ' ἄρα κόπτουσιν οἱ' πῶρισι; Verum si nominatiuus scri-

bendus sit, tum vnicus scribendi est modus, *ὀὐπιχώριος*: vt *ὀὐπίτριπτος*, pro *ὀ ἐπίτριπτος*.

Decimumnonum, fidem illis grammaticis esse derogandā qui eam per apostrophum fieri elisionem volunt, quæ ne crasi quidem accedente fieri potest: siue Moschopulū, siue alium quempiam hac in re autorem sequantur. Apud illum enim, vbi apostrophum pro quatuor vocalibus poni tradit, legimus exempla duo positi pro vocali *ο*: quorū vnum est, *ἀλλ' ἐμός* pro *ἀλλ' ὀ ἐμός*. Ita enim in eius grāmatics exemplari manuscripto legitur. Nec certè alioqui exemplum istud habere hīc locum posset, quum afferatur non ad ostendēdam elisionem vocalis *α* (quā ostenderet, si, cum cæteris, pro *ἀλλὰ ἐμός* poni diceret) sed vocalis *ο*. Dixi autē ne crasi quidē accedēte fieri posse: quoniam etiamsi scriberetur *ἀλλ' ἐμός* pro *ἀλλ' ὀ ἐμός*, tamen nihilo magis vocalis *ο* per apostrophum dici posset elidi.

Vigesimalium, multis non probari nec omnium certè exemplarium autoritate comprobari morem illum superponendi apostrophi notam diphthongo *ου*

in compositis, cuiusmodi sunt, προῦχώρει, προῦθυμείτο, προῦβίβαζε, προῦφαινε, προῦδωκε, προῦβ.χνε, προῦβη, προῦσήτιω. Ac certè aduersus hanc scripturam afferri hoc posse videtur, quòd quum integra scribuntur, προεχώρει, προεθυμείτο (&c.) i. e. illa minimè superponitur. Qua ratione, nec verbo προῦχω, eiúsve participio πράχων, nec nomini πρέπιτος superponenda esse dicetur: quum προέχω & προέχων nec non πρόπιτος absque illa scripturi simus. At verò aduersus hanc scripturam πρέργου nequaquam valere ratio illa posset: quum sit non pro προέργου (quod nunquam fando auditum est) sed pro πρὸ ἔργου. Idem verò & de similibus dici putandum est.

Vigesimalimū, animaduertendā esse latentem in quibusdam nominibus compositis elisionem non tantum vocalis (vt fit per apostrophum) sed etiam consonantis quæ illam sequitur. Exempli gratia, si vacuos tumulos in versu Græco significare velles, dicere posses κέν' ἠεία: at si Vacuum tumulum dicere velis composita voce κενήριον vti cogeris. Cui omnino similis est ὀλιγήριον, pro ὀλίγον ἠείον: vt il-

la, pro κενὸν ἠπίον.

Vigesimumsecundū fuerit (nisi potius primum omnium esse debuit) de quo lectorem commonefaciendum fuisse dico: ne, cum vulgo, Apostrophum masculino genere efferat, quum Græci & grammatici & scholiastæ τὴν ἀπόστροφον dicāt: siue ad προσωδίαν in illo vocabulo (sicut in aliis quorum antea mentionem feci) siue ad aliud, quod fœminei sit itidem generis, respiciant. Cui tamen sapere ultra quosdam grammaticos & ultra vulgaria lexica, religio est, ei per me Apostrophū masculino efferre genere licebit.

Sed quidni & Vigesimūtertium addatur? Qua de re? De huius appellacionis ratione. Addi certè deberet: sed vereor ut suprā dictis, quorū pleraque ex obseruatione habeo, id quoque adicere liceat, quod ex diuinatione tantum habere me fatendum est. Imò verò hanc, perinde ac si liceat, adiiciens, dico, hanc notam vocari Apostrophon (quasi quis Auerforiam notam dicat) quoniam præcedens vocabulum à sequente auertit, cum quò alioqui iungi videri posset. Exēpli gratia, si ἀλλ' ἐγὼ scribas, non posita post λλ' nota illa,

videri queant duæ voces in vnã coniungi. Si excipias, spiritum voci ἐγὼ superpositum impediturum quominus id aliquis existimet: ad hoc respondeo, morem priscorum tibi supra declaratum fuisse, quo spiritum in medio etiam vocabuli ponebant: vt in παράλος, ὑφάλος. Si igitur quispiam παρὰ ἄλως significare volens, non tamẽ cum apostropho παρ' ἄλως sed absque illa, παρ ἄλως scripisset, periculum erat ne vnum pro altero acciperetur, non animaduertendo id discrimen quod accentus efficit. Verũm inueniri aliæ possunt voces in quibus maiore etiam cum periculo, quàm in ista, ommissa hæc auersoria nota fuisset.

Sicui tamen parum illa mea diuinitio placebit, videat an magis placere poterit quod diuinavit Budæus (nisi fortè aliundè habet) dici ἀπόσροφον quòd auersa sit ἀπὸ τῆς δασείας.

Adeone multa de apostropho dicenda erant? Dicenda certè. nam esse necessaria, ipsa te experientia docebit. Atque adeo si legas quandam meam annotationem (quæ est inter adiectas editioni poetarum Heroici carminis principum) in istum Hesiodi versum, Νυῶ δὲ

ἐζὼ μήτ' αὐτὸς ἐν ἀνθρώποισι δῖνος, magis etiam miranda audies quàm quæ ex quorundam ad apostrophū pertinentium ignoratione contigisse dixi. Nam quum editiones mea superiores haberent, Νυῶ δ' ἐζὼ &c. facta per apostrophum elisione, hoc errore deceptus Ceporinus (aut quicumque paruum tractatum scripsit de ratione carminum Græcorum, annotationibus illius subiunctum) sibi persuasit in ἐζὼ literam ε ministerio literæ δ adiutam produci. Atque ut hîc elisionem adhibitam fuisse, falsò existimavit, atq; hoc illum in istum errorem impulit: ita vicissim non fuisse adhibitam putans hoc in versu eiusdem poetæ, Εἰ γάρ τις κῆ χρῆμα ἐγχώριον ἄλλο γήνηται, (ubi tamen ea utentem Hesiodum, scripsisse constat, Εἰ γάρ τοι καὶ χρῆμ' ἐγχώριον ἄλλο γήνηται) dicit hîc γ natura esse ν, (conflare enim ex ἐν & χώρα) liquidã autem cum alia consonante sequente, quandoque præcedentem vocalem breuem nihil impedire positione. Hæc ille, errato librariorum patrocinians, dum se Hesiodo patrocinari credit.

Quinetiam ignorationem crasis (cuius aliqua exempla attuli) valde pericu-

Iosam esse, vel illius docti alioqui viri exēplo discere potes, quem adeo fœdè in sua de οὐπίτριπτος diuinatione lapsum esse, in præfatione mea ostendi.

Apostropho plerique alia duo πάθη subiungunt, (dico autem alia duo πάθη, quòd Apostrophus quoque dicatur πάθος, potius quàm προσώδια, vt antea monui) Hyphen & Diastolen.

Ac primùm quidem, quod ad Hyphē attinet, (pro quo quidam Latinè Subunionem dixerunt) sciendum est, hoc hyphen malè scribi passim per hyphen: (vt vulgus loquitur) quum scribi debeat disiunctè ὑφ' ἐν. Nā sciendū est, ὑφ' ἐν breuitatis causa dici pro ὑφ' ἐν μέρος λόγου, id est Sub vna orationis parte: vt docui in meo De abusu linguæ Græcæ libello. Sic apud Homerum pro οὐρὸν ῥέοντος quidam ὑφ' ἐν scribunt εὐρυρέοντος, facientes in hac scriptura vnicam orationis partem, quum in altera sint duæ. Sic etiam pro κακὸν ὁσόμενος quidam ὑφ' ἐν scribunt κακοσόμενος, Iliad. libro primo. Sic apud Virgilium *antemalorū* veteres ὑφ' ἐν legerūt. Sed quādam notulam tam Græci quàm Latini

*Non dicendum,
per ὑφ' ἐν,
est enim abusus
dñm. Fide
pag. 80. De
abusu Ling.
Græcæ.*

pag. 79.

(fortasse non eandem) huiusmodi locis adhibebant: cui etiam appellatio illa Hyphen à nonnullis data fuit. Eius figuram alii hanc \cup , alii verò istam \sim esse putarunt. Vulgo tamen nec alterutram harum notularum nec aliam huiusmodi habemus his vocabulis, ὅστιςουῶ, ὅποιοςουῶ, ὅποιοςτιςουῶ, ὅπωςουῶ, ὡςπερουῶ. Nihilóq; magis istis, ὅστιςδὴ, ὅποιοςδὴ, ὅποιοςδήποτε, ὅποιοςδηποτουῶ. Sic etiã καταπερεὶ & ὡςπερεὶ, necnon ὡςπερνεὶ absque vlla huiusmodi nota scribit solet. Quæ si ponenda ubique esset, interdũ in diuersis eiusdẽ vocabuli collocaretur locis. vt in ὡςπερνεὶ, post ὡς, post περ, post ἀν: sic in ὅποιοςδηποτῆν, post ὅποιος, post δὴ, post ποτ, hoc modo, ὅποιος \sim δὴ \sim ποτ \sim ουῶ. nã tũ minimè ommittere accētus. hæc enim accentuũ ommissio illius notæ loco esse videtur. Si tamen quis duo vocabula quæ ad vnã pertinerent eandẽmque orationis partẽ, scribenda seu legenda ὑφ' ἐν esse diceret, vt πασίφιλος & πασιφίλα, pro πᾶσι φίλος, & πᾶσι φίλα. tum καταχρησικῶς diceretur ὑφ' ἐν μέρος λόγου, & aptius cum ὑφ' ἐν sub audiretur ὄνομα vel ῥῆμα, accipiendo vtrunq; pro vocabulo, non pro certa o-

rationis parte.

Sed apud Eustathium tamen alicubi ὑφέν legimus : & quidem etiam præfixo articulo ἡ, pag. 1465 editionis Romanæ. Nam τὰ πάθη (uitur enim & ipse hac appellatione) communem posse syllabam efficere negās, ea esse dicit τὴν ἀπύροφον, & τὴν ὑφέν, & τὴν ὑποδιασολῶ.

Illis autem ex Homero allatis exemplis adiici queant & hæc, κορακος πέτρι, & μεγαλή πόλις : sed talia ita scripta, videri duriora possint : ac certè malim, seruato utrobique accentu, altera earum notarū, quas dixi, aut alia quapiam vti : hoc modo, κόρακος πέτρι, & μεγάλη πόλις. Legitur autem illud Iliad. ν, in fine, -αὶ δὲ νέμονται Πὰρ κόρακος πέτρι, ὅτι τε κρήνη Ἄρεδούση. vbi Eustathius annotat, ὑφέν δὲ τίθεται ἐν τῷ κόρακος πέτρι, & rationem addit, quòd tanquam proprium nomen sint illæ voces: sicut μεγάλη πόλις (inquit) ἡ ἐν Ἀρχαδίᾳ. Sed in nominibus quæ ab his aliisq; huiusmodi deducuntur (quæ dici ἔθνηα solent) magis seruetur hæc scriptura quàm in primitiuis : sic tamen vt aliqua immutatio & interdum deprauatio quoque fiat. vt quum ex κόρακος πέ-

τρα fit κορακοπετρίτης, vel κορακοπέτρας: ex μεγάλη πόλις fit μεγαλοπόλιτης. Sed pro ὑφ' ἐν legimus etiam κατὰ συμπλοκήν. in Eustathii quidē certē indice illud per hoc exponitur.

Verūm de alio quoque vſu harum vocularum ὑφ' ἐν, à pauciſſimis (vt opinor) obſeruato, lector eſt commonefaciēdus. Sciendum eſt igitur, quum nos iubet hic ſcholiaſtes aliqua ὑφ' ἐν ἀναγνώσκειν vel ὑφ' ἐν (nam hæc quoque ſcriptura apud eū extat: ſed indigna fortaffe cuius fiat mentio) nolle ita coniungi vt vnicam orationis partem efficiant, ſed à nobis conſiderari tanquam eōdem pertinentia, & ita vt vnum ex altero pendere dici poſſit. Sic Iliad. λ, in hoc verſu, Τοξότα λωβητήρ, κέρα ἀγλαέ παρθενοπίπα, vult nos ὑφ' ἐν ἀναγνώσκειν (ſed ibi dicit νοεῖν) τοξότα λωβητήρ: & non aliter intelligere quàm ſi dictum fuiſſet ὦ φαῦλε τοξότα. id eſt, ὦ ἀχρειῶν τ' ἰὼ τοξικῶ. quaſi ὦ λωβητὰ τῆς τοξικῆς τέχνης. Quinetiam tria illa quæ ſequuntur vocabula, κέρα ἀγλαέ παρθενοπίπα, quorſdam ὑφ' ἐν ἀναγνώσκειν dicit, exponentes κομῶν ὅτι τὰ παρθένους ὑπάγαδα. Idem in hunc verſum libri γ,

Iliadis, Διςπαρι εἶδος ἄρισε, γυωαμανές, ἡπεροπευτά, annotat, quosdam hæc duo vocabula, εἶδος ἄρισε, legere ὑφ' ἐν, cum illa voce γυωαμανές: hoc sensu, εἶδος ἄρισε ἐπὶ ἔρωτι ἢ ἀπάτη γυωακῶν. ideóque subiungere, ἡπεροπευτά. quo significatur ἀπατεῶν.

Occurrunt autem nonnulli loci non apud cæteros tantum poetas, sed & apud solutæ orationis scriptores, in quibus ea quæ vulgus separanda putat, contra ὑφ' ἐν legi fortasse debent. De hoc certè Pauli apostoli loco σάφρονας, ἀγνας, οἰκουροὺς, ἀγαθὰς, tale esse meum iudicium docui in meis Schediastis: illud οἰκουροὺς ἀγαθὰς eadem loquēdi forma dictum existimans qua dixerit Homerus ἀγαθὴ κουροτρόφος. Nisi fortè aliquis inueniatur, qui hîc ἀγαθὴ cum κουροτρόφος iungi negare audeat.

Diaſtole contra, quæ coniungenda videri possent, disiungit & separat: atque hæc ea nota quæ vulgo (præsertimque apud typographos virgula appellatur, indicatur. veluti quum δ, π scribitur, ad differentiam aduerbii ἔστι: item τό, τε: vt hoc

discrimine ab adverbio $\pi\acute{o}\tau\epsilon$ distingua-
tur. Itidémq; $\delta\acute{\iota}\tau\epsilon$ ab adverbio $\delta\acute{o}\tau\epsilon$ distingui
dicendum est. Sic certè $\acute{\alpha}\iota\tau\epsilon$ alicubi scri-
bere necesse est, ne quis decipiatur, esse
adverbium $\acute{\alpha}\iota\tau\epsilon$ existimans.

Sunt qui Diaστοlen interpretētur Dis-
parationem, sunt & qui Distinctionem.
Fortasse autem qui Separationē dicet, &
simplicius & non malè interpretabitur.
Nam $\chi\omega\rho\iota\sigma\mu\acute{o}\nu$ quidā pro eodem dixerūt.

Malè autem à quibusdam traditur,
Diaστοlen esse notam quæ coniunctas vo-
cales disiungit, ut $\pi\acute{\alpha}\iota\varsigma$. huic enim notæ a-
liud dandum esse nomen, in sequentibus
ostendam.

Sed nec interpunctioni (quæ vulgò di-
stinctio dicitur) hoc nomen nonnulli re-
ctè dedisse, dici fortasse possunt: quanuis
scholiastæ occasionem illis præbuisse vi-
deantur, ut paulo pòst docebo.

Quidam id quod Diaστοlen vocari di-
xi, Hypodiaστοlen appellarunt: ex quibus
est Eustathius, tum alibi, tum pag. 1465,
ubi esse dicit $\tau\acute{\omega}\nu\ \lambda\acute{\epsilon}\xi\epsilon\omega\nu\ \chi\omega\rho\iota\sigma\mu\acute{o}\nu$. Perpe-
ram verò à quibusdam hoc discrimen in-
ter Diaστοlen & Hypodiaστοlen statui-
tur, ut Hypodiaστολε quidem id sit quod
Diaστο-

Diaſtolen eſſe dixi : at verò Diaſtole ſit nota illa quæ in *παῖς* ponitur, ad ſeparandas vocales quæ alioqui malè iūgerētur. Eos autem quos Diaſtolen de interpunctione uſurpaſſe modò aiebam, ſciēdum eſt Hypodiaſtolen quoq; de illa dixiſſe: quibus quoniam ſcholiaſtas occaſionem præbuiſſe addidi, duos vnus illorum locos conſiderādos proponam. Euſtathius igitur in hunc verſum Iliad. θ, Πῆ φεύγεις, μετὰ νῶτα βαλὼν χακὸς αἶς ἐν ὀμίλῳ, hæc ſcribit, *σημείωσα δὲ ὅτι τοῦτο καὶ εἰς παράδειγμα κείσεται ἀναγκῆς διαſολῆς, βελτιόσης λόγου διάνοιαν. εἰς γὰρ τὸ φεύγεις, ἐξ ἀνάγκης τεθήσεται ὑποδιαſολή· ἵνα μή τις νοήσῃ, πῆ φεύγεις με· εἶτα ἐπιφέρῃ, τὰ νῶτα βαλὼν.* Idem enarrator in iſtum verſum Iliad. τ, Καί ῥ' οἵ περ τὸ πάρος γε νεῶν ἐν ἀγῶνι μδύεσκον, ſcribit exemplum hīc eſſe uſus diaſtoles: ne videlicet *γχεῶν* pro *γε νεῶν* dicatur. ſimúlq; & alia exempla affert. Sed quare erroris occaſionem præbuiſſe hūc & cæteros ſuſpicor illis quorū facta paulo antè mentio fuit? Quoniam hæc *διαſολῆς* nota eadem planè eſt cum ea qua a d interpungendum utimur, vbi videlicet non *τελείαν ſιγμῶ*, ſed tantùm *ὑποſιγμῶ*

collocare volumus. Ac certè hoc ipsum quod ὑποσιμλῶ voco, quidam ὑποδιασολῶ alio nomine dici posse crediderunt.

Idem verò πρὸς διασολῶ sæpe dicit, significare volens quod vulgò dicitur Ad differentiam. id est, Vt differentia ponatur, seu discrimen. Veiuti quum scribit ῥίπην urbem βαρυτόνωσ vocari, πρὸς διασολῶ τῆς ῥίπῆς quod exponitur ὄρμη. Sic etiam βαρυέδαυ Ὀρθη, nomē urbis, πρὸς διασολῶ τοῦ ἐπιθέτε. Item Ἀ'λον pro vrbe vnico λ scribi, πρὸς διασολῶ ἀντωνυμίας ἄλλοσ.

Ad illos autem vt redeam qui Diaστοlen in πάϊσ esse dicunt, eos Diaστοlen vsurpare sciendum est pro eo quod διάλυσις appellari solet. Idem certè quod in πάϊσ, spectatur in ἀργέϊοσ, pro ἀργεῖοσ. quā διάλυσιν Æolum esse quidam tradūt: Eustathius autem διάσασιν quoque hoc appellat.

Orationis partes sunt octo. Pag. 5.
parte priori.

Scitu dignissimum & paucis tamen, vt opinor, est notum, σοιχεῖα in arte grāmatica non tantum literas significare (vt La-

tini, illius appellationis imitatione, Elementa eas vocarūt) sed & Orationis partes eo ipso nomine appellatas fuisse. Ita certè Dionysius Halicarnassæus initio sui περὶ συνθέσεως ὀνομάτων libri appellat, addens τῆς λέξεως. Eius verba sũnt, Ἡ σὺνθεσις ἐστὶν, ὡς περ κὶ αὐτὸ δηλοῖ τοῦ ὀνομα, ποιά τις σὺνθεσις παρ' ἀλλήλα τῆς τοῦ λόγου μορίων· ἃ δὴ κὶ σοιχεῖα τινὲς τῆς λέξεως καλοῦσι. Vbi (vt de hoc obiter monearis) pro παρ' ἀλλήλα scribo παράλληλος. etiam si aliquāto potest rectè scribatur, δεῖναί τε ὀνόματα παρ' ἀλλήλα. Quavis autem σοιχεῖα τῆς λέξεως dicat, tamen & σοιχεῖα τοῦ λόγου rectè vocaueris: sicut & ipse μόρια & μέρη τῆς λέξεως appellat, quæ etiam μόρια τοῦ λόγου vocauit. Sed & σοιχεῖον absque adiectione dicit: vbi scribit, ἕτεροι δὲ κὶ τὰς ἀντωνυμίας ἀποζεύξαντες ἀπὸ τῆς ὀνομάτων, ἕκτον σοιχεῖον τοῦτο ἐποίησαν.

Iure profectò partes quoque orationis appellationem Elementorum sibi vindicant: quoniam vt literæ sunt elemēta vocabulorum, ita quæ vocantur partes orationis, sunt huius elementa. Est tamen tam infrequens hoc nomen σοιχεῖα hac de re, quàm alterum est frequens. Sed

nō minus μόρια quàm μέρη vocet, & modò τοῦ λόγου, modò τῆς λέξεως addat, cæteri potius μέρη quàm μόρια appellant, & τῆς λόγου potius quàm τῆς λέξεως adiungūt.

Verùm de numero partium orationis iamolim magna fuit controuersia, vt ex eodem discimus: scribente, Theodecten & Aristotele, aliósq̄ue eiuidē ætatis philosophos, tres tantum constituisse, ὀνόματα, ῥήματα, συνδέσμοις. Eorum posteros, ac præsertim Stoicos, quatuor statuisse, quòd ἄρθρα (id est Articulos) separarent ἀπὸ τῆς συνδέσμων. id est à Coniunctionibus. Recentiores autem τὰ προσηγορικὰ distinguētes ἀπὸ τῆς ὀνοματικῶν, quinque posuisse. Quosdam denique quum ἀντωνυμίας quoque, (id est Pronomina) seiungendas ducerent ἀπὸ τῆς ὀνοματίων (id est à Nominibus) vsque ad senarium numerum peruenisse. Postremò fuisse qui & Aduerbia à Verbis, & Præpositiones à Coniunctionibus separauerint, & Participia ab illis quæ προσηγορικὰ nomina-
bant. Imò non defuisse qui maiorem etiã numerum partium orationis fecerint, alias diuisiones statuendo.

Hoc quidem certè verisimile est, eos

qui tres tantum orationis partes statuerent, Nomina, Verba, Coniunctiones: ad eandem cum nominibus classem ea que ad illa pertinent, & quandam cum illis communionem habent, reducenda censuisse, atque adeo reduxisse, Articulos videlicet & Pronomina: sic Participia ad Verba (quod illa sint ab his oriunda) sic Præpositiones & Aduerbia ad Coniunctiones: quod illis quoque ad coagmentationem orationis utamur. Quum tamen scribit Dionysius, fuisse etiam qui à Verbis Aduerbia secreuerint, eos hæc sub illis comprehendisse ostendere videtur.

Sed de hoc moneri lectorem, non parum refert: eos etiam qui alioqui de numero partium orationis inter se consentiant, de omnibus vocabulis que ad vnam earum, Pronomine videlicet, reducenda sint, minimè consentire: ut docebo quum ad illam peruentum fuerit.

Articulus præpositiuus, ὁ, τὸ, τὰ, &c.

Pag. quinta, facie post.

Interdum articulus hic accentum accipit, & quidē vel ob particulam γε, siue τε, illi adiunctam, & cum illo cohærentem:

g. iij.

vel quòd pro $\delta\varsigma$ accipiatur. Sed hunc posteriorem vsum apud poetas tantum habet: (ac meritò dubitauerit etiam aliquis an hac in significatione sit articulus præpositiuus, & non potius postpositiuus, qui literam σ amiserit) at prior ille in soluta quoque oratione est frequentissimus. illic enim passim $\delta\gamma\epsilon$ & $\sigma\gamma\epsilon$, necnon $\delta\tau\epsilon$ & $\sigma\tau\epsilon$ legimus. Sic in fœminino genere $\eta\tau\epsilon$ & $\alpha\tau\epsilon$. Fuerunt autem quibus inter articulum & particulã (præsertim $\tau\epsilon$) interii-
Vide pag. 95. lin. 24.
 cere placeret quã vulgò virgula appellamus: atque adeò in Aldina Platonis editione & aliis quibuidã libris ab eo editis inuenies $\delta\tau\epsilon$, & $\sigma\tau\epsilon$, necnò $\alpha\tau\epsilon$. Sed tamẽ nõ video quomodo in $\sigma\tau\epsilon$, & $\alpha\tau\epsilon$, æquè ac in $\delta\tau\epsilon$, necessaria videri queat. Nã in $\delta\tau\epsilon$ poni vitãdã ambiguitatis causa dici potest: discernẽdo hũc articulũ ab aduerbio temporis $\delta\tau\epsilon$: sicut & $\tau\acute{o}\tau\epsilon$ scribitur vt ab aduerbio $\tau\acute{o}\tau\epsilon$ distinguatur.

Quòd si inter articulum præpositiuum $\sigma\tau\epsilon$ & postpositiuum $\delta\tau\epsilon$ (quo significatur Quique, id est Et qui) differentia scripturæ ponẽda est, mihi magis placeat, articulum, vbi postpositiuus est, disiunctè: vbi præpositiuus, coniunctè scribi. Idque

hanc ob rationem, quòd postpositiuus, etiam quum seorsum ponitur, accentu notatur: at præpositiuus, ibi demum vbi illæ particulæ encliticæ vel alia sequitur. Idè verò de ἦτε & αἴτε dicendum esset.

Nam & sequente particula με vel σε (exempli gratia) inuenitur itidem articulus præpositiuus accentu notatus: verùm non itidem coniuncta cum articulo hac vel illa particula. Sic in Antholog. epigr. pag. 206, Θάψεν ὁ με κτείνας κρυπτόν φόνον. Sic verò & apud Theognin, Οἶμε φίλοι προύδωκαν. item, Οἶμε φίλοι προδιδοῦσι. In quibus tamen Theognidis locis non iungitur articulus participio, vt in illo Anthologia, ὁ με κτείνας: sed verbo (quod rarissimum est, ideòque simul diligenter obseruandum) οἶμε φίλοι προύδωκαν, & προδιδοῦσι, pro προύδωκαν & προδιδοῦσί με οἶ φίλοι. vel προύδωκαν & προδιδοῦσιν οἶ φίλοι με. Fortasse autem alia etiam scriptura locum in his aliisque huiusmodi locis habere posset: nimirum ista, ὁ με κτείνας, &, οἶ με φίλοι προύδωκαν, vel προδιδοῦσι.

C^d autem pro ὁς, poetis duntaxat est in vsu: potiùsque crediderim esse postpositi-
g.iiiij.

tium articulum hac in significatione, & dici ὁ pro ὁς, amissa litera σ: quàm præpositivum postpositivi locum accipere.

Quum autem dicitur ὁ μὲν, ὁ δὲ, in aliam quodammodo naturam transit hic articulus, aliúmque vsum accipit. Perinde enim est ac si Latinè dicas, Hic quidē, ille veró. Sic οἱ μὲν, οἱ δὲ, Hi quidem, illi veró. (pro quo etiam τινὲς μὲν, τινὲς δὲ, dicitur) Itidémque in fœm. gen. ἡ μὲν, ἡ δὲ: & plur. αἱ μὲν, αἱ δὲ. Sic in neutro, τὸ μὲν, τὸ δὲ: & τὰ μὲν, τὰ δὲ. Sic etiam τοῦ ac τῶ suam articuli naturã vix dici possunt retinere, quũ pro τίνος & τίνι more Attico ponuntur: itidémque τῆ & τῶ, per enclisim accentum amittentia, pro τινὸς & τίνι. Sed & autor huius grammatices cum de hac re tum de aliis ad articulum pertinentibus tractat infrà, sumpto principio à pagina 112.

Nominativus & accusativus τὸ. Ibidẽ.
nam N. & Ac. hoc significant.

Magnus est articuli τὸ vsum in fœminino etiam genere: & quidem adeo magnus vt verear ne fallantur grammatici

vbi scribunt, hæc quatuor nomina, *γυνή, ὄδος, πόλις, χεῖρ* (nam plura non enumerant) in nominatiuo & accusatiuo dualis numeri esse generis masculini: quum dicitur *τὸ γυνῆκε, ὄδῳ, πόλιε, χεῖρε*.

Quid dico me vereri quin fallantur ea in re grāmatici? Imò verò affirmari hoc potest. alioqui certè non illa tātum quatuor nomina, sed quamplurima, & penè dixerim omnia, masculini generis essent in nominatiuo & accusatiuo duali. Sic enim apud Xenophontem *τὸ ἡμέρα*, apud Platonem *τὸ φύσει*, apud Isocratem *τὸ πόλει*, apud Lucianum *τὸ τέχνα*, nec non apud Platonem, legitur. Quinetiam *τὸ τέχνα* eodem dictum modo inuenitur.

Verùm Atticorum proprius est hic articuli *τὸ* vsus: & quoniam communis lingua hunc Atticæ vsum non cum multis sed cum paucis duntaxat imitata est nominibus (vt ostēdi, quum de dialectis tractarem, communem linguam in aliis etiam locis quasdam Atticorum circa multa vocabula licētias, vt ita loquar, ad pauca restringere) illa duntaxat obseruarūt: & quidem ita vt sola esse existimauerint. quum potius dicendum esset, Atticos ar-

ticulum τὸ masculino genere efferre cū plerisque nominibus:) at linguam communem cum certis quibusdam dūtaxat, & quidem paucis, hoc sibi permittere. De nullo autem horum paucorum magis quàm de χεῖρε constat.

Verùm & hoc sciendum est, Atticos non ita hoc articulo vti cum nominibus fœmininis, v̄t altero, qui est τὰ, prorsus abstinẽant. Nam Isocrates in vno eodẽmque libro (qui Panathenaicus inscribitur) non solùm τὸ πόλει τούτω, sed etiam τὰ πόλει ταύτῃ dicit.

Facit autem pro me in eo quo dixi falli grammaticos, vsus articuli τῆ, (sed pro τινός) masculino itidem genere. v̄t apud Sophoclem & Euripidem. Nam hic τοῦ cum δόξης, ille cum σάλπιγγος iunxit. hos enim poetas dicemus scilicet nomina ista masculino genere efferre voluisse.

Verùm & in soluta oratione quidam ita genitiuo illo vsi sunt. Nam legitur apud Synesium, ἀπὸ μίας γε τῆ συμφορᾶς.

Subiunctiuus, M. N. F. ὅς, ὅ, ἢ. Ibidem.

Sunt qui hanc voculam, non subiunctiuum articulum, sed ἀντωνυμίαν ἀναφο-

πιστω (id est pronomen relatiuum) appellauerint. Qua de re dicturus sum in Pronomine.

Quemadmodum autem in articulo præpositiuo dictum est οἱ μὲν, οἱ δὲ, interdum, pro τινὲς μὲν, τινὲς δὲ, (eademque est & singularis ratio) vsurpari: ita & de hoc dici potest: sed illius quàm huius multo frequentioremsum esse sciendum est.

*Quæ nomina sunt primæ declinationis?
Masculina, in ας, ης, Pag.6. parte pr.*

At quidam alii (quorum è numero est Clenardus) scribunt hanc declinationem partim masculinorum, partim communium esse. vt ὁ κῆρ ἢ λησής. Sed ego exēplū desidero: semperque, vt opinor, desiderabo. Quid autem hinc Antesignanus? Hoc sui Clenardi exemplo contentos esse lectores iubet. Nullum enim aliud nomen primæ declinationis reperiri ait quod sit communis generis. Essem certè & ipse hoc vno contentus, si vsquã reperiri putarem: sed id mihi nullo persuadere modo possum. Ac, quum hoc non nunc primum in dubium vocatum fuerit, (& qui-

dem ita vt in editione grammatices Cle-
nardi quæ ex officina patris mei prodiit
Parisiis, pro *partim masculinorum, partim
communium*, legatur duntaxat *masculino-
rum*) valde miror, quædam, qui gramma-
ticen non ante multos annos edidit, hoc,
tanquam minimè controuersum, in ea
quoque extare voluisse.

Qui autem, reclamantes & ipsi iis quæ
à Clenardo & à quibusdam aliis tradun-
tur, fœminina nō in *ης* sed in *α* vel *τις* de-
finere scribūt, (vt à masculinis *ὁ δικαστής*
& *πολίτης* sunt fœminina *ἡ δικάστρια* &
πολίτις) obliti sunt terminationis in *τρις*,
quæ est in *ἄλπητρις*: cuius masculinum est
ἄλπητής. Atque adeo sunt obliti, eodem
modo ex illo de quo nunc quæstio est *λη-
σής*, deductum esse fœmininum *ληστρίς*.

Quum igitur ne illud quidem nomen
λησής in exemplum afferri possit, quòdnā
aliud inueniēt quo suam opinionē tueā-
tur? Cogitauī quidem olim, non defutu-
rum fortasse qui *ἀήτης* in medium profer-
ret: sed in promptu est responsio. Nam
sicut Hesiodo placuit *ἀήτας* fœminino ge-
nere dicere, non autem masculino, cum
Homero: ita non absimile vero est, illi

aliam quoque declinationem placuisse:
ἀήτη videlicet, vt dicitur *Ἀρήτη*.

Quorum genitiuus in ou. Ibidem.

An duntaxat in *ou* desinere masculina huius declinationis dicendum est? Nō certè: nisi etiam negemus Græca esse nō solùm hæc propria nomina, *Ἀρχύτας*, *Πυθαγόρας*, *Παυσανίας*, *Σφοδρίας*, & alia quamplurima, sed ista etiam appellatiua, *πατραλίας* & *μητραλίας*, *δυσφάρετρας*, *εὐρυβίας*, *λαῖας*, *ὄρνιθοθήρας*, *θυνοθήρας*. Hæc enim genitiuum in *a* plerunque habent. Atqui tantum abest vt Græca esse illa quoque propria negare debeamus (alioqui Dorica dialectus è Græco excludenda sermone esset) vt multa etiam quæ sunt à Romanis sumpta, id est ex eorum nominibus facta, Græca videri eatenus debeant fortasse, quatenus terminatione Græca sunt vestita. veluti *Κίννας*, factum ex *Cinna*. Sed de illa in *a* terminatione vide plura in iis quæ sequuntur.

Quædam primæ genitiuum habent per a:
 vt ὁ *Θωμαῖς*, τῶ *Θωμά*, sic *Λουκαῖς*, τῶ *Λουκά*.
 Ibidem.

Gaza, Chrysoloras, Urbanus, Clenar-

nardus, aliique multi genitiuum duplicē non constituunt, sed vnicum, in ου videlicet. Quoniam (vt opinor) genitiuum in α, esse Doricum existimarunt. Et sanè si nō alia quàm hæc afferri possent exempla terminationis in α, hæc inquam Θωμαῶ & Λουκαῶ (quibus simile est Φωκαῶ, à nominatiuo Φωκαῶς) exceptione potius vtendum esset fortasse, quàm duplex terminatio statuenda: sed tam multa quæ attuli suprâ, & multo plura quæ illis addi possunt, vnicam terminationem huic declinationi tribuere, nequaquam (meo quidem iudicio) patiuntur. Clenardus tamen suis in Declinationes simplices annotationibus, scribit, *Primæ declinationis nomina in ας quedam recepto more genitiuum faciunt in α.* Et affert in exemplum ista, Θωμαῶ, Ἀντίβας, Πυθαγόρας, Ἀρχύτας, πατραλοῖας. additque, *ἔτι ἰτέμ αἰα κοῖμοῖτε.* Urbanus verò in secundo suo libro Αἰνεῖα quidem, sicut & Κρονίδα, & Φιλώνδα, pro Αἰνείου & Κρονίδου & Φιλώνδου dici ait, sed à Doribus: quorū etiam esse ait λαῖα & Ἀλεύα, ex λαῖας & Ἀλεύας.

At ego grāmaticos ita debuisse hæc de re scribere crediderim, PRIMÆ decli-

nationis nomina non in ου tantum sed etiam in α genitium habent: & quidem utrumque nonnulla. Nam à Πυθαγόρας, Ἀρχύτας, Πausανίας habemus genitios Πυθαγόρα, & Πυθαγόρου, Ἀρχύτα & Ἀρχύτου, Πausανίας & Πausανίου. Idemque & in quibusdam appellatiuis nominibus videre est: vt in πατραλείας, μητραλείας, ὄρνιθοθήρας, δευτερίας. At verò genitiui horum, Μλωᾶς, Κοσμαᾶς, Κηφαᾶς, Θωμαᾶς, Λεκαᾶς, Φωκαᾶς, atque his similibus, non vtrāque, sed in α tantum terminationem habent.

Ita (inquam) debuisse grāmaticos hac de re scribere opinor: sed addētes in Annotationibus, aut in Scholiis, sumptam quidem à Doribus esse hāc genitiui terminationem, verum ita vt in communē vsū nonnullis in vocabulis tranfierit. Quemadmodum autem duplicem genitium illa tria Πυθαγόρας, Ἀρχύτας, Πausανίας, habere dixi, ita & de aliis multis idem dici potest. ex quibus est Σφοδρίας apud Xenophontem. nam pag. 334, Σφοδρίου: at pag. 337, Σφοδρία habemus. Sic à nominatiuis Χαρώνδας, Φιλώνδας, aliisque nonnullis, aliter etiam desinentibus, v-

trunque esse in usu genitium arbitror: at Κλεινίου, Δεινίου, Ἀμυνίου, Νικίου, Πασίε, Ξανθίου, potius quàm Κλεινία, Δεινία, με legere memini: itidemque in cæteris: vicissim Ἀχλλᾶ potius quàm Ἀχλλοῦ. Imò verò hoc ne legisse quidem me usquam recordor. Sed nec in illis, Μηνᾶς, Κοσμαῖς, Θωμαῖς, & cæteris quæ paulo antè recensui, aliũ quàm in ᾧ genitiuũ mihi memoria suggerit: (sicut etiã Καϊάφα in Testamẽto nouo nõ Καϊάφας scriptũ est) ideòq; valde miror cur Antesignanus in Indice suæ grammatices, Θωμοῦ, Κοσμοῦ, Λουκοῦ, ac cætera eodem modo scripserit. At verò Ἀνδρέας & Ἀνδρέα (illud tamẽ frequẽtius) leguntur, eodem modo quo Πυθαγόρου & Πυθαγόρα, Ἀρχύτης & Ἀρχύτα.

Ad nomina autem appellatiua quod attinet, quanuis Clenardus & quidam alii nominibus propriis quæ genitium in α habent, recepto more miscet appellatiuum πατραλοίας, falletur tamen qui πατραλοίου, itidemque μητραλοίου à μητραλοίας, inusitata esse putabit. Sic etiam genitiuus δευτερία ex Dioscoride affertur: sed tamen δευτερίου non minus libenter dixerim, & magis etiam usitatum altero credi-

crediderim, sicut νεανίου, τραυματίου. Vicissim autē genitiuum ὀρνιθοθήρα & θυνοθήρα (vt apud Athenæum) alteri prætulim. A θυνάδας quidem certè θυνάδα multo libentius quàm θυνάδου dixerim: quòd nominatiuus ille quiddam Doricū præ se ferre videatur.

Vocatiuus α, & η. Ibidem.

Hoc cæteri quoque fatentur grāmatici: sed in eo sicut & hīc, errant, quòd ea quidem quorum nominatiuus est ας, putant vocatiuum habere in α: sed quorum est ης, eorum omnium vocatiuum desinere in η: exceptis iis quæ in τις exeunt. Quasi verò nō dicatur etiam λησαί. Tantum certè abest vt huius vocatiui vsum reformidem, vt hoc potius quàm altero (ληση̄ videlicet) vsurus sim. Facient certè pro me cum alia, tum verò Ο'ρέσα, quod apud Euripidem legitur: quin etiam apud Sophoclem, cum alibi, tum verò pag. 133, meæ editionis. Hunc autem vocatiuum Latini quoque vsurparunt nam *Oresta* legimus apud Senecam in *Agamemnone*. Cui simile est *Thyesta*. Sciendum est autem, breuem in talibus vocatiuis esse lite-
h.j.

ram *a*. Nam vt Ο'ρέσα habet vltimā breuem in illo Sophoclis loco, sic τοξότα apud Homerum.

Ἐν τῆς finita, vocatiuum habent per a. vt ὁ προφήτης, ὦ προφήτα. Ibidem.

Non solùm in τῆς finita (vt à προφήτης, τοξότης, ἀλήτης, ἵππιδάτης, Μιθριδάτης, sūt vocatiui προφήτα, κξότα, ἀλητα, ἵππιδάτα, Μιθριδάτα) sed etiam Γεωμέτρης, πυροδότης, βιβλιοπώλης, atq; alia hāc terminationē habētia. Ad βιβλιοπώλης quidem certè quod attinet, vocatiuum eius esse debere βιβλιοπῶλα, ostendit ἀλλαντοπῶλα, quod apud Aristophanem legitur. Quinetiā κωῶπα legimus apud Homerum, à κωώπης: sed ei illa quæ eiusdē sunt originis fuerint adiicienda. Ea insuper quæ, si nō eiusdem originis, at terminationis sunt saltem. Quinetiā ab iis quæ desinūt in αης, legimus vocatiuos Ὑσάσσα, & Ἀράσσα: quorum vtrunque apud Xenophontem extare puto: de posteriori quidem certè affirmare audeo. Quinetiam nomina gentilia (quæ Græci grammatici ἔθνηα vocant) talem vocatiuum habent. dicitur enim Σκύθα, Πέρσα. Sed

ad Πέρσα quod attinet, qui & alterum vocatiuum Πέρση apud Heliiodum initio Ergon leget, sciat id non ἔθνικόν (hoc quidē in loco) sed κύριον esse, id est proprium.

Sunt verò & qui hos tres vocatiuos addant, λείχνα, μύραϊχμα, πυραϊχμα.

Tam multa denique hunc vocatiuum habent, id est vocatiuum in α desinētem, vt etiam Χρύσα posse adiici, & saltem nō minus quàm Χρῦση posse dici, absimile vero non sit.

Verùm illa quæ in τις exeunt, (quorū facta modò fuit mentio) exceptione omnino carere non existimantur. Nam excipiēda hoc è numero dicuntur, χαλλιπέτη, ἀναρέτη, & proprium nomen Αιήτη.

Finita in σα, θα, ρα, & α purum, habēt genitiuum in ας, & datiuum in α. Ibidem.

Grammatici omnes, quos vnquam legere contigit, nimis angustos fines illi in ας genitiuo, & datiuo in α, præscribunt. Multo enim latius patet. nam quum his quæ desinunt in σα, θα, ρα, & α purum, adiciant tantummodo μνάς, & Α'θηνάς, atque Ναυσηγάς, (quæ fiunt ex habentibus α purum, μνάα, Α'θηνάα, Ναυσηγάα) inuenio

h.ij.

etiam quædam partim in λα, partim in μα excurrentia: ut Φιλομήλας, Φίλλας, Α'πάμεις, quæ apud Plutarchum leguntur. At verò Α'λφεισία, Πολύβοια, & alia huiusmodi, sub habentibus α purum sunt cōprehendenda.

At Φιλομήλης etiam legitur (dicet quispiam) necnō Πολυμήλης. Fateor: sed à nominatiuis Φιλομήλη & Πολυμήλη hos esse genitiuos respondeo: ut Φιλομήλας & Πολυμήλας à Φιλομήλα & Πολυμήλα.

Quid si verò addamus, Φιλομήλη & Πολυμήλη communis dialecti, Φιλομήλα autem & Πολυμήλα esse Doricæ? Habebimus certè quo sententiam nostram tueamur: quum Λήδα pro Λήδη esse Doricum scribat Herodianus, & quidem adiiciens Φιλομήλα & Α'νδρομέδα. Sedenim ita esse Dorica nonnulla horum nominum (id est terminationem istam habentium) existimādum est, ut in communis etiam linguæ vsum trāsierint, & in ea quoque sint frequentiora quàm quæ in η desinunt. Atque id de Α'νδρομέδα (inter alia) dicēdum crediderim.

Quæ est tertia? Est masculinorum, fœmin. communium in ος. Pag. 6. parte post.

Quavis & alii grammatici in exemplum nominis huius declinationis, quod communis sit generis, afferant tantum vocabulum illud ἀνθρωπος: non tamen idem hic illis contingit quod in prima declinatione, ut probare volentes (si probari potest quod falsum esse constat) illam quædam etiam generis communis habere, aliam non possint vocem quam λησις in exemplum afferre, non tamen apud scriptorem vllum obseruatam, sed à grammaticis qui præcesserunt quasi per manus sibi traditam. Haud (inquam) idem hic illis contingit: quum alia afferri non pauca exempla possint. Nam quid de θεός dicemus? quid de ἵππος? quid de ὄνος & ἡμίονος; quid de κάμηλος; quid de ἔλαφος.

Sed multo tamen plura adiectiua quam substantiua, communis sunt generis: partim simplicia, partim composita. Simplicia, ut κοινωνός, σκυθρωπός, μέθυσις, χρήσιμος, φρόνιμος, ἀνύσιμος, ποίνιμος, ἐλευθέριος, κόσμος (in soluta quidem oratione.) Sed multo plura composita: ut ἐνδοξος, παράδοξος, &c. & ἔμπειρος, ἀπειρος: & εὐκοσμος,

ἀκοσμος: & εὐκολος, δίσκολος: & εὐλαλος, ἀ-
λαλος: & εὐλίμνος, ἀλίμνος: & εὐκομος, &
εὐπροσήγορος, ἀπροσήγορος: & φιλόσοφος, ἀ-
φιλόσοφος. & πᾶμφιλος, πολύφιλος, ἀφιλος.
item ἀκυρος.

Hæc autem aliæque huiusmodi, com-
munis etiam dialectus sibi permittit: at
verò Attici, præfertimque poetæ, Sopho-
cles & Euripides, multo ulterius progre-
diuntur, ut docui pag. 24, de Attica diale-
cto differens. Ibi enim Θυραῖος, βίαμος, σιγη-
λὸς, μεμπτὸς, φορητὸς, φαῦλος, pro Θυραία,
Βιία, σιγηλή, μεμπτή, φορητή, φαύλη, aliæque
eodem dicta modo attuli.

Verùm si regulæ quam scholiastes So-
phoclis affert, adhibenda est fides, ex iis
quæ ibi protuli, & quæ illis addi possunt,
multa dicenda fuerint poetica potius
quam Attica. Ita enim ille, pag. 96, meæ
editionis, Θυραῖος pro Θυραία, ἰτὲ ῥαγδαῖος
pro ῥαγδαία, & βίαμος pro βιία, & quæcum-
que masculina in ος desinentia usurpatur lo-
co fæmininorū in α desinentium, Attica sunt:
at verò χρύσεος pro χρυσή, & κλυτὸς pro
κλυτή, & quæcumque in ος masculina pro fæ-
mininis in η ponuntur, sunt poetica. Hæc (in-
quam) enarrator ille eo quem dixi loco

scribit: quæ si vera sunt, nequaquam pro Atticis habenda sunt illa omnia, *σιγηλός, μεμπτός, φορητός, φαῦλος*, quinetiam *κοινός*, pag. 338, eiusdem Sophoclis, in eadem editione. Scimus enim horum fœminina esse *σιγηλή, μεμπτή*, eodémq; cætera modo *η* habere, non *α*. Sed valde vereor ne hic scholiastes, quum illam regulam scripsit, horum ac similium quæ apud Atticos poetas passim extant, minimè recordatus fuerit: ideóque ex Homero duntaxat exempla attulerit. quum alioqui non minus poeticū esse *κοινός* pro *κοινή*, quàm *κλυτός* pro *κλυτή* alibi fateatur. Nam pag. 338, *κοινός* fœminino genere ita positum esse ait ut *κλυτός Ἰπποδάμεια*: & tamen (in quo sibi non constat) illud *κοινός* Atticè dictum esse ait.

Vnum est nomen ad hanc declinationem & classẽ pertinens, quod tamen in medicorum honorem seponendum à cæteris existimaui. Id enim est *ιατρός*. nam mulierem quoque *ιατρὸν* dictam fuisse legimus. Sed hac de re pluram in paginam 19, illius Grammatices, ad cuius paginas passim te remitto.

Quoniam autem suprà de iis loquens
h.iiij.

quæ sub terminatione in *ος* communis sunt generis, dixi grammaticos non debere *ἀνθρώπος* duntaxat in exemplum afferre quum *θεός* etiam tale sit: & talia etiam multorum animalium nomina, ut *ἵππος*, *κύνηλος*, *ἐλάφος*, *ὄνος*, *ἡμίονος*: addo iis quæ ibi dixi obseruationem cognitu dignissimam: nimirum Græcos quum genus fœmininum sub hac in *ος* terminatione complecti non possunt, ita circumloqui ut adiiciant *θῆλις*. Ita enim Aristoteles (exempli gratia) *ὁ ὄρεϊς θῆλις*.

Sed antequam huic sermoni finē imponam, audi quod tibi mirum nunc videbitur: sed postea, in Atticorum scriptorum (quorūdam præsertim) lectione, minimè nouum: utpote præmonito. Attici quanuis in multis uocabulis sub terminatione masculina fœmininum complecti genus uoluerint, ubi Communis lingua id minimè facit: tamen uice uersa in quibusdam fœminina terminatione gaudet ubi Communis masculina est contenta. Exempli gratia, quum *χρήσιμος* & *μέδυσος* dicant qui dialecto communi utuntur, & Attici sub hac terminatione in *ος* multa fœminino genere usurpēt: tamen

eorum nonnulli, tanquam hîc aliquam
καγοπρέπειαν quærentes, *χρησίμη* & *μεθύσι*
 de fœmininis dicere maluerunt.

Neutrorum in ov quædam Attico more ab-
 ūciunt v: *ut ἄλλο, τοιοῦτο, τοσοῦτο. Sic ὁ pro-*
nomina, τοῦτο, ἐκεῖνο, αὐτό. Ibidem.

Fallitur hic, cum cæteris grammaticis,
 in eo quod de istis nominibus annotat.
 Contrà enim Attici *τοιοῦτον* & *τοσοῦτον*
 potius dicunt quàm *τιῆτο* & *τοσοῦτο*, præ-
 fertim sequente vocali. Ideóque hæc di-
 cenda non essent Attico more abiicere
 v, sed contrà Attico more hanc literam
 accipere. De cæteris autem, *ἄλλο, τοσοῦτο*, *lege, τοῦτο,*
ἐκεῖνο, αὐτό esset tacendum. Quomodo e-
 nim hæc dici queant abiicere literam
 quam nusquam habere comperiuntur?
 Quomodo autem habere possent, quum
 dicendo *ἄλλο, τοῦτον, ἐκεῖνον, αὐτόν*, nulla
 futura sit inter neutrum & masculinum
 genus differentia?

Sed quanuis Attici nihilo magis *αὐτόν*
 genere neutro dicant quàm *ἄλλον, τοῦ-*
τον, ἐκεῖνον: tamen *ταυτόν* apud eos inveni-
 tur, ut *τιῆτον* & *τοσοῦτον*. Aristoph. in Ra-
 nis, *Δὶς ταυτόν ἡμῖν εἶπεν ὁ σοφὸς Αἰγύλλος.*

Idem in Concionantibus, dixit γραΐδιον τοιουτονι, ποη τοιστοι, hoc in loco, Εξον, καθεντα γραΐδιον τοιστονι, Εκ τῶ φρεάτων τοις καδοις ξυλλαμβανειν.

Quinque accusatiuum etiã habet sine ν, ἀδως, ἔως, κέως, κῶς, λαγῶς. Pag. 7. parte pr.

Valde hîc quoque memoria lapsa est grammaticorum turba. Nisi potius vnicum olim lapsum esse putandum sit, primum videlicet, quem deinde tota turba sequuta fuerit. Si enim quæcunque nomina huius declinationis, præter hæc quinque, accusatiuum habent sine ν, mēdofè scripta dici deberent, næ mendosè scripta plurima dicenda essent. Legimus enim cum alios multos accusatiuos (ex iis qui hanc ad classẽ pertinent) sine ν, præter eos quinque qui hîc sunt annotati: tum verò ἴλεω & ἀγήρω, & πλέω, eiύfque cōposita ἐκπλεω, ἀνάπλεω, ἔμπλεω, ὀπίπλεω, περίπλεω. Interdum etiam accusatiuos priorum nominum: vt Τωδάρεω, Μειέλεω.

Rectè autem hic grammaticus inter eos quos excipit accusatiuos ponens etiã accusatiuũ nominis λαγῶς, scribit λαγῶ,

non λαζῶ, cum aliis plerisque grammaticis. Neque tamen λαζῶν nusquam legi putandum est. nam apud Plutarchum in Apophthegm. Lycurgi duobus in locis habetur. Idémque & de cæteris quæ sine ν scripta inueniri dixi, existimandum est, alteram quoque eorum scripturam extare.

Cæterùm nec de neutro hoc prætereundum est genere, inueniri & ipsum alicubi absque litera ν scriptum. veluti in ἀγήρω & ἐπίπλεω: sed ita (nam hoc dissimulare nolo) vt inter se dissentiant exemplaria. Nam apud Thucydidem lib. 2, exemplaria quædam habent, τὸ γὰρ φιλότιμον, ἀγήρω μόνον: cæteris habentibus ἀγήρων. vel ἀγηρων, cum accentu in antepenult. Sic apud Philonem De mundo, ἵνα ἀγήρω καὶ ἀνοσον ἦ. Sic ἐπίπλεω apud Plutarchum, σύκων ἐπίπλεω τὸ ἀγρεῖον ἐδειξε. Et alibi ἐκπλεω eodem modo.

At verò illud in ως neutrum, quod vnicum esse dicit, potius ita scribendum est, τὸ χρέως, τοῦ χρέω: &, quemadmodum λαζῶς vertitur ab Atticis in λαζῶς, ita χρέος verti in χρέως. Ac inuenitur quidē hoc nomen & cum ν in fine: sed mutata

fede accentus. scribitur enim $\chi\rho\epsilon\acute{\omega}\nu$.

Quorum genitiuus est in $\iota\omicron\varsigma$, vel $\upsilon\omicron\varsigma$. Ibid.

Non eiusdem sunt naturæ hi genitiui: minimèque eadem esse eorum ratio dici potest, ad usum quod attinet. Nam genitiuus $\chi\rho\acute{\epsilon}\iota\omicron\varsigma$ Cōmuni linguæ usitatus nō est: sed utitur, sicut & Attica, genitiuo $\chi\rho\acute{\epsilon}\sigma\epsilon\omega\varsigma$: at genitiuo $\acute{\epsilon}\rho\iota\nu\acute{\nu}\omicron\varsigma$ utrique utātur necesse, quum alius minimè sit.

Sed huic grammatico ne hunc quidē errorem proprium esse, verūm cum multis communem, ostendam in sequentibus, ubi & de genitiuo $\pi\acute{\omicron}\lambda\iota\omicron\varsigma$ loquar.

Accusatiuum habent tam per α quàm per υ , barytona in $\iota\varsigma$, vel $\upsilon\varsigma$. Ibidem, parte post.

Hoc ita dictum, si exemplum non adderetur, aliquem impellere in errorem posset: quasi ex $\Pi\acute{\alpha}\rho\iota\varsigma$ dici solet $\Pi\acute{\alpha}\rho\iota\alpha$. Id eoque dicere maluissem, *Barytona in $\iota\varsigma$, vel $\upsilon\varsigma$, quorum genitiuus in $\delta\omicron\varsigma$, accusatiuum habent tam per $\iota\delta\alpha$ vel $\upsilon\delta\alpha$, quàm per ω , vel $\upsilon\upsilon$.*

Quauis autem valde nouus videri queat ille accusatiuus $\Pi\acute{\alpha}\rho\iota\alpha$, fortassè tamen non minus nouum dicere possimus

esse accusatiuum Πάρι absque ν : quem habemus in Anthol.epigramm. lib.4. Καὶ λέξεις, αἰνῶ τὸν Πάρι τῆς κρίσεως. sed quomodo locum hunc, quem mendotium esse persuasus sum, emendandum existimem, (ita ut nihil necesse sit φρύγα pro Πάρι substituere) antea docui.

At ex duobus illis accusatiuis Πάριδα & Πάριν, multo hic quàm ille est frequentior. sicut multo frequentius occurrit accusatiuus Ἀδώνιν, quàm Ἀδώνιδα, & Ὀσίριν quàm Ὀσίριδα, & Ἀπίν quàm Ἀπίδα. Imò verò quædam horū ne reperiri quidem existimo. Sic etiam Latini accusatiuum in I N aut certè I M, quàm in I D A aut I D E M magis amarunt. In multis certè Ouidij locis Parin me legere memini: at nullū in quo Paridem dixerit, memoria mihi suggerit. Virgilii autem vnicum, *Solus qui Paridem solitus contendere contra.*

Ac mihi profectò videor obseruasse, multos scriptores illam in *ιδα* terminationem nominibus propriis quæ generis sunt fœminei, reſeruare maluisse: sic tamen ut hîc quoque magis placuisse illis alterum genitiuum, non immeritò fortasse aliquis sit dicturus. Nam Plutarchū,

sicut *Ὀσίριν* potius quàm *Ὀσίριδα*, ita etiã *Γῆσιν* potius quàm *Γῆσιδα*, dicentem audimus. Itidémque *Ἀλκισιν* (si bene memini) libentius quàm *Ἀλκίσιδα* dicunt. Sed *Φιλάνιδα* fortasse non minus libenter quàm *Φιλάνιν*.

Ex appellatiuis autem nominibus alia illum duntaxat in *ιδα* accusatiuum, alia utrúque habent. Nam à *κρηπίς*, *ψηφίς*, *ἐλπής*, tantùm *κρηπίδα*, *ψηφίδα*, & *ἐλπίδα* legimus: ab *ἔρις* autem nõ minus *ἔριν* quàm *ἔριδα*. Sed Eustathius *μῶν* Atticum & Ionicum esse scribit pro *μῶιδα*. Quod si verum est, idem & de accus. *ἔριν* dicendũ videri queat.

Sed quo se res cunque habeat modo, discendum est composita accusatiuum in *ιν* potius quàm alterum habere. Quauis enim *ἐλπίδα* tantùm & *πατρίδα* & *φροντίδα* legamus, tamen *εὐελπιν*, *διεελπιν*, *ἀελπιν*, frequentius quàm *εὐελπίδα*, *διεελπίδα*, *ἀελπίδα*: itidémque *φιλόπαριν* & *ἀφροντιν* sæpius quàm *φιλοπάριδα* & *ἀφρόντιδα* inueniemus. Ac illis accusatiuis in *ιν* similes sunt, (licet non similis quod ad originem attinet, naturæ) isti, *ἀναλκιν*, *ἀπολιν*, *φυγόπολιν*, *φιλόπολιν* & *μισόπολιν*.

Enimuero quædam sunt in *ις* quæ genitium non tantum in *ιδος*, sed in *ιος* etiam habent. ut à *Τίγρις* non tantum *Τίγριδος* sed *Τίγριος* quoque dicitur: atque adeo apud Aristotelem hic genitius legitur. Sic verò *Ἀναχάρσιος* apud Platonē extat, De republ. lib. 10, pag. 600 meæ editionis: & tamen *Ἀρτέμιος* (pro quo dici solet *Ἀρτέμιδος*) Æolicæ dialecto adscribitur: ac certè illum Platonis locum afferens Eusebius, *Ἀναχάρσιδος*, non *Ἀναχάρσιος* scribit.

A L I A de iis quæ in *ις* desinunt, eadem opera dicenda existimo: ac monēdos esse lectores ne quibusdam fidem adhibeant grammaticis, qui hoc in numero esse tradunt nonnulla etiam quorum genitius in *ος* necnon in *δος* desinit. Ac ne multos grammaticos nominare necesse habeam, subiiciā verba Antesignani, quem vulgus pro grammaticorū antesignano habet, maximam ea in re grāmaticis iniuriam faciens. Audi igitur illius Antesignani verba,

Hoc loco animaduertendum, Clenardum omisisse terminationem ις, ιτος, ut ἡ γάρρις, γάρ-

οἶτος, *Gratia*. Sic eius composita, ὁ κὴ ἢ εὐχαρισ, *Gratiosus, a*: ὁ κὴ ἢ ἀχαρισ, *expers gratie, In-
iucundus, a*. Omitit ἔϊσος, ut δέμης, δέμ-
σος, *Ius. ἢ χάρις, χάρισος. nam χάρις, facit ἴος,*
ἔϊδος, ἔϊσος.

Itane pro grammaticorum antesigna-
no eum haberi qui tantam vno eodemq;
in loco ignorantiam prodat? Apud quem
quæso scriptorem Græcum Antesignane
vel χάριδος vel χάρισος legisti? Apud nul-
lum scriptorem Græcum hoc legit An-
tesignanus (excipiet aliquis fortasse, qui
Antesignano patrocinari cupiet) sed quū
apud Cæporinum & quosdam alios grā-
maticos inuenisset, & minimè cuiusquā
fidem (vt erat probus vir) vsquam suspe-
ctam haberet, hunc centonem ceteris af-
suendum putauit. Ego verò, lector, qui-
cunque vel mediocriter in Græco sermo-
ne exercitatus es, non puto tibi defuturū
quid tam stultæ patrocinationi respon-
deas: (qua tamen nulla simplicior ac ve-
rior inueniri potest) sed tantum vereor
vt per bilem aut certè per risum vel vnū
verbum eloqui tibi liceat. Potius tamen
de χάριδος quàm de χάρισος excusari pos-
se illum, paulo post ostendam.

Ac,

Ac, quoniam ex iis etiam qui Græca sunt in lingua exercitati, nonnulli, qui fœdè lapsum esse Antesignanū fatebuntur quū *χάρις* habere etiā genitiuū *χάριτος* dixit, quibusdā alioqui potuisse hunc genitiuū tribuere, dicēt fortassis: an rectè & cū ratione dicturi hoc sint vidēdū est. Quænam igitur exēpla proferēt? Non aliud, credo, quàm *δέμιτος* proferre poterūt. At ego *δέμιτος* adiectitiā seu aduentitiā habere literam *σ* respondeo: & quidem adiectione Dorica, si Eustathio credimus pag. 1699. scribit enim illic, *δέμιτος* esse *ἑλληνὴν Δωρικῶν*. Sed eum sibi non cōstare fateor. nam pag. 735 scribit, *ἐκλίνετο δὲ δέμιτος, ἢ Δωρικῶς δέμιτος*. Sed pag. etiam 92, *δέμιτας* esse Doricum scribit. Atque ut illi de genitiuo *δέμιτος* potius quàm *δέμιτος* assentiar, facit Platonis locus, De republ. lib. 2. pag. 380, ubi *δέμιτος* dixit, (si mendum exemplaribus non subest) & quidem de ipsa etiam dea: non dicturus fortasse, si Doricum esset.

Sunt fanè & alii apud hunc scholiastē loci in quibus sibi non constat: ideóque iudicium adhibeat lector necesse est. Quinetiam nonnulla habet alicubi non

sua, sed quæ ex aliis affert: quibus non temerè fides est adhibenda. Veluti quum $\delta\acute{\epsilon}\mu\iota\varsigma$, $\delta\acute{\epsilon}\mu\iota\delta\omicron\varsigma$ & $\delta\acute{\epsilon}\mu\iota\tau\omicron\varsigma$ cum $\chi\acute{\alpha}\rho\iota\varsigma$ $\chi\acute{\alpha}\rho\iota\delta\omicron\varsigma$ & $\chi\acute{\alpha}\rho\iota\tau\omicron\varsigma$ comparat. hãc enim comparisonem non dubito quin aliunde habeat: minimèque $\chi\acute{\alpha}\rho\iota\delta\omicron\varsigma$ afferat tãquam vilius fide digni scriptoris autoritate cõfirmatum: sed perinde esse acsi diceret, à $\delta\acute{\epsilon}\mu\iota\varsigma$ fieri $\delta\acute{\epsilon}\mu\iota\delta\omicron\varsigma$ & $\delta\acute{\epsilon}\mu\iota\tau\omicron\varsigma$: perinde acsi à $\chi\acute{\alpha}\rho\iota\varsigma$ diceretur non solùm $\chi\acute{\alpha}\rho\iota\tau\omicron\varsigma$, verum etiam $\chi\acute{\alpha}\rho\iota\delta\omicron\varsigma$. Alii certè faciunt loci ut hunc ita accipiendum esse cõtendam.

Vocativum habent in ep acuta quatuor in nr. Ibidem.

Inuenitur tamen $\omega\acute{\sigma}\omega\tau\eta\rho$, & quidem apud eum etiam scriptorem quem, more Attico, vocativum similem facere nominativo, dicere haud possumus: quum lingua communi utatur.

Genitivus τῆ Δημοθένης, vous: Dativus, τῷ Δημοθέει, vei. Pag. 8. parte pr.

AVREA
ADMO//
NITIO.

» Admonendus erat lector, linguam cõmunem, sicut & Atticam, casibus cõtentionem passis uti: sed tamen in duali nõ semper hoc obseruari. Legimus enim in

Eryxia (vno è nothis dialogis qui adiuncti sunt Platoniceis) φίλω κὶ συγγυέε.

Et quum afferatur à quibusdam declinatio nominis τριήρης, tanquam similis, sciendum est inueniri in genit. plurali nō solūm τριήρων, sed etiam τριήρων, apud Aristidem, πρὸς τὸν τριήρων ἐμπρησμόν.

Iam verò & in declinatione neutrorum, cuiusmodi est τεῖχος, talē genitiuum pluralem inuenies integrum & ἀσυνάρετον. dicunt enim non tantūm ἀνθέων ab ἀνθος (quod videri posset dici πρὸς ἄριστολλω participii ἀνθῶν) sed etiam ὄρεων ab ὄρος. Quinetiam κερδέων apud Xenophontem non vno in loco extat. Apud Plutarchum autē quāuis legamus κλέα à κλέος, non tamen eadem ratione, vt opinor, diceretur ὄρεα vel κέρδεα. nam vocem illā habere istud velut priuilegium existimo, quòd sit monosyllaba.

De hoc quoque eras commonefaciendus, non Δημοσθένη tantūm dici in accus. singulari, tanquam contractione facta ex Δημοσθένεα, sed etiam Δημοσθένω: atque hoc accusatiuo maluisse vti Lucianum in eius encomio: contra Plutarchum, altero, in eius vita.

Hoc etiam addendum erat post declinationem nominis ἀληθῆς, (quæ declinationi nominis Δημοσθένης subiungi solet) lectorem non debere eam per omnia sequi in Σοφοκλήης & Ἡρακλήης, ac similibus. Ideoque prudenter quidem hic grammaticus nominum ex κλέος compositorum declinationem seorsum proponit: sed de qua tamen aliquid præterea dicendum sit: ut ex me intelliges quum ad locum illum peruenero.

Genitiuus, in ιος, ut τοῦ ὄφιος. Datiuus, ὄφι, ὄφι. Ibidem.

Ita quidem grammaticorum vulgus: sicut etiam πόλιος, & πόλι: hoc, in datiuo, illud, in genitiuo: (quod sequens hic & supra, nimirum pag. 7, parte priorè, nobis genitiuum ῥυέσιος exhibuit) sed dum quæ Comuni linguæ sunt in vſu, tradere seputant, tradunt potius quæ sunt Ionica. Apud Herodotum enim πόλιος, & in datiuo πόλι (nō minus quàm πόλει) legimus: cum alibi, tum verò pag. 95, οὐώμα δὲ τῆ πόλι, ταύτη.

Quinetiam nominatiuus plur. πόλιες & accus. πόλιας Ionicae linguæ sunt. Nam

πόλις apud Herodotum inuenies, cum aliis compluribus in locis, tum pag. 202, & 220. Sed & *πόλις πολλή* scriptum est apud eum, pag. 291.

Quid igitur de huius nominis declinatione dicere debuerūt grammatici? Lingux seu dialecto communi, eodem modo quo Atticæ (quã in plerisque magis quàm aliã vllam sequitur) receptum esse Genitiuũ *πόλεως* (Testamenti enim noui scriptores Atticè loqui voluerūt scilicet, quum eo ipsi quoque vsi sunt) Datiuum *πόλει*. In Nominatiuo & Accus. plurali, *πόλεις*: in Genitiuo *πόλεων*: in Datiuo, *πόλεσι*. In duali autem, non *πόλιέ*, nec *πόλι*, ac multo etiam minus *πόλις*: sed *πόλει*. Legitur enim hic dualis cum apud alios tũ verò apud Isocratem in Panathen. locis aliquot. Eodemq; modo Gen. *ὄφειως*, Dat. *ὄφει*: & ita in cæteris casibus sequi illam nominis *πόλις* declinationem. Ad Dualẽ quidem certè numerum quod attinet, legimus & *φύσει* apud Platonem, sicut *πόλει* apud Isocratem: quidam tamen non *ὄφει* tantũ sed *ὄφει* quoque dici putauerunt.

Propria in ne, certis casibus, etiam parisyllabicè declinantur. Pag. 9. parte pr.

Debuit admonere quæ in vsu essent, & quæ contrà essent inusitata. Ἀριστοφάνεος certè tam in Attica, quàm in Cōmuni lingua, inusitatum esse puto. Multo autem minus datiuum Ἀριστοφάνει locum in alterutra habere credibile fuerit. Alioqui & de accusatiuo Ἀριστοφάνεια idem dicendum esset. Quod autem ad accusatiuū attinet, omissus est alter, Ἀριστοφάνη, ex Ἀριστοφάνεια factus. Habes certè utrūque accusatiuum, Ἀριστοφάνην inquam & Ἀριστοφάνη, apud Platonem, cum alibi, tū verò in Symposio, in valde vicinis locis. Hunc enim locum, Ἐκδέξάμενον οὐδ' ἔφη εἰπεῖν τὸν Ἀριστοφάνην, ὅτι καὶ μάλ' ἐπαύσατο: sequitur iste paucorum versuum intervallo, Καὶ τὸν Ἀριστοφάνην γελᾶσαντα εἰπεῖν. Sic autem & Σωκράτῳ & Σωκράτῃ dixerunt: sed obseruasse mihi videor, Xenophontem quidem Σωκράτῳ, at Platonem Σωκράτῃ libentius dixisse. Nam in Apomn. lib. primo, pag. 417, sæpe Σωκράτῳ, nunquam Σωκράτῃ: at Plato vicissim cum aliis in libris tum in Symposio passim Σωκράτῃ, non Σωκράτῳ, dicit. Alio-

qui certè nōnullos crediderim hunc circa talium accusatiuorum vsum delectū adhibuisse alicubi (non enim vbique, dicere auisim) vt sequente vocali, accusatiuo habente *v*: sequente consonante, altero vterentur. Et verò in illis duobus Platonis quos attuli ex Symposio locis, hoc spectasse videri posset, si alii multi inueniretur in quibus hæc obseruatio locum haberet.

Sic composita ab ἔτος, vt ὁ ἑπταέτης, τοῦ ἑπταέτεος. Ibidem.

Imò verò nullum esse vsum huius genitiui ἑπταέτεος existimo: (quanuis à Cleardo etiam & aliis proferatur) sed tantum contractionem passi ἑπταέτους, siue ἑπταετοῖς. Nam hoc, sicut & cætera ex ἔτος composita, controuersiam de accentu habet. Ego, si ἑπταέτης scribatur in nominatiuo, δέτης, τρίτης, &c. itidem ἑπταέτους, δέτους, τρίτους, scribendum dixerim: at si malimus scribere ἑπταετής, διετής, τριετής, (quæ fortasse verior scriptura est) nō dubitem quin etiam ἑπταετοῖς, & διετοῖς, itidemque τριετοῖς scribere oporteat. Si tamen constituere aliquam inter has

scripturas differentiam oporteat, nequaquam velim eam quæ ab Eustathio statuitur sequi, vt διετες & τριετες &c. de tempore dicantur: at verò παιδίου aliquod esse dicamus Διετες siue τριετες. Hæc, inquã, minimè sequẽdam putem: sed potius crediderim verum esse quod alibi tradit, ex quibusdam veteribus grammaticis, secundum linguæ communis usum hæc nomina ὀξωεσαι, quum Atticis placeat ea βαρυεσαι. De hoc quidem certè nullo ambigendum modo putem, quin vbi amittitur α, ea βαρυεσαι oporteat: id est, scribi ἐξέτης non ἐξετης, ex ἐξαετης. sic ὀκτωκαιδεκέτης & εικοσέτης, πῶ ὀκτωκαιδεκετης & εικοσαετης, ex ὀκτωδεκαετης & εικοσαετης.

Verum, vt ad illum ἐπταετος genitiuũ reuertar, cuius nullum esse usum dixi, si ἐπταετης, scribatur, non ἐπταετης, non dubium est quin ἐπταετος scribendum sit. Sic autem διετος, τριετος, τετραετος, &c. ex: διετης, τριετης, τετραετης: vel certè διετος, τριετος, τετραετος, ex διετης, τριετης, τετραετης. Verum illos & reliquos eiusdem formæ genitiuos nihilo magis in usu esse (Cõmuni quidem certè linguæ & Atticæ) quàm ἐπταετος, sciendum est: sed tã-

tùm διετοιῶ, τριετοιῶ, τετραετοιῶ : αὐτὸς διέ-
τοιος, &c. Ne hoc quidem præteribo, du-
plicem hæc quoque accusatiuum habere,
& in *τι* & in *τιῶ*: sed illum esse fre-
quentiorem.

Ἀκλέος composita, ferè sic contrahuntur.

Ibidem,

Prudenter hic grammaticus (vt dixi
antea) nominum ex κλέος compositorum
declinationem seorsum proponit: sed no-
bis tamen hîc quoque quod addamus re-
linquit.

Quum igitur ex κλέος compositorum
vfitatissima sint, Ἡρακλῆς, Περικλῆς, Σοφο-
κλῆς, Θεμισοκλῆς, Πατροκλῆς: quod in vno
horū obseruauerimus, minimè dubium
est quin valere in cæteris quoq; debeat.
Oseruauit autem non tantùm genitiuum
Ἡρακλέος, sed Ἡρακλέος etiam: sic ta-
mē vt in aliquot Athenæi duntaxat locis
meminerim hunc legere. Accusatiuum
Ἡρακλῶ cum alibi inuenies, tum in An-
thologia: duobus nimirum in titulis qui
duobus epigrāmatibus sunt præfixi. Sed
ego (vt verum fatear) talem accusatiuum
suspectum habeo: minus suspectum habi-

turus Ἡρακλῆ.

Ad vocatiuum autem quod attinet, sicut hîc Ἡρακλεις habes, ita apud Xenophontem Περικλεις: me tamen alicubi vocatiuum Σόφοκλεις legisse sum memor.

Tertia est mascul. in ους: quorum genitiuus in έος, ut βασιλέος. Pag. 9. facie poster.

Primum falsissimum est istud tam apud hunc grammaticum quàm cæteros, genitiuum huius declinationis esse in έος, per ο: quum nusquam sit talis genitiui vsus apud eos qui Comuni lingua vtuntur, sed tantum eius quem Atticum esse dicunt, βασιλέως: & qui sic pro Attico est habendus, vt nō minus Cōmunis linguæ esse sciamus. Nisi fortè scriptores quoque Testamēti noui, qui βασιλέως, nō βασιλέος scripserunt, Attica sunt dialecto vsi. Cuius igitur est dialecti βασιλέος? Ionica (credo) illud sibi vindicabit, quod ab Herodoto vsurpetur, eodem modo quo Περσέος. Interim tamen fateor βασιλῆος quoque apud illum multis in locis legi.

Deinde admonendus erat lector, contractionē in plurali etiam accusatiuo nō semper fieri, sed hoc ipsum βασιλέας non

contractum , alicubi inueniri : sicut ἰπ-
πέας & Φωκέας apud historicos interdum
legimus. Apud Platonem certè γονέας nō
vno in loco habemus. Isocr. & γονέας &
φονέας vno eodémque in loco dixit. Sic
νομέας bis aut ter nobis exhibet Xeno-
phon in suo Pædiæ proœmio. Sic denique
υῖέας , sic ἀλιέας , sic alia eiusdem formæ
multa legimus.

Quarta est femininorū in ω ὄως. Pag.
9. facie seu parte poster.

Fœminina quidem sunt tam quæ in ω
quàm quæ in ως desinunt : sed illa , magna
etiam ex parte , propria nomina. Sic Λη-
τώ , Καλλιςώ , Καλυψώ , apud Homerum ,
& cæteros poetas : Πρωτώ , Δωτώ , Σαώ , a-
pud Hesiodum : sic Πρηξώ , Νοσώ , Φιλώ , Α-
ρισώ , Τιμαιθώ , in Anthol. epigr. Talia sunt
etiam Σαπφώ , Γοργώ . Appellatiuum autē
est φειδώ : appellatiua sunt etiam εὐέσώ &
ἀειέσώ , quæ Ionica existimantur . Demo-
critus certè illo est vsus .

Potius autem sequi hunc grammati-
cum oportet in accusatiuo , quàm eos
qui illum circumflectūt . Urbanus tamen
vult quidem accusatiuum à nominatiuo

in ὠ̄ acui : at verò accus. à nominatiuo in ως, circumflecti: vt ἀ̄δῶ̄, ab ἀ̄δῶ̄ς. Sed ego in hoc aliisq̄ue huiusmodi acutum potius quàm circūflexum in fide dignis exēpl. obseruauī. Ad accusatiuum autem pluralem quod attinet, malè (vt opinor) hic grammaticus, sicut & cæteri, eum acuit. Eustathius quidem certè mihi assentitur, vbi τὰς Σαπφοῖς scribit cum circumflexo, eodem modo Aristophanem εἰκοῖς dixisse docens.

Prætereundum hîc illud quoque non est, (quod mihi in memoriam reuocauit accusatiuus ille εἰκοῖς) quædam esse quintæ declinationis nominum simplicium seu ἀσυναρέτων, desinentium in ὠ̄ν, quæ ad hanc contractorum, desinentium in ὠ̄, trāseant. Cuius rei ignarus miretur quomodo dictum sit εἰκῶ̄, isto in versu, Ἴσκρᾱτοις εἰκῶ̄ τῶ̄δ' ἀνέθνηε θεοῖς, apud Plutarchum. Sed ex Eustathio discere poterit, in vsu esse non solùm εἰκῶ̄ν, εἰκόνο̄ς, verum etiam εἰκῶ̄, εἰκοῖς. vnde dixisse Aristophanem (quem suo more Comicum vocat) εἰκοῖς. Sic autem non solùm ἀ̄ηδῶ̄ν, ὄνο̄ς, & χελιδῶ̄ν, & γοργῶ̄ν dici, sed etiam ἀ̄ηδῶ̄, χελιδῶ̄, γοργῶ̄.

Τοῦ ἢ τῆς μείζονος. Pag. II. facie post.

In ea sunt hæresi quidam grammatici (quorum è numero est Urbanus, nō pessimè alioqui de arte grammatica meritus) vt putēt eorum quæ desinunt in ξων, genitium esse per ω, non ο: atque afferāt in exemplum non solum Δράξων, sed etiā ἀξων. Hoc certè si verum est, erravit Homerus, qui ἀξονα vbique cum ο non cū ω dixit. vt Iliad. ε, -σιδηρέω ἀξονι ἀμφίς. Et Iliad. π, -ὑπὸ δ' ἀξοσι φῶτες ἐπιπτόν Πρηνέες ἐξ ὀχέων. Errarunt verò post eum & cæteri poetæ, qui ad vnum omnes hęc sunt scripturam sequuti: eamque & in adiectiuo ἀξόνος seruarunt.

Τὸν ἢ τῶ μείζονα. Ibidem.

Sicut alium nominatiuum, accusatiuū & vocatiuum pluralem affert, μείζους, per contractionem ex μείζοες & μείζοας, abiecto ν, factos: & μείζω, ex neutro μείζοα: ita etiam hūc accus. singularem, mascul. & fœm. gen. in μείζω contrahere debuerat. Contractione tamen neque hīc neque illic semper vti scriptores lectorem scire oportet.

Ἀργυρόος, ἀργυροῖς. Pag. 12. parte post.

Quemcunque hic grammaticus in isto nomine & in sequētib; sequutus sit, minimè illi assentiēdum est: sed ἀργύρεος, χρύσεος & χάλκεος scribendum.

Ἦ ὄϊς, οἷς, Οἴος, οἴος. Pag. 13. parte pr.

Nusquam οἷς dixisse Homerum, sed per dialysin ὄϊς, obseruatū iam olim fuit, vt ex Eustathio discimus: qui etiā tradit οἷς & φθοῖς sola esse huius formæ nomina. Cæterum dici etiam ὄϊδα, ὄϊδες, ὄϊδας (quod quidam annotauit) ex illo scholiaste non discimus, quod sciam.

Τέει, τεει, τράσι. Ibidem, parte post.

Sic πατράσι dicitur & μητράσι, nec non θυγατράσι. Quinetiam γαστράσι, vt opinor. Quibus simile habuisti paulo antè ἀνδράσι. Hanc autē formam sequi & vocē ὑάσι tradiderūt veteres quidam grammatici.

Τ mutabitur in ε, vt δάκρυ, δάκρεος, vel δάκρυος. Pag. 14. facie poster.

Sic etiam in huius paginæ principio habes genitiuum δάκρεος, & datiuum δάκρει ac δάκρει. Sed hui⁹ datiuui δάκρει ex il-

Io δέχρει contracti, exemplum desidero: multo etiã magis illius genitiui δέχρεος: quod vereor nequis ad imitationem genitiui ἀσεος fieri posse existimauerit.

Ο' Σιμβεις, οεντος, Σιμοις, ουωτος. Et pag. sequente, Sic participium in έων περιητητων contractorum.

Admonendus erat lector, in hoc quidem participio ποιέων, nullum nisi cōtractorū casuum esse vñum, (in Attica quidem certè & Communi lingua. nam Iones contractionem parum curant) at cōtrà Σιμβεις & Σιμβέντος absque contractione potius quàm contractè Σιμοις Σιμουωτος dici: itidémque in cæteris casibus.

Genitiuus του Α'ρητος, Α'ρηος & Α'ρηος.

Pag. 16. facie pr.

Malè ab vno eodémque nominatiuo hosce tres genitiuos deducit: quibus vnū atque alterum adiicere potuit, Α'ρηος per ο, & Α'ρου. Quinetiam tertium Α'ρηος (si quibusdam credimus) ex Α'ρηος per contractionem factum. Atque adeo quartū, Α'ρηος, si Antesignano fides est habēda. A me certè non haberi, paulo pōst docebo.

Sed vnde sunt igitur illi genitiui A'ρνος & A'ρεως? ab Æolico nominatiuo A'ρεις. Dicitur autem A'ρνος Ionica, A'ρεως Attica dialecto.

Sciendum est autem, quanuis à ^{Nominat.} Σωκράτῃ non permittatur vti genitiuo Σωκράτῃ non permittatur vti genitiuo Σωκράτῃ in communi aut Attica dialecto, sed tantum Σωκράτης, cōtractionē passo: cōtrā à nominatiuo A'ρνης esse potius in vsu genitiuū nō contractum A'ρεος quàm cōtractū A'ροις: sed datiuū A'ρῆ nō minus quàm A'ρεῖ. Accusatiuum quoque A'ρῆ, æquè ac A'ρεα. Sed habere & tertium, A'ρῶ.

Genitiuus autem A'ρέω apud Archilochum ita dicitur pro A'ρε, ab A'ρνης, vt δεσπότεω pro δεσπότη, à δεσπότης. Sed quū Eustathius vno in loco hac de re mihi assentiatur, tamē alibi de ista scriptura versus Homericī loquēs, ἀρεω ἀλκτῆρα γυέδαι, talem esse vult hunc genitiuum qualem Μενέλεω & Πείρεω. Illo quidem certē genitiuo A'ρε nō memini me vllum scriptorem qui vteretur legere: multoque minus in vsu esse A'ρειος crediderim: nec absimile vero fuerit, perperam ex aliquo sumptum esse loco vbi adiectiuum esse nomen non animaduertetur.

At

At verò genitiuum A'ρητος, itidémque datiuum A'ρητι, & accus. A'ρητα à poetis tantùm vsurpari puto.

Vocatiuus ᾧ A'ρης. Ibidem.

Imò verò A'ρες vsitatissimus est vocatiuus : vt Σώκρατες à Σωκράτης. Lucianus certè, post Homerum, non semel in dialogo A'ρεως καὶ Ἐρμού, (nam A'ρεως cum ω ibi scriptum est) Εὐφήμει ᾧ A'ρες. Alioqui & A'ρη in vocatiuo dixerunt. At verò A'ρης erit vocatiuus nominatiuo similis, more Attico.

Singularis Nominatiuus ὁ ἦς. Ibidem.

Admonendus erat lector, nominatiui huius exemplum non afferri: quanuis eius obliqui crasin passi, ἦος, ἦι, ἦα, & in plurali ἦες ac ἦας in multis poetarum præsertim locis occurrant.

At verò ἦάσι malè hîc ponitur, quum sit potius à nominatiuo singulari ἦεῖς: & habeat a eadem forma qua πατράσι, & μητράσι, & θυγατράσι: quum alioqui dicendum esset ἦέσι aut ἦεῦσι.

In tertia contract. Genit. ἦέος. Ibidem.

Inuenitur & ἦέως, cum ω, more Atti-
k.j.

co. Sed quibusdam in locis ubi quædam exemplaria ω , alia o habēt. Sciendum est autem, tantum contractionem passis solutam orationem hîc quoque uti.

Quæ nomina Græca in singulari masculina sunt, & in plurali neutra? Δεσμὸς, Δεσμός: Ἐρετμὸς, Ἐρετμός. Pag. 16, facie poster.

Perperam ab hoc, sicut à Clenardo, atque aliis, hæc neutra, aut pleraque horum, ita afferuntur quasi sola in usu sint: quum tamen masculina quoque usurpantur. Nam δεσμοὶ quoque legi constat, nec non ἔρετμοὶ, & κύκλοι, & λύχνοι, & μοχλοὶ, & τράχηλοι. Sed & in pluribus talem generis metaplasmum sibi permiserunt poetæ: veluti quum μηρὰ pro μηροὶ, & ταρσὰ pro ταρσοὶ, & δόρπα pro δόρποι dixerunt.

Quæ nomina sunt singulariter fœminina, & neutra pluraliter? Δίφρος, Κέλευθος. Ibid.

Non hic solum sed alii quoque in hoc errarunt, quod δίφρον generis esse fœminini putauerunt, quum sit masculini. Cæterum de his quoque dicendum quod de præcedentibus dixi. Nam δίφροις quoque & κελεύθοις dixerunt Græci, & quidem

frequētius. Sed τάρταρος fœmininum, habet (opinor) plurale neutrum duntaxat, τάρταρα.

Quot fœminina, in nominatiuo duali sunt masculina? Quatuor. Ibidem.

Si masculina sunt in nominatiuo duali, cur non & in accusatiuo? Sed fortasse neque in illo neque in hoc masculina esse, verum masculinum illis articulum, quanuis fœmininis, præfigi existimare oportet: quinetiam de pronomine alicubi, idem quod de articulo, censendum est. Alioqui certè multo plura inuenientur de quibus illud dicere oporteat, quod hîc & cæteri de quatuor duntaxat dixerunt. Legimus enim τούτω τῷ ἡμέρα apud Xenoph. item τούτω τῷ φύσει, apud Platonem: item τούτω τῷ τέχνα. Sed & μόνω cum δύο, ita præfixum plurali apud eum habemus, δύο δὴ λείπειθον μόνω μηχανά.

*Vide supra
etiam pag.
104. 105.*

Ὁ κὴ ἡ εὐδαίμων. Pag. 17. facie poster.

Vt hoc omittendum non fuit exemplum adiectiuorum in ων sub utroque genere exeuntium (cui addi multa possunt passim obuia: præfertimque cōparatiua,

k.ij.

ντ βελτίων, χακίων, ἡδίων, μείζων, μείων) ita nec de fœminea voce quorundam substantiuorum eiusdem terminationis tacendum fuit. substantiuorū inquam, quæ licet terminationem ων habeant vtrique generi seruientem, tamen in αйна quoque fœmineam vocem habere comperiuntur, haud secus quàm quæ in τος exeunt. Sicut enim à λέων, λέοντος, dicitur λέαινα, & à θεράπων, θεράποντος, θεράπεινα, sic etiam à τέκτων, τέκτονος, τέκταινα: & à γείτων, γείτονος, γείταινα. quanuis hæc etiam τέκτων & γείτων fœmininum quoque genus nõn nunquam includant.

Ἡ τέρενα vel τέρεινα. Pag. 19. facie pr.

In hoc vocabulo alii aliter falluntur. Hic & quidam alii in eo falluntur quòd τέρενα non minus quàm τέρεινα dici posse existimant: Clenardus autem, & alii nonnulli, in eo quòd τέρω non solum masculini sed fœminini quoque generis esse credunt.

Adiectiua in ος purum, vel in ρος, quomodo finiunt fœmininum? Per α: præter ὄγδος, ὄγδον, per η. Reliqua, id est quæ desinunt in

ος *impurum*, exeunt in η.

Triplici exceptione utendum hîc est, antequam ista verè dici possint. Etenim nec omnia adiectiua in ος purum exeuntia, vel in ρος, finiunt fœmininum in α, nec quæcunque desinūt in ος *impurum*, exeunt in η.

Primùm enim ab εὔδος nō dicitur genere fœminino εὐδία (alioqui videri posset esse substantiuum εὐδία) sed illud εὔδος fœminino quoque generi seruit. Sic etiam νήπιος & ἥπιος potius quàm νηπία & ἥπία in soluta oratione dicitur (si quando ea harum vocum vsu delectatur) quãuis νηπίη & ἥπίη Homerus dixerit.

Deinde ex eorum scriptorum numero qui in ρος exeuntium nominum fœminina semper scribunt per α, demēdi sunt poetæ Attici, Sophocles præsertim & Euripides. Illum certè non semper id obseruare ostendit ἀλιτηρὸς φρωί.

Postremò, ex desinentibus in ρος vel in ος *impurum*, excipiēda erant cōposita de quibus antea dictum est, nec nō alia multo plura, quæ illis adiici queūt: vt εὐφορος, πάμφορος. Sic ἀφιλος, πολύφιλος: εὐλογος, ἀλογος. Nam ipsemet fassus est pag. 17, ad k. iij.

iectiua in *ος* tertię declinationis, quę sunt composita, duabus tantum vocibus variari.

Sed nec de fœmininis substãtiuorum extraordinariis (vt ita dicam) tacendum fuit. Sic autem appello, *θέαγμα* à *θεός*: (nisi Antesignani errorem nõ minus ridiculũ quàm crassum sequi volens, hoc *θέαγμα* à masculino *θέων* esse malis dicere) *λύκαγμα*, à *λύκος*: *σκορπάγμα*, pro *σκορπίαγμα*, à *σκορπίος*: *μαγείραγμα* à *μάγιστρος*.

Quinetiam vnum quod aliam habet formam, non minus extraordinariam illam quidem. Est autem *ιάτρια* ab *ιάτρός*.

Cur à χαλεπός dicendum χαλεπώτερος & χαλεπώτατος? Quia adiectiuorum penult. &c. Ibidem, parte post.

Sed quædam esse sciendum est quæ vtroque scripta modo inueniuntur. Nam *ιχανώτερος*, *ιχανώτατος*, necnon *ιχανότερος*, *ιχανοτατος*, legimus, ob diuersam nimirum de quantitate vocalis præcedentis sententiam. Sic etiam *ισώτερος* & *ισώτατος*, vel *ισότερος* *ισότατος*, itidemque tam *άνισώτερος* *άνισώτατος*, quàm *άνισότερος* *άνισότατος* scribere quis possit, prout, vel breue vel

longum in ἴσος esse malet. Apud Xenophontem certè ἀνισώτερος per ω memini me legere. Magna igitur cautione est opus in scribendis nonnullis: ne vel ipsi, quātitatis ignoratione, ο pro ω ponamus, aut vicissim: vel aliorum scripturam falsò reprehendamus, earū vocum ignari quæ διαφορουῶται. Quo ex numero sunt illæ quarum paulo antè mentionem feci. Ad di autem potest cōparatiuus nominis ἰχυρός: quum non solum ἰχυρότερος, sed etiam ἰχυρώτερος scriptum inueniatur: tāquam litera υ in ἰχυρός vtramque quantitatem admittente. Sic φανότερος & φανώτατος: quanuis Μοίχοπυλος περὶ χεδῶν illam duntaxat priorem scripturam afferat: sicut & ἰχυρότερος, non ἰχυρώτερος. Idē τρανότερος non τρανώτερος vult scribi. rectè profectó: quum τρανές apud Sophocleῆ α producere videamus, in Aiace, Ἴσμεν γδ οὐδὲν τρανές, ἀλλ' ἀλώμεθα.

Atque hoc esse possit exemplum quarundam vocum in quibus aliorum scripturam falsò reprehensurus sit quispiam, quòd quātitatis earum sit ignarus. Idem verò dici poterit de ὀπκινδυνότερος, quod apud eum legitur. Nam multi scriberent

potius ἐπικινδυνώτερος, existimātes u cor-
ripi, quum potius producatuf.

*Quot positiva excipiuntur? Duo, σενός &
κενός. Ibidem.*

Mirum est omnes grammaticos vul-
gares hæc duo excipere, quum nihil mi-
nus quàm omnium locorum autoritate
in hac exceptione niti possint. Nam a-
pud Xenophontē, Pæd.lib. secundo, nec-
non sexto, habes σενώτερα scriptum litera
ω, assentiente Aldina editione pariter &
Florētina. Habes & apud Dioscoridem:
habes & apud alios. Sic etiam κενώτερος
cum alibi legitur tum in prouerbio κενώ-
τερος λεβηίδος. pro quo alii dixerunt γυ-
μνότερος. Ad prius quidem illud quod at-
tinet, habemus & Moschopuli assensum,
in illo cuius modò mentionem feci loco.
Nam post alia multa exempla compara-
tium & superlatium litera ω scripti, ob præ-
cedentem breuem, tandem affert etiam
ἀφθονώτερος ἀφθονώτατος: & ξενώτερος ξε-
νώτατος: & vltimum, σενώτερος, σενώτα-
τος.

Quæ adiectiua faciunt comparatiuum &

superlativum in σερος & σατος? Pag. 20
parte pr.

Dicendum fuit, hæc quidem sola terminationem istam habere ex Communis linguæ vſu: sed Atticos, Ionum exemplo, eādē sibi & in aliis permittere, dicētes ἀφρονέσερος pro ἀφρονώτερος: sic αἰσδαμέσερος pro αἰσδαμότερος: sic ἀκρατέσερος pro ἀκρατότερος. Quibus similia afferuntur ab Eustathio partim ex Homero, partim ex aliis, ἀδιδιέσερον & ἀνιπρέσερον, & ζωρέσερον & εὐωνέσερον, necnon ῥαδιέσερον: atque adeo δικαμέσερον. Possunt verò his adiici nōnulla, cūm à Pindaro, tum ab aliis vſurpata: quæ prisca grāmatici apud eos obseruarunt.

Sed inuenitur apud Atticos & alia cōparatiuorum terminatio in ισερος. Quæ terminatio Atticorum propria dicenda fortasse fuerit potius quàm illa altera: quum non Xenophon tantūm & Plato, sed Aristophanes quoque, & quidem frequenter, ea vtatur. Ab illis autem in ισερος comparatiuis sunt superlatiua in ισατος, cum alia, tum hæc, κλεπτίσσατος, ποτίσατος, πλεικτίσατος, à positivis quæ non tantūm eandem κατάληξιν habent, sed

ad eandem etiã declinationẽ pertinent. Sunt enim à κλέπτῆς, ποτῆς, πλήκῆς. Duo autẽ sunt à positivis eodẽ quidem modo terminatis, sed quẽ aliter declinantur. nã à ψευδῆς & ἀκρατῆς sunt ψευδίστατος & ἀκρατίστατος. Sic à desinentibus in αξ, ἀρπαξ & βλαξ sunt ἀρπαγίστατος & βλακίστατος. Etiã à desinentibus in ων sunt quẽdam. vt ἀλαζονίστατος apud Platonem, ab ἀλαζών. Sed à positivis in ος exeuntibus, multo plura. Legimus enim λαλίστατος, λαγνίστατος, πτωχίστατος, ὀφθαγίστατος, ἀλάλος, λάγνος, πτωχός, ὀφθαλός. Sub mentione autem superlatiuorum comparatiua itidem in ιερος intellige, tam in his quàm in præcedentibus. Verùm ex his Atticis comparatiuis & superlatiuis, aliisque huiusmodi, sciendum est quãdam ad Communem quoque linguã transisse: atque hoc de λαλίστερος & λαλίστατος potissimum existimari.

Communẽ autem linguam, sicut hanc terminationem οτερος in plerisque comparatiuis, ita etiam αιτερος in quibusdam vsurpare sciẽdum est: & quidem duobus modis. Interdum enim αιτερος est pro αιότερος, facta syncope: (vt παλαιότερος, χολαί-

τερης, γεραίτερος, ήσυχάτερος, (apud Xenophontē pariter & Plat.) pro παλαιότερος, χολαιότερος, γεραίτερος ήσυχαιότερος: interdum verò talem fieri syncopen dicere nō possumus. vt in μεσαίτερος, ιδιαιτερος, πλησιαιτερος, οψαιτερος. Quem comparatiuum videmus & per εσερος efferrī, (sicut alia multa quorum facta modò fuit mentio.) nam inuenitur & οψεσερος. At verò Antesignanus, aliquid noui pariter & ridiculi suo more hīc quoque afferens, proponit nobis & οψεσερος & οψετερος. Nec minus ineptè ab eo exponitur positium οψος: non solūm Tardè veniens, sed etiā Flagitiosus. In quibusdam verò eius edit. οψος non οψος.

Verūm vt ad comparatiua in αιτερος redeam, sciendum vnum esse ex aduerbio factum. nam περαιτερος est à πέρα.

Quinetiam vnum est quod in hac terminatione syncopen etiam admittit. Nō enim φιλαίτερος tantūm sed φίλτερος etiā legitur. Fortasse tamen nihilo magis ex φιλαίτερος quàm ex φιλώτερος passum esse syncopen dici etiā potest. Quauis reclamare videatur Eustathius: qui postquam scripsit Xenophontem libro septimo φι-

λαΐτατον dixisse, sed pleraque exemplaria φιλωΐτατον ibi habere subiungit, τὸ μὲν τοι φίλτατος, ἐκ τούτων συγκοπὴν, περιεΐλε τὰς ἀμφιβόλους ἐκείνας γραφάς. Nisi intelligit Eustathius ita in vsum apud posteros venisse φίλτατος syncopē passum, vt parum curauerint scire vtri illarum scripturarū adhibenda potius esset fides.

Ne hoc quidem prætereundum est, inueniri apud illum scholiasten duo comparatiua quæ quanuis diphthongum αι, sicut præcedentia, habent, tamen & σ cū τ accipiunt: id est in αισερος desinūt, nō in αιπερος, nec in εσερος, vt multa quorum à me facta mentio non multo antè fuit. Ea sunt, προυρμαΐσερον, pag. 1441, & πλησιαΐσερον, pag. 746. quum alioqui vulgo προυρμαΐτερον & πλησιαΐτερον scribatur. Atque adeo hoc posterius modò à me quoq; ita scriptum fuit.

Quot nomina in ως ἀνωμάλως comparantur? Pag. 20, parte pr.

Sciendum est, ex his etiam quæ subiunguntur, nonnulla nō in ιων tantum sed in οτερος quoque sua comparatiua formare. Nam vt de ἐδρότερος & κηκώτερος taceā,

scimus ἐχθρότερος non vno in loco inueniri: αἰχρότερος autem, in pluribus etiam quàm illud.

Hoc præterea nosse oportet, sicut poetæ potius quàm solutæ orationis scriptores quorundam comparatiuorum regulariũ vsum sibi concedunt, (quũ κακώτερος poeticum esse sciamus) ita etiã quædã positiua apud hos nõ illos esse in vfu, quanuis comparatiuis & superlatiuis æquè vtantur vtrique. Nam ἐλάττων seu ἐλάσων & ἐλάχσις (exempli gratia) non minus ab his quàm ab illis vsurpari constat: & tamẽ ἐλαχὺς seu ἐλαχός positiuum, ab illis duntaxat.

Ex aduerbijs, ἀνω, ἀνώτερος, ἀνώτατος.

Pag. 21, facie pr.

De hoc lectorem monēdum hîc censuiffem, quædam etiam cõparatiua & superlatiua esse quæ vel ex aduerbio vel ex nomine oriunda dici possint. vt πρωϊάτερος, πρωϊάτατος, cur poti⁹ à πρωϊός quàm à πρωϊὸν originem habere putemus? Idem verò & de παλάτερος ac παλάτατος dici fortasse posset. quidni enim qui à πάλαι, potius quàm à παλαιός, ortum esse dixit.

rit, rationi consentanea & ipse loqui videri queat? Tunc autem minimè addendum esset syncopen fieri. Nec certè ab simile vero esset, quum ex πάλα facta essent παλαίτερος & παλαίτατος regulariter & absque syncope, postea ad eorum formam dicta fuisse χολαίτερος & γεραίτερος & ἡσυχαίτερος: sed syncopen adhibendo, quam illic adhibere minimè opus fuerat.

Multa sunt tamen quæ possessionem non significant, sic finita, sed affectionem quandam, alia copiam, alia materiam. Ibidem.

Præterquã quòd terminationes multæ omittuntur, nulla discriminis quod est inter eas ponendum, fit mentio. Hoc autem in nonnullis vocabulis minus faciliè quàm in aliis declarari potest. Exempli gratia, difficile non fuerit ostendere quomodo Ρώμαϊκὸς à Ρώμαϊός sit distinguendum, vel πατρεικὸς à πατρώος: sed discrimen quod est inter νομικὸς & νομιμὸς, vel inter σαρκικὸς & σάρκινος nō perinde manifestum esse possit. Quædam verò substantiua tria triū terminationū adiectiua habent. vt ab ἀνθρώπος dicitur ἀνθρώπινος, & ἀνθρώπειος, necnon αἰθρωπικός: &

illa quidem duo priora plerunque vnum eundemque vsum habent, sed diuersum ab eo quem habet tertium.

Diminutiuum fines. Ibidem.

De hoc ante omnia commonefaciendus erat lector, nonnulla esse quæ diminutiuum speciem præ se ferant, quum tamen haud talia sint. Ex hoc autem numero est ἰχνιον ab ἰχνος. quod ἰχνιον quia hanc terminationem accipit κατὰ παραγωγῶν (vt Græci grammatici loquuntur) non quod ὑποκορισμός eo significetur: id eo accentum in antepenultima habet. Sed tamen αὐλιον quod eodem modo προπαροξυῖται, an ὑποκοριστικῶς ἀπὸ κατὰ παραγωγῶν deductum esset ἀπὸ τῆς αὐλῆς, dubitatum fuit. Ad βιβλίον quidem certè quod attinet, tanquam diminutiuum in penultima accentum habet: quanuis interdum & quidem frequenter pro βίβλος accipiat. At χρυσίον in diminutiui significatione me legere non memini: quã tamen hic illi tribuit.

De θεραπευτῆς etiam, an ex θεραπείαι per diminutionem sit factum, meritò quis ambigat.

Erat autem ostendendum & quomodo ex iisdem duo aut etiam tria, vel quatuor diuersæ formæ diminutiua deducuntur. Ex *γυνή* per *ὑποκορισμὸν* fiunt *γυναῖον* & *γυναϊάειον*. A *μείραξ* dicitur *μειράκιον* & *μειρακίσκος*. Sic à *χρῶν* & *χρῶνιον* & *χρῶνίσκος*. Ab *ἄνθρωπος*, & *ἄνθρωπιον* & *ἄνθρωπίσκος* & *ἄνθρωπάειον*. A *κόρη*, & *κόρειον* & *κορίδιον* & *κορείσκη* & *κορείσκιον*, *νεκρον* *κοράσιον*.

Atque hîc admonendus etiam erat lector ut obseruaret, multa diminutiua ex genere fœminino ad neutrum transire. Nam ut à *γυνή* habuisti paulo antè *γυναῖον* & *γυναϊάειον*, ita etiam habes hîc *κόρειον* & *κορίδιον*, & *κορίσκιον*, *νεκρον* *κοράσιον*. Sed *ιδιον* frequentissima est eorum terminatio. nam eodem modo ex *πόρνη* formatur *πορνίδιον*: ex *γνώμη*, *γνωμίδιον*: ex *ψυχή*, *ψυχίδιον*: ex *οὐσία*, *οὐσίδιον*: ex *λέξις*, *λεξίδιον*, aut certè *λεξείδιον*. ex *χελιδών*, *χελιδόνιον*.

Quemadmodum autem *πορνίδιον* non solum ad neutrum genus transit ex fœminino *πόρνη*, sed etiam de fœmina sub illo neutro genere dicitur, ita pleraque neutra nomina propria vel in *ιδιον*, vel in

τιον aut νιον aut ριον aut σιον aut κιον, definentia. Nam Βοίδιον dicta fuit quedam: alia Φιλώτιον, alia Γναθάγιον, alia Γλυκέριον, alia Φρονήσιον, alia Πινάκιον nominata fuit.

Hoc quoque dignum erat cuius lector admoneretur, vnam præcipuè terminationem esse quæ cum diminutione contemptum quoque plerunque significat. Eam autem esse αειον. Sic certè dixit Xenophon ἵππάρειον non de paruo tantum sed de vili simul equo. Sic ἀνθρωπάειον, sic γυωαγκάριον per cōtemptum dicta memini me legere.

Omnium certè frequentissima in diminutione terminatio est illa ιον, & quæ ad omnem declinationem accommodatur. (quod dicens, complector sub ea non solum κιον, νιον, πιον, ριον, λλιον, sed etiam ιδιον & υδριον, νεκρον ασιον) non solum enim ex κόρη fit κόριον, ex Γλυκέρα, Γλυκέριον, ex φαρέξα φαρέξιον, ex γνώμη γνωμίδιον, ex ἵππος ἵππάρειον, ex ῥῆμα ῥημάπιον, verum etiã ex χελιδών, χελιδόνιον, itidémque ex ἀηδών ἀηδόνιον. Quódq; maius est, cæterarū terminationum nulla huic additur: at verò hæc plerisque illarum addita diminutionem auget. Postquam enim

ἐκ νῆσος fecisti νησὶς, ἐκ παῖς, παιδίον, ἐκ
 χιτῶν, χιτώνιον: ἐκ κόρη, κόριον: item ἐκ πό-
 λις, πολίχνη: facis ἐκ νησὶς, νησιδίον: ἐκ παι-
 διον, παιδάριον, itidémque ἐκ χιτώνιον, χι-
 τωνάριον: necnon ἐκ κόριον, κοράσιον: deni-
 que ἐκ πολίχνη, πολίχνηον. Quinetiam alia
 afferuntur, sed minus usitata, χιτωνίσκω-
 ριον, ἐκ χιτωνίσκος, & ῥηματίσκιον, ἐκ ῥη-
 μάτιον: sic ἱματιδάριον ἐκ ἱματίδιον: δε χρυ-
 σιδάριον ἐκ χρυσίδιον. at verò βιβλαρίδιον,
 (ἐκ βιβλίδιον) peculiari quadam forma.
 Nisi scribendum sit potius βιβλιδέρην, ad
 præcedētium formam. Sed & βιβλίδριον
 & βιβλάριον leguntur. Iam verò & di-
 minutivus in ὑλλης illam terminationem
 addere nō dubitarim: ἐκ Βάθυλλος (quod
 ἐκ Βαθυκλής diminutum est) faciens Βα-
 θυλλιον: itidémque ἐκ Αῤῥισυλλος, Αῤῥισύλ-
 λιον.

Quum autem in præcedentibus ma-
 gnā partem terminationum nominū
 ὑποκοριστικῶν, quas hic prætermiserat, re-
 censuerim, unam prætermisi, quæ tamen
 minus quàm alia vlla à lectore nō admo-
 nito adnīmaduerti possit. Ea est in αῤ. vt
 Ζλωαῤ ἐκ Ζλωόδοτος, itidémque Μλωαῤ ἐκ
 Μλωοδωρος. Sunt verò duæ & aliæ, μιτᾶ

& ipsæ, sed controuersæ.

Pulchra & illa est diminutio (cuius mētio à nullo, quod sciam, facta est grāmatico) in nomine μικρός quo Paruus significatur. Nam ex μικρός fit μικκός, deinde ex hoc μικκός fit μικκύλος.

Masculina finiunt vel in αδης, vel in ιδης, penultima breui. Pag. 22, parte pr.

Ita certè & alii nonnulli grammatici nimis angustis finibus patronymica masculina incluserunt. Quomodo enim verū esse hoc potest, masculina omnia fini-ri vel in αδης vel in ιδης, penultima breui: quum non solùm Πριάμιδης & Μενoitιάδης & Αιακίδης, à Πρίαμος & Μενόitιος & Αιακός inueniātur, (quibus simile est Μemonίδης à Μέμνων) sed etiā Ατρείδης ab Ατρείς, & Πηλείδης à Πηλείς, aliāque huiusmodi multa? quinetiam Πανθοίδης à Πανθοίς?

Atque adeo hic ipse grāmaticus paulo pòst, afferens non solùm Πηλείδης, sed etiam contractum Πηλείδης, sibimet cōtradicit: quum Homerus non illo sed hoc vti soleat, eodémque modo Ατρείδης, non Ατρείδης dicat. Quod verò scribit, etiā

Πηληϊάδης, id fit per epenthesin, cum aliqua etiam mutatione coniunctam: (mutatione inquam Ionica literæ ε in η) quum in Ἀμφιτρωνιάδης aliud non fit quàm literæ α epenthesis. fit enim ex Ἀμφύτριωνίδης. At verò in Ἰαπετιονίδης duarum est syllabarum epenthesis, quum dicatur pro Ἰαπετίδης ab Ἰαπετός: sicut Πριάμίδης à Πρίαμος. Nisi potius illud Ἰαπετιονίδης non ex Ἰαπετός (per talem epenthesin) fieri, sed ex Ἰαπετίων deduci putandum est. Verùm quis hoc vsus fit quærendum: quum alioqui tale videri queat Ἰαπετίων ex Ἰαπετός, quale Κρονίων ex Κρόνος: (quæ patronymici terminatio Ionicae linguæ adscribitur) & tunc, quemadmodum Ἰαπετίδης ex Ἰαπετός, ita Ἰαπετιονίδης ex Ἰαπετίων factum diceretur. Sed præterquam quòd ω in ο mutaretur, & nouo etiam fortasse exemplo vna terminatio patronymica alteri adderetur, si illud diceremus: pro illa priori opinione facit hoc fortasse quòd qualis in Ἰαπετιονίδης esset epenthesis, talem syncopen in Δευκαλίδης & Ἡετίδης cernamus: quum sint pro Δευκαλιωνίδης & Ἡετιωνίδης: alio nullo discrimine quàm quòd hîc quidem est

ω, illic verò est ο.

Omittit præterea, sicut & cæteri grāmatici, eum patronymicum typum qui est desinentium in ιος. Quorum è numero est Τελαμώνιος, apud ipsum Homerū, Τελαμώνιος Αΐας. Assentitur autem mihi hac in re Eustathius: sed in hoc ab eo dissentio, quòd etiā vbi additur υός, esse vult patronymiam: vt in Καπανήιος υός. quod eadem ratione de Νηληΐω υί dicendum esset, initio Iliad. β. At ego vtraque possessiuorum potius quàm patronymicorum nominum obtinere locum crediderim: sicut & quū Νηληΐοι ἵπποι dicitur. Nam quæ ab illo affertur ratio, paruum apud me pondus habet, & apud alios quoque, vt opinor, est habitura: ideo addi υός vt à possessiuo distinguatur. Si enim hac distinctione opus esset, etiam cum Τελαμώνιος poneretur. Idem existimat ex Νηληΐος fieri posse Νηληϊάδης, & quidem ita vt vocem Νηληϊάδης (de qua paulo antè dictum est) eodem modo præcedere dicatur Νηληΐος. Hoc addam, de ista in νιος patronymicorum terminatione, Virgilium eius exemplo videri posse dixisse Priameia virgo: nimirum vt si pro Πρια-

μίδης diceretur Πριαμήϊος.

Vnde fiunt patronymica fœminina? A suis mascul.&c. Pag.22, facie poster.

Non satis aptum est exemplum, quòd fit nomen ἔθνικόν, ab Ἴλιον: sed afferuntur etiam Ἡλίας & Βορέας. Alteram autem ad terminationem quod attinet, illi Πριαμὶς simile est Θεσορίς. Sed sciendum est inueniri etiam Phaëthōtiadas apud Virgilium, tanquam à nominatiuo singulari Φαεθοντίας: perinde videlicet ac si pro Πριαμὶς Πριαμίδος, & Θεσορὶς Θεσορίδος dicas Πελαμίας Πελαμίδος, & Θεσορίας Θεσοριάδος. Verùm licentia hoc Virgiliana dictum fuit, vel poetica potius, quum Ouidius quoque tali literæ α epēthesi vtens dixerit Atlantiades. Nec verò hîc tantùm aliqua in patronymicis vfus est licentia Virgilius, sed etiam quum viciffim ea decurtans dixit Scipiadas pro Scipionidas: (vt Ἰαπετίδης & Ἰαπετιονίδης legi docui) & Æneide, pro Æneade: nisi tamen hoc non illo modo scribendum est.

Sed addita est etiam terminatio fœmininorum in ίνη, ut ab Α'δρασος, Α'δρασίνη. Ibid.

Imò verò alia quoque est patronymicorum fœminei generis terminatio, in ώνη: ut Α'κρισιώνη, ab Α'κρίσιος: & Γ'καριώνη, ab Γ'κάριος: necnon Η'ετιώνη, ab Η'ετίων. eodémque modo cætera quæ ex nominibus propriis & purum habentibus fiunt.

Hoc quoque prætermittédum non erat, imò verò de hoc diligenter admonēdus erat lector, quædam patronymicorū speciem præ se ferre quæ tamen minimè sint patronymica, sed simpliciter velut per παραγωγὴ facta: ut Σιμωνίδης ex Σίμων, & Φιλιππίδης ex Φίλιππος. quidam verò denominatiua vocarunt. Eustathius autem fortasse de his idem diceret quod de istis, Δημάδης, Καρνεάδης, Σωτάδης. Quid autem de his dicit? non esse πατρωνυμικά, sed ὡς πατρωνυμικά.

HACTENVS IN NOMINA.

Ob. 6. II. 3439

